

Pla d'Acció Cultural

Sant Just Desvern

2025-2030

Sumari

1.	Introducció	4
1.1	Objectius del pla.....	5
1.2	Metodologia i Calendari.....	8
2.	Diagnòstic (I): Anàlisi del context	11
2.1	Context geogràfic i territorial	11
2.2	Densitat, origen i perfil de la població de Sant Just Desvern	14
2.3	Realitat socioeconòmica.....	17
3.	Diagnòstic (II): L'ecosistema cultural a Sant Just Desvern.....	20
3.1	La política cultural municipal a Sant Just Desvern	21
3.1.1	Els documents de planificació estratègica en l'àmbit de la cultura previs. Recapitulació.....	21
3.1.2	Relació del PAC amb el Pla d'Acció Municipal 2023-2027	28
3.1.3	La transversalitat de la cultura: la relació del PAC amb altres documents estratègics vigents.	32
3.2	Els agents culturals.....	46
3.2.1	Els actors públics. L'Ajuntament de Sant Just Desvern.....	46
3.2.2	Les entitats culturals	62
3.2.3	El sector privat i professional	70
3.2.4	Mecanismes de relació i participació dels agents	74
3.3	La xarxa d'equipaments.....	76
3.3.1	Equipaments culturals municipals	78
3.3.2	Altres espais: Espais a l'aire lliure.....	91
3.3.3	Reflexions finals sobre la Xarxa d'Equipaments Culturals.....	92
3.4	L'oferta i programació cultural	96
3.4.1	La programació del cicle festiu i de cultura popular	97
3.4.2	La programació artística.....	100
3.4.3	Patrimoni	104
3.4.4	Lectura pública	108
3.4.5	Educació artística	110
3.5	La comunicació i difusió de la cultura	115
3.6	Aproximació als públics de la cultura	120
4.	Conclusions del diagnòstic	124
5.	Estratègia.....	131

5.1	Valors rectors del pla	132
5.2	Eixos estratègics	133
5.3	Detall de les línies de treball i accions proposades.....	136
5.4	Recomanacions per a la implementació i avaluació.....	160
6.	Annexes	163
	Annex 1. Subvencions atorgades a entitats culturals. 2024	163
	Annex 2. Llistat d'equipaments culturals municipals amb serveis externalitzats.	164
	Annex 3. Llistat de recursos patrimonials de Sant Just Desvern i el seu potencial turístic	165
7.	Crèdits.....	170

1. Introducció

Al 2024, l'Ajuntament de Sant Just Desvern va sol·licitar a la Diputació de Barcelona un acompanyament i assessorament per a l'elaboració d'un Pla d'Acció Cultural (PAC). Aquesta petició responia a la **necessitat d'actualitzar i redefinir les prioritats culturals del municipi**, atès que l'últim document d'aquest tipus data de l'any 2015. Els PAC són instruments per a la reflexió, debat i desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. Es tracta d'un procés polític liderat pels ajuntaments, basat en les aportacions tècniques i la participació ciutadana, fomentant la coresponsabilitat entre els diferents sectors i agents culturals locals. El procés d'elaboració del PAC de Sant Just Desvern s'ha dut a terme entre novembre de 2024 i juny de 2025. La coordinació del procés ha anat a càrrec del CERC i de Mar Cordobés, consultora en innovació social i planificació cultural.

Durant aquests deu anys, Sant Just Desvern ha experimentat una evolució significativa, tant en termes de creixement demogràfic com d'expansió urbanística i ampliació d'equipaments culturals. L'augment de població fins als 20.000 habitants i la incorporació d'un nou barri han transformat les necessitats i demandes culturals, fent imprescindible un replantejament de l'estratègia cultural del municipi.

Aquest pla no es concep com un document tancat, sinó com una eina dinàmica i flexible que permeti la revisió periòdica de les prioritats i accions proposades. La seva finalitat és dotar Sant Just Desvern d'una política cultural coherent, articulada amb altres sectors com l'educació, la joventut i el benestar social, i fonamentada en un diagnòstic rigorós de la realitat actual.

Per tal d'assegurar que aquest pla respongui a les necessitats reals del municipi, s'ha apostat per un **procés participatiu** que reculli la perspectiva dels agents culturals locals mitjançant diverses eines de consulta. Aquesta implicació és essencial per tal d'identificar les expectatives del sector, detectar els punts clau que cal abordar i establir estratègies per a fomentar la col·laboració entre l'Ajuntament i la comunitat cultural.

A més, s'han incorporat dades comparatives amb altres municipis de característiques similars, cosa que permet posar en context la situació de Sant Just Desvern i identificar bones pràctiques que puguin servir d'inspiració per al desenvolupament cultural local. Aquest enfocament permet definir accions estratègiques alineades amb les tendències actuals i adaptades a les especificitats del municipi.

Els objectius del Pla d'Acció Cultural se centren en **garantir una oferta cultural diversa, inclusiva i accessible per a tota la ciutadania**. Per aconseguir-ho, es posaran en marxa mecanismes per facilitar el rol de l'Ajuntament com a agent articulador del sector cultural i es promouran dinàmiques de treball col·laboratiu. Així mateix, es preveu l'adopció d'un sistema de seguiment i avaluació que permeti ajustar les línies d'acció en funció de l'evolució del context cultural del municipi.

Aquest document es concep com un punt de partida per a un treball conjunt entre administració, professionals i ciutadania. L'objectiu final és consolidar Sant Just Desvern com un municipi on la cultura

sigui un element fonamental per a la cohesió social, el desenvolupament personal i la dinamització del territori.

Es posarà èmfasi en:

- **Recollir la perspectiva i expectatives dels agents culturals** del municipi a través d'eines participatives. Identificar vies i mecanismes per facilitar el rol d'articulador del sector cultural de l'Ajuntament, així com incentivar formes de treball col·laboratives.
- Oferir **dades comparatives** amb la realitat d'altres municipis propers o que presentin característiques socio-demogràfiques semblants.
- Identificar **bones pràctiques** d'altres municipis que puguin ser inspiradores.

1.1 Objectius del pla

El Pla d'Acció Cultural parteix dels objectius que l'Ajuntament va plantejar a la sol·licitud i els que es recullen al PAM, que són els següents:

Objectius generals

- **Actualitzar el PAC** que es va desenvolupar al **2015** com a necessitat davant del creixement poblacional i la transformació del municipi. En aquest sentit caldrà identificar les principals fortaleeses, debilitats, amenaces i oportunitats del territori en matèria cultural.
- **Fomentar un espai de reflexió** conjunta amb els agents culturals del territori per establir prioritats i poder desenvolupar polítiques estratègiques que s'adaptin als nous reptes i a les noves oportunitats
- **Donar compliment a Pla d'Acció Municipal 2023 -2027** en les accions previstes dins l'Eix 7, que explicita la necessitat de desenvolupar un nou Pla d'Acció Cultural adaptat a la nova realitat del municipi.

Objectius específics

Es detallen una sèrie d'objectius específics que poden agrupar-se en els següents àmbits:

Participació i Inclusió

- Fomentar la **corresponsabilitat**, mitjançant la implicació de les entitats i la ciutadania en el desenvolupament de la política cultural, amb l'objectiu d'impulsar una programació més participativa, inclusiva i que fomenti l'ampliació de l'audiència.
- Generar noves dinàmiques de treball i relació basades en la **transversalitat i la participació ciutadana**.
- Assegurar que hi tenen cabuda totes les manifestacions culturals d'interès pel municipi amb una **mirada inclusiva** que inclogui tothom.
- Continuar impulsant la **recuperació de la memòria oral**.

Suport a la creació

- Impulsar el talent i la creació, **consolidant l'oferta formativa municipal**, els ajuts i beques i aprovant el projecte "Fàbrica Artistes", com a punt de trobada per a persones creadores, artistes i gent amb inquietuds i interès per les arts i la cultura.
- **Generar projectes per incentivar la participació d'adolescents i pre-adolescents** a la formació i creació artística en totes les disciplines: arts visuals i plàstiques, escèniques, musicals, etc., amb la complicitat dels centres educatius.
- **Consolidar el projecte MercArt - MONS** com un espai de foment, accés i descobriment de l'art contemporani.

Consolidació de la Xarxa d'Equipaments

- Posar en marxa del **nou Teatre Ateneu**, seguint les orientacions del Pla d'Usos desenvolupat amb el suport de la Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona al 2022.
- Adquirir i dotar d'un equip d'enregistrament a un equipament cultural o juvenil.
- Desenvolupar el **projecte d'ampliació de la Biblioteca Joan Margarit** i revisió del seu programa funcional per donar solucions a noves necessitats i arribar a tota la població.
- Promoure espais d'estada oberta a la Xarxa d'equipaments Culturals i juvenils.
- Preservar i millorar l'accés al **Jaciment Iber de la Peña del Moro**.
- Promoure el **Centre d'Interpretació del Municipi (CIM)** com a espai d'exposició temporal vinculat a la divulgació històrica.
- Estudiar la posada en marxa d'un **Museu a Sant Just**.

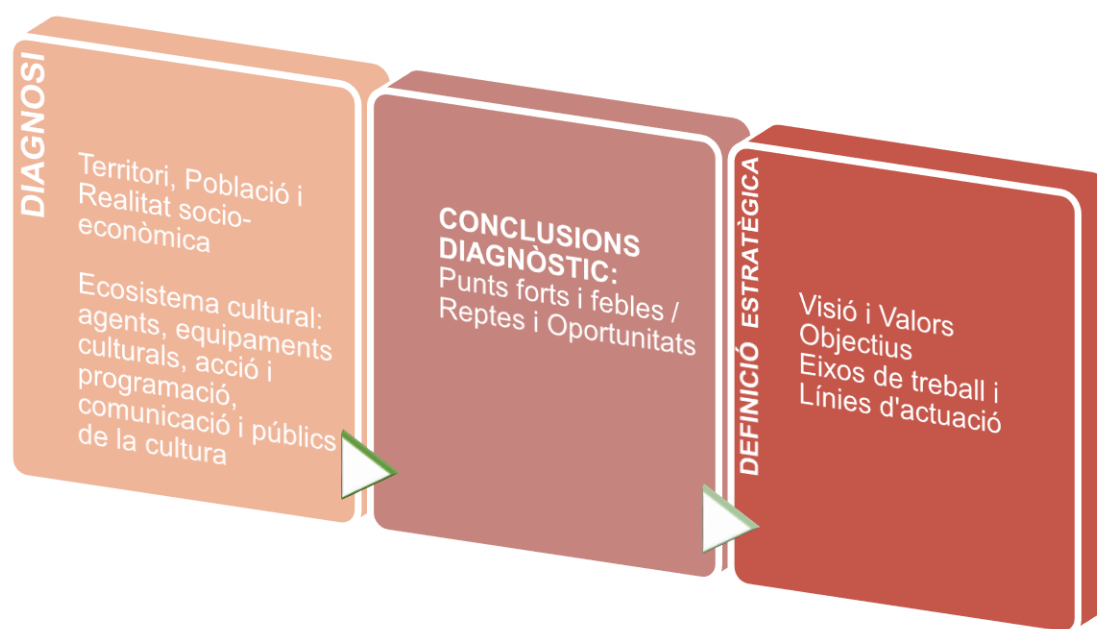
Consolidació de l'oferta cultural, especialment de música

- **Programar concerts** per descobrir i promocionar el jove talent santjustenc.
- Incloure Sant Just Desvern en els **circuits de promoció de concerts** de qualitat musical de petit format a nivell local i comarcal.
- Donar **suport a la formació musical** de proximitat, de descoberta, d'iniciació i perfeccionament i a la divulgativa fent arribar el llenguatge musicals a tota la població.

1.2 Metodologia i Calendari

El treball de desenvolupament del pla, que requereix aproximadament vuit mesos de treball a comptar a partir de la comunicació de l'encàrrec, s'estructura en dues fases principals: una **primera fase de diagnòstic** que culmina amb una anàlisi de la realitat cultural del municipi en clau de punts forts i febles (mesos 1 a 6); i una **fase posterior de definició estratègica** dels principals eixos i línies de treball, en base a les conclusions del diagnòstic (mesos 7 a 8). A aquestes dues fases hauríem d'afegir una **fase final d'implementació i avaluació** del PAC.

Gràfic 1. Fases de desenvolupament del PAC

Font: Elaboració pròpia

El Pla d'Acció Cultural s'ha elaborat seguint una **metodologia participativa**. S'han creat diversos espais de participació, que han comptat amb la col·laboració d'entitats i agents culturals clau, així com de la ciutadania en general, amb especial èmfasi en buscar la participació de la gent jove. Tots aquests actors han aportat la seva expertesa en entrevistes, sessions participatives i participació on-line.

Per a l'elaboració del PAC s'han utilitzat mètodes tant qualitatius com quantitius i s'han utilitzat fonts primàries i secundàries:

- Anàlisi de dades estadístiques tant d'activitat cultural com sociodemogràfiques (aportades tant per l'Ajuntament com a través de diverses eines i recursos de la Diputació de Barcelona).

- Anàlisi de fonts secundàries: s'ha analitzat documentació aportada sobre l'activitat de les diverses regidories implicades en l'activitat cultural. També s'han consultat altres documents de planificació general o de caràcter sectorial de l'Ajuntament, per tal de verificar l'alineació de totes les polítiques públiques.
- Visites tècniques a equipaments: s'han realitzat visites a tots els equipaments culturals de la vila, per tal de conèixer les característiques de les instal·lacions, les condicions de programació a cada espai i les potencialitats i necessitats de cara al futur.
- Sessions de treball amb:
 - Personal tècnic municipal vinculats a la cultura.
 - Personal tècnic vinculat a altres regidores.
 - Empreses de l'economia creativa de Sant Just Desvern.
 - Artistes residents a Sant Just Desvern.
 - Membres de l'equip de govern de Sant Just Desvern.
- Sessions de treball amb el Consell de Cultura, on van participar 18 entitats, així com personal tècnic de la Xarxa d'equipaments de Sant Just Desvern i personal vinculat amb la cultura de l'Ajuntament de Sant Just Desvern.
- Entrevistes en profunditat a diverses persones i tècnics vinculats amb la cultura:
 - Joan Basagañas, Alcalde de Sant Just Desvern
 - Eva Miñarro, Regidora de Cultura de Sant Just Desvern
 - Berta Martí, Cap del Servei a les Persones
 - Pau Janer, Tècnic de Cultura
 - Mònica Alonso, Tècnica de Cultura
 - Jordi Amigó, Responsable de l'Arxiu Municipal
 - Eva Fernández, Tècnica de gestió de l'àrea d'alcaldia i comunicació i de Polítiques de Gènere i Igualtat
- Consulta online a entitats culturals de Sant Just Desvern.
- Consulta online a ciutadania i joves de Sant Just Desvern.

Cal destacar, per tant, que la part de diagnosi recull les aportacions de les diverses persones i entitats que han participat en els processos consultius i que, per tant, algunes afirmacions responen a les seves opinions personals i no tenen perquè reflectir o coincidir amb la percepció tècnica o política sobre la realitat local.

Taula 1. Síntesi de les fonts d'informació utilitzades en el procés d'elaboració del PAC

Anàlisi de dades estadístiques secundàries	Anàlisi de fonts secundàries	Treball de gabinet	Visites a equipaments culturals
<i>Focus groups</i> amb diferents agents culturals del municipi	Sessió de treball amb el Consell de Cultura	Entrevistes en profunditat a diferents càrrecs polítics i tècnics	Realització d' enquestes dirigides a entitats culturals, ciutadania i joves

Font: Elaboració pròpia

2. Diagnòstic (I): Anàlisi del context

El diagnòstic cultural de Sant Just Desvern és essencial per comprendre la realitat actual del municipi i establir les bases del desenvolupament cultural futur. En aquest apartat, es presenta una anàlisi detallada de diversos aspectes clau com el **context geogràfic**, la **demografia** i el **perfil socioeconòmic** del municipi.

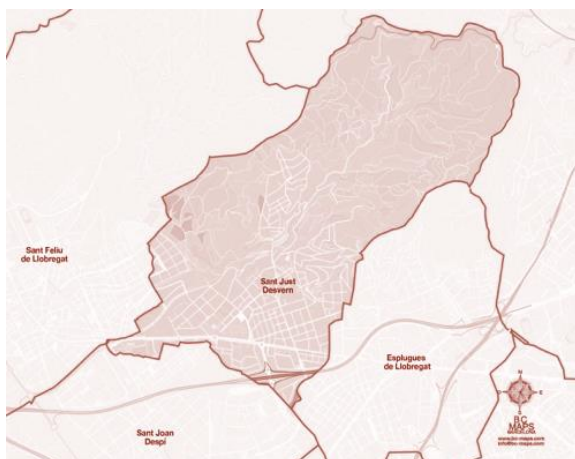
2.1 Context geogràfic i territorial

Sant Just Desvern és un municipi situat al cor de la comarca del Baix Llobregat, dins l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), **a tan sols 10 km de Barcelona**. Aquest fet li atorga una ubicació privilegiada, tant per la seva proximitat a la capital com per l'entorn natural que l'envolta, marcat per la presència de la Serra de Collserola, que ofereix una àmplia xarxa d'espais verds i rutes naturals, i que actua com a pulmó verd del municipi.

Ubicació i accessibilitat

Sant Just Desvern es troba **ben comunicat amb la resta de l'Àrea Metropolitana** gràcies a la seva proximitat a les principals vies de transport de la regió. El municipi és accessible mitjançant diverses carreteres que faciliten la connexió amb Barcelona i altres municipis del Baix Llobregat. A més, el municipi disposa de connexions de transport públic mitjançant diverses línies d'autobús i el Trambaix, facilitant així l'accés de persones residents i visitants des de Barcelona.

Gràfic 2. Mapa de localització i comunicacions de Sant Just Desvern

Font: <https://www.bc-maps.com>

Orografia i característiques del territori

El territori de Sant Just Desvern combina àrees urbanitzades amb zones naturals de gran valor ambiental, com els espais de la Serra de Collserola, que ocupen aproximadament el 40% de la superfície del municipi. Aquesta combinació fa que Sant Just Desvern sigui un municipi **equilibrat entre urbanització i entorn natural**, fet que ofereix una gran oportunitat per integrar activitats culturals en espais a l'aire lliure. L'orografia del municipi es caracteritza per la seva proximitat a la muntanya, amb una altitud mitjana de **122 metres sobre el nivell del mar**. Els límits per la part de muntanya els protagonitzen la penya del Moro (275 m), el turó de Sant Pere Màrtir (399 m.), el turó de la Coscollera (362 m.), el puig Aguilar (387 m) i el turó d'en Merlès (416 m., alçada màxima del municipi).

Gràfic 3. Orografia de Sant Just Desvern

Font: SITMUN, Sistemes d'Informació Territorial Municipal, Diputació de Barcelona.
<http://sitmun.diba.cat/sitmun2/visor.jsp?app=1&ter=228>

Dades geogràfiques clau

- **Superfície:** 7,8 km², dels quals un 40% són zones verdes o espais protegits.
- **Altitud:** Entre 50 i 300 metres, amb un punt més elevat a la Serra de Collserola.
- **Clima:** Mediterrani temperat, amb estius càlids i hiverns suaus, que facilita la programació d'activitats culturals a l'aire lliure durant la major part de l'any.

Distribució del territori i urbanisme

L'estructura urbanística de Sant Just Desvern és també un reflex del seu **caràcter equilibrat entre la ciutat i la natura**. El municipi està format per diverses zones que combinen habitatges, espais industrials i

Gràfic 4. Distribució del territori

comercials, així com zones naturals. El centre urbà de Sant Just concentra la majoria dels equipaments culturals, com ara Can Ginestar, la Biblioteca Joan Margarit, l'Arxiu Històric i l'Ateneu. Cal destacar el barri de Mas Lluí, que queda a la perifèria, tocant al municipi veí de Sant Feliu de Llobregat.

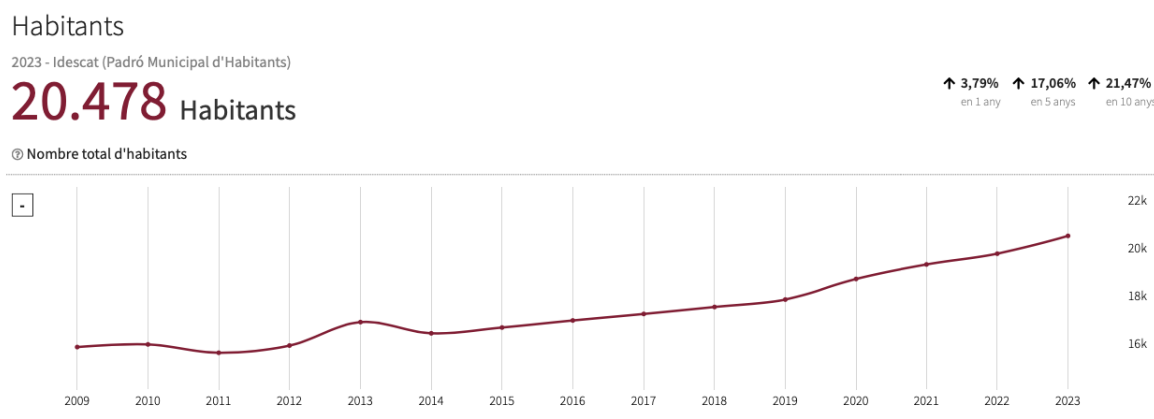
2.2 Densitat, origen i perfil de la població de Sant Just Desvern

Evolució de la població

En els darrers anys, **Sant Just Desvern ha crescut tres vegades més que la mitjana de Catalunya**, però també que la comarca del Baix Llobregat i la província de Barcelona. Aquest creixement ha estat protagonitzat majoritàriament per persones provinents d'altres comarques catalanes i estrangers de països europeus, especialment Alemanya.

Actualment, amb una població de **20.815 habitants**, el municipi té una densitat de població de **2.665 habitants per km²**¹. Aquesta densitat és relativament alta, però es concentra principalment en les zones més urbanitzades i properes al centre del municipi. La resta del territori, especialment les àrees properes a la Serra de Collserola, té una densitat més baixa, amb grans espais naturals que limiten l'expansió urbanística.

Gràfic 5. Evolució de la població de Sant Just Desvern 2009-2023

Font: Diputació de Barcelona (2024): Indicadors Municipals d'Habitatge de la demarcació de Barcelona (INDI_MHAB)

Distribució de la densitat

- **Nucli urbà i centre històric:** Zona de major densitat, on es concentren la majoria dels serveis públics i equipaments culturals, com Can Ginestar, la Biblioteca Joan Margarit, l'Arxiu Històric i l'Ateneu de Sant Just Desvern.
- **Zones residencials perifèriques:** Àrees amb menor densitat de població, compostes majoritàriament per habitatges unifamiliars i apartaments de baixes alçades, a prop de la natura.

¹ Idescat 2024

- **Àrees naturals:** Espais protegits, com la Serra de Collserola, on no hi ha urbanització. Aquestes zones poden ser d'interès per desenvolupar programes culturals que aprofitin l'entorn natural del municipi.

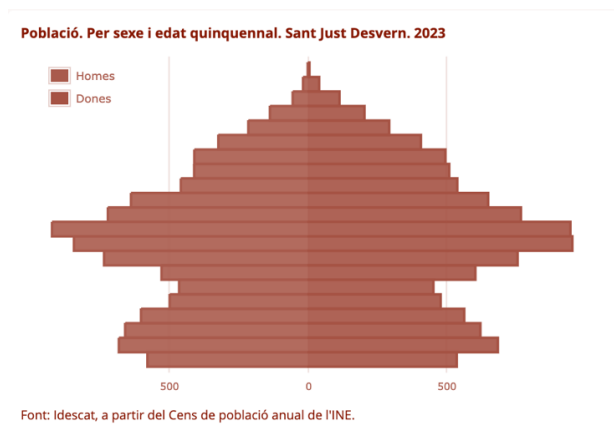
Estructura per edats de la població

Sant Just Desvern presenta una estructura demogràfica marcada per un **alt índex d'envelliment**, en sintonia amb la resta de Catalunya i d'Europa. Aproximadament el 18% de la població té més de 65 anys, mentre que un altre 18% són infants i joves menors de 15 anys.

Distribució per edats:

- **Gent gran (més de 65 anys):** L'índex d'envelliment és de 102,8 (Catalunya: 129,8) i el de sobreenvelliment és del 16,2 (Catalunya: 16,9). La previsió és que la població de 65 o més anys continuarà creixent en els propers anys. Això suposa un repte a l'hora d'adaptar l'oferta cultural per a aquest segment, tenint en compte la seva major participació en activitats tradicionals i populars, així com la demanda d'activitats accessibles i adaptades a les seves necessitats.
- **Infants i joves (menors de 18 anys):** Es tracta d'un segment amb un pes molt considerable al municipi i que requereix una atenció especial, ja que tot i representar una part significativa de la població, la seva participació en activitats culturals municipals és baixa.

Gràfic 6. Piràmide d'edat. Sant Just Desvern 2023

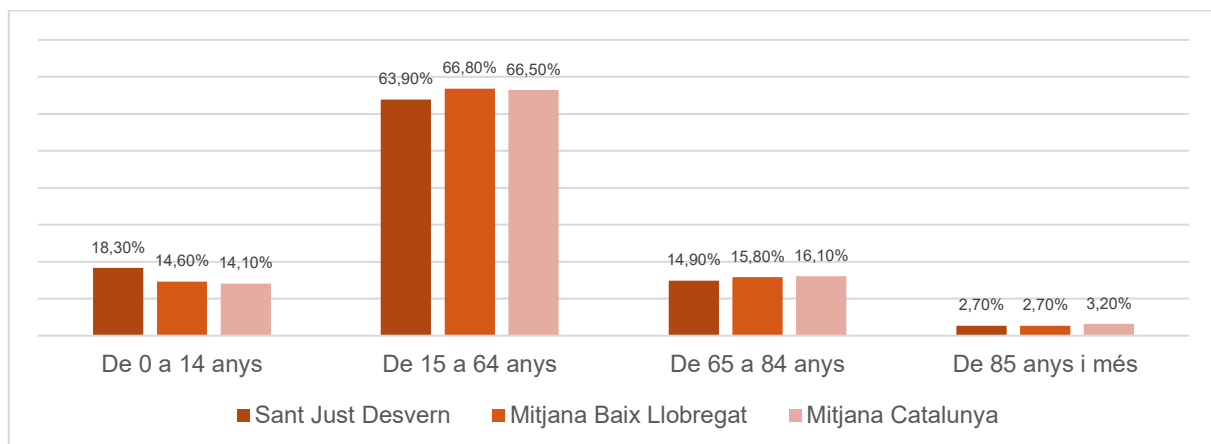
Font: Idescat

- **Població en edat activa (25-65 anys):** Amb un perfil educatiu majoritàriament universitari i ocupacions en sectors professionals, aquest grup demogràfic demanda una oferta cultural diversa i de qualitat.

Si comparem la distribució per edats amb la mitjana de la comarca del Baix Llobregat i la mitjana de Catalunya, veiem que a **Sant Just**

hi ha un major percentatge d'infants (18,3% respecte al 14% aproximat de les mitjanes esmentades) i, en canvi, percentatges una mica més baixos per les altres franges d'edat.

Gràfic 7. Distribució per edats Sant Just Desvern, 2023

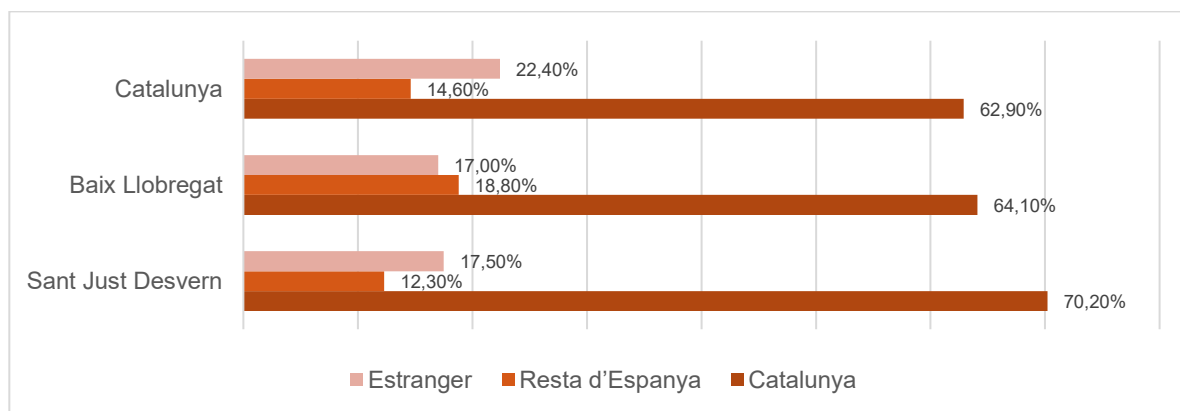

Font: Elaboració pròpia en base a les dades d'Idescat, 2023

Origen de la població

Sant Just Desvern, tradicionalment un municipi amb una població majoritàriament autòctona, ha experimentat un augment gradual de la població immigrant en les darreres dècades. Actualment, aproximadament el **82% dels habitants són d'origen català o espanyol**, mentre que el 18% restant prové principalment de països de la Unió Europea, Amèrica Llatina i, en menor mesura, de països de l'Europa de l'Est i el Magrib. Tal i com ja assenyalava el darrer PAC, es tracta d'una població immigrant amb un nivell de formació i de renda majoritàriament alt. Aquesta creixent diversitat cultural comporta reptes a l'hora d'integrar aquesta població a la vida social i cultural activa del municipi. Efectivament, de les entrevistes realitzades es constata que **hi ha importants reptes per a que la població nouvinguda participi activament en la vida social i cultural del municipi**. Malgrat això, Sant Just Desvern encara té percentatges de població de fora de Catalunya inferiors, tant a la mitjana del Baix Llobregat com de Catalunya.

Gràfic 8. Comparativa territorial. Població segons el lloc de naixement, 2023

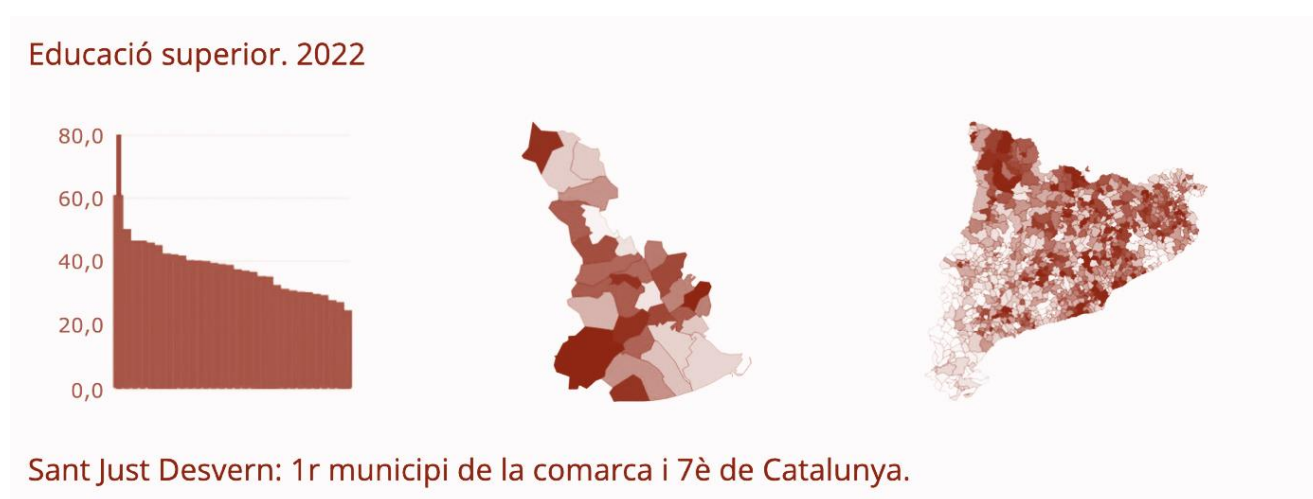

Font: Elaboració pròpia en base a les dades d'Idescat, 2023

Nivell educatiu i professional

Sant Just Desvern es caracteritza per tenir una població amb un **alt nivell educatiu**. Segons les estadístiques disponibles, més del **45% de la població en edat** activa té estudis universitaris o de postgrau, i un 30% més ha completat estudis secundaris superiors o cicles formatius. Aquest elevat nivell educatiu està vinculat amb les ocupacions professionals de la població: una gran part dels habitants treballen en sectors com les tecnologies de la informació, els serveis professionals, la gestió empresarial i el disseny. De fet, el municipi ocupa el primer lloc en quan a població amb educació superior de la comarca del Baix Llobregat i el setè lloc de Catalunya.

Gràfic 9. Percentatge de població amb educació superior, 2022

Font: Idescat (2022)

2.3 Realitat socioeconòmica

Sant Just Desvern és un municipi amb una **realitat socioeconòmica altament positiva** en comparació amb la mitjana catalana i espanyola. La seva proximitat a Barcelona, el seu entorn privilegiat i el perfil educatiu i professional de la seva població fan de Sant Just Desvern un municipi amb una alta qualitat de vida i un potencial econòmic important. Malgrat aquesta bona situació econòmica general, és important destacar que hi ha desequilibris entre barris, i certs col·lectius (especialment immigrants i joves)

Indicadors socioeconòmics clau

- Segons dades de l'Agència Tributària², **Sant Just Desvern és el municipi més ric de Catalunya**. Amb una renda bruta mitjana de 67.169€, ocupa el quart lloc al rànkning d'Espanya.
- El municipi va tancar el 2024 amb una taxa d'atur del **5,1%**, inferior a la mitjana comarcal (7,8%), amb un perfil d'atur més concentrat en sectors com el comerç o els serveis no qualificats³.
- La població activa de Sant Just es dedica principalment a sectors com els **serveis professionals**, la **tecnologia** i la **gestió empresarial**, reflectint un perfil qualificat.

Principals activitats econòmiques

Sant Just Desvern s'ha transformat al llarg de les darreres dècades, passant de ser un municipi amb una economia centrada en el sector industrial i agrari a un municipi amb una economia orientada principalment cap als **serveis professionals**, la **tecnologia** i la **gestió empresarial**:

- **Serveis professionals i empresarials**: Sant Just Desvern forma part del clúster metropolità de serveis professionals. Un gran nombre de persones residents treballa a Barcelona, tot i que el municipi també ha desenvolupat infraestructures pròpies per acollir empreses de serveis.
- **Tecnologia i innovació**: El sector tecnològic té una presència creixent al municipi, amb empreses emergents i centres de *coworking* que donen suport a nous projectes en àmbits com les TIC. Aquesta activitat es veu reforçada per la seva proximitat amb els *hubs* tecnològics de Barcelona.
- **Comerç i restauració local**: El comerç de proximitat, tot i no ser el sector dominant, juga un paper important en la dinamització del municipi. Hi ha una xarxa de petits comerços i establiments de restauració que donen servei a la població local i ofereixen una alternativa als grans centres comercials de l'àrea metropolitana.
- **Indústria i construcció**: Si bé aquests sectors han perdut protagonisme, algunes zones del municipi encara mantenen una activitat industrial, principalment en sectors lleugers i empreses relacionades amb la construcció. Tot i això, la tendència ha estat cap a la reconversió d'aquests espais en àrees residencials o empresarials.

Taxa d'atur

La **taxa d'atur** a Sant Just Desvern és sensiblement més baixa que la mitjana comarcal i catalana: es manté en els darrers anys al voltant del **6%** -amb un atur registrat al mes de desembre de 2024 del 5,1%- davant

² Agència Tributària (2022): *Posicionamiento de los municipios mayores de 1.000 habitantes por Renta bruta media. Situación 2022*

³ Ajuntament de Sant Just Desvern (2024)

la mitjana catalana, que se situa al voltant del **10,5%**⁴. Aquest índex és reflex del bon nivell d'ocupació i del perfil altament qualificat de la seva població activa. La majoria de la població activa treballa a la capital catalana o en altres municipis propers, aprofitant les bones connexions de transport públic.

ANÀLISI DEL CONTEXT

Fets principals i implicació per a la política cultural

- Sant Just Desvern es troba en un entorn metropolità, d'alta mobilitat i relativament ben comunicat. La **proximitat amb Barcelona representa un repte per retenir els habitants en l'oferta cultural local**, ja que Barcelona ofereix una àmplia gamma d'activitats culturals.
- La situació geogràfica del municipi **pot promoure la pràctica d'activitats culturals amb enfocaments sostenibles i vinculats amb el medi ambient**.
- El disseny urbanístic permet que la vida cultural es desplegui en diferents espais, aprofitant tant els equipaments culturals tradicionals com espais no convencionals. Aquest disseny ofereix un alt **potencial per descentralitzar l'oferta cultural** i portar activitats a diferents zones del municipi, fent la cultura més accessible per a tots els segments de la població.
- El municipi es caracteritza per una població amb un **alt índex de creixement i una creixent diversitat cultural**. Això suposa reptes pel que fa a la inclusió, especialment de la població nouvinguda i que percep el municipi fonamentalment com a “ciutat dormitori”.
- Població amb un **alt nivell de formació i amb capacitat econòmica superior** a la resta de Catalunya.
- **Forta presència d'infants**, al mateix temps que es constata l'**envelliment de la població**, la qual cosa requereix una mirada específica del fet cultural a determinats segments de població.
- En definitiva, el municipi té un alt potencial per l'acció cultural, gràcies al seu perfil demogràfic, l'**alt nivell educatiu i poder adquisitiu de la població**. No obstant això, també es plantegen reptes importants, especialment pel que fa a garantir l'accessibilitat a la cultura per a col·lectius més vulnerables.

⁴ Dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat (2024)

3. Diagnòstic (II): L'ecosistema cultural a Sant Just Desvern

Un cop analitzades les claus del context del territori i la població de Sant Just Desvern, en aquest apartat, es fa una anàlisi detallada dels agents culturals i el teixit associatiu, la xarxa d'equipaments culturals, les manifestacions artístiques i patrimonials del municipi, així com les eines de comunicació de la cultura i els seus públics. Aquest diagnòstic permetrà identificar els recursos culturals existents i les seves mancances per tal de potenciar les oportunitats i abordar els reptes detectats. Específicament, aquest apartat s'ha organitzat al voltant de sis elements clau:

Taula 2. Estructura del Diagnòstic: L'ecosistema cultural a Sant Just Desvern

La política cultural	Anàlisi de l'evolució de la política cultural al territori i dels seus principals trets diferenciadors. Relació del PAC amb altres documents estratègics del territori Transversalitat: relació del PAC amb altres àrees de la política municipal.
L'ecosistema d'agents culturals	Anàlisi dels principals agents culturals del territori: • L'Ajuntament de Sant Just Desvern i altres actors públics • L'associacionisme i les entitats culturals • El sector professional i l'economia creativa • La relació i coordinació entre tots els agents
Els equipaments culturals	Anàlisi de la xarxa d'equipaments per detectar els principals reptes i manques, així com els punts forts d'aquesta xarxa.
L'activitat i programació cultural	Anàlisi de les principals activitats culturals que es desenvolupen a Sant Just Desvern, tenint en compte la cadena de valor: des de la formació fins a la creació i la difusió.
La comunicació de la cultura	Anàlisi dels principals instruments de difusió i comunicació cultural.
Els públics de la cultura	Aproximació als públics de la cultura i de les seves expectatives, atenent als resultats de consultes realitzades a la ciutadania del municipi.

Font: Elaboració pròpia

3.1 La política cultural municipal a Sant Just Desvern

En aquest apartat s'analitza l'evolució i característiques principals de la política cultural a Sant Just Desvern en els darrers anys. Al mateix temps, es contextualitza aquesta política dins el marc més ample de la política municipal, definida tant al darrer Pla d'Acció Municipal, com a d'altres plans sectorials desenvolupats recentment.

3.1.1 Els documents de planificació estratègica en l'àmbit de la cultura previs. Recapitulació.

El darrer Pla d'Acció Cultural data de l'any 2014. En aquell moment, es van identificar diversos **reptes tant en la fase de la demanda del fet cultural (poca participació, veïnat no arrelat...) com en la fase de l'oferta (amateurisme, escassa oferta fora de les festivitats)**. Els objectius i línies estratègiques que es van marcar en el PAC per encarar aquests reptes es van concentrar en la reformulació d'una oferta que s'adaptés millor a la demanda i, a la vegada, fos capaç de fer-la créixer. També incidia en trencar les barreres de consum dels no públics i dels més reticents a participar en l'oferta cultural.

Es van determinar tres objectius estratègics i, dins d'aquests, vuit objectius operatius, tal i com es detalla en la següent taula:

Taula 3. Objectius del Pla d'Acció Cultural 2015-2019

Objectiu Estratègic 1	De la implicació de les entitats, a un ecosistema cultural ric
Objectiu operatiu A	Impuls a les associacions culturals
Objectiu operatiu B	Coordinació de la Regidoria de Cultura i les empreses dels serveis públics culturals
Objectiu operatiu C	Coordinació del sistema cultural
Objectiu operatiu D	Desenvolupament de l'àmbit de les empreses culturals
Objectiu operatiu E	Programa de mecenatge cultural
Objectiu Estratègic 2	De la programació de qualitat, a l'increment de la participació
Objectiu operatiu F	Primeres experiències a les escoles
Objectiu operatiu G	Primeres experiències amb els nouvinguts
Objectiu operatiu H	Accentuació del marketing cultural
Objectiu Estratègic 3	De la reformulació de la xarxa d'equipaments, a l'ordenació dels Serveis Culturals

Font: Pla d'Acció Cultural 2015-2019

A l'Objectiu estratègic 1 s'incidia sobre tot en **enfortir i augmentar la participació de tots els actors culturals** a través de diferents vies: repensant les subvencions i els convenis temporals, oferint recursos

formatius a les entitats i engegant una comissió del Consell Municipal de Cultura que ajudaria a dinamitzar i cohesionar el sistema de representació i gestió cultural municipal. En aquest objectiu també es recomanava **millorar la coordinació entre la Regidoria de Cultura i les empreses de serveis públics culturals**, bé a través de la revisió dels contractes o convenis vigents, bé a través de reunions de coordinació periòdiques o concentrant els serveis en menys persones interlocutores. També s'esmentava la necessitat de **reformular el Consell Municipal de Cultura** per fer-lo més útil i dinàmic, mitjançant la creació d'una comissió autònoma. Per últim, el PAC incloïa mesures per fomentar l'emprenedoria cultural, així com la creació d'un espai de producció per a artistes i un programa de mecenatge cultural.

En l'Objectiu estratègic 2, el PAC **establia com a prioritari el públic infantil** i proposava enfortir els lligams entre la Regidoria de Cultura i les institucions educatives del municipi, prenent com a base l'experiència de la Biblioteca en aquest sentit; i, en general, augmentar la oferta d'activitats dirigides a aquest públic, aprofitant també els recursos oferts per la Generalitat de Catalunya o la Diputació de Barcelona.

També proposava diverses mesures per implicar a les persones nouvingudes del municipi, per exemple, organitzant una tarda anual d'activitats culturals gratuïtes adreçades a aquest públic, programant activitats dins les festes dirigides a aquest públic, fomentant activitats de “parelles culturals”, etc. Això calia complementar-ho enfortint les accions de màrqueting i el PAC aconsellava que la Regidoria de Cultura repregués aquestes activitats en coordinació amb l'equip de comunicació municipal.

Pel que fa a l'Objectiu estratègic 3, una implicació important d'aquest PAC era la **proposta de reordenació de la xarxa d'equipaments culturals** tal i com segueix:

Taula 4. Funcions de la xarxa d'equipaments culturals de Sant Just Desvern. Proposta PAC 2015

Equipament	Funcions
Casa de Cultura de Can Ginestar	– Espai de concentració de les activitats d'exhibició de patrimoni i d'arts visuals. També s'hi fan actes públics. – Seu de projectes de caràcter historicista o patrimonialista, que acollirà en els despatxos del pis superior.
Biblioteca Joan Margarit	– Servei de consulta i préstec de recursos informatius en diferents suports i en línia. – Programació d'activitats de formació, suport a la creació literària i difusió cultural.
Arxiu Històric	– Difusió dels fons documentals. – Servei d'hemeroteca. – Consulta de butlletins oficials. – Accés informatitzat a fotografies, notícies de premsa, llicències d'obra, etc.
El Cellar de Can Ginestar	– Exhibició d'arts visuals i arts multimèdia.
CIM	– Exhibició de patrimoni i arts multimèdia.
Ateneu de Sant Just	– Serveis per als seus associats i per al públic en general.
Sala Municipal de l'Ateneu	– Exhibició d'arts escèniques.
CC Salvador Espriu	– Creació, producció i exhibició d'arts escèniques.
CC Joan Maragall	– Casal d'entitats.
La Vagoneta	– Viver d'emprenedoria. – Fàbrica de creació. – Formació en arts visuals i multimèdia.

Font: Pla d'Acció Cultural 2015-2019

Cal assenyalar que **aquest Pla d'Acció Cultural no va ser consensuat i, per tant, no es va aprovar en el Ple municipal ni es va prendre com a referència pel disseny de la política cultural** en els següents anys. De totes maneres, al llarg de la fase de diagnòstic per l'elaboració del present PAC s'ha constatat com s'ha anat avançant en diversos aspectes que s'assenyalaven en aquest document estratègic, tal i com anirem detallant en els propers capítols.

Al 2018 l'Ajuntament encarrega a l'empresa Calaix de Cultura **una revisió i actualització del Pla 2015-2019**. En aquesta revisió, es van portar a terme processos participatius i consultius a la població de Sant Just Desvern -concretament, es van entrevistar 34 persones membres d'associacions, tècnics i tècniques municipals de diferents àrees, de serveis sectorials i d'equipaments. D'aquest exercici, en van sortir vint-i-quatre fitxes sobre diversos aspectes claus de la cultura al municipi: *formació en general, formació musical, formació en idiomes, difusió cultural, arxiu i Centre d'Interpretació del Municipi (CIM), suport a la creació, comunicació cultural, servei d'informació, participació, festes de cultura popular i cessió d'espais municipal*.

Aquest nou document estratègic es va aprovar en una sessió del Ple de l'Ajuntament a l'abril de 2019. La proposta de mesures es pot sintetitzar en el següent quadre:

Taula 5. Llistat de propostes de la Revisió del PAC 2015-2019 i grau d'assoliment

Fitxes	Mesures	Avenços en les mesures (2019-2025)
1. Formació	• Impulsar activitats formatives de proximitat, per exemple de salut i creixement personal. • Oferir cicles de formació que puguin ser anuals. • Garantir que els preus s'adeqüin al format de cada proposta i que siguin iguals a tots els equipaments municipals (no fixats pels concessionaris del servei). Considerar descomptes per edat.	S'ha avançat de forma notable en aquesta mesura. S'ha fet un esforç per adaptar l'oferta d'activitats formatives a les expectatives i interessos de la població, havent-se introduït, per exemple, activitats vinculades al benestar. Aquesta adaptació també s'ha traslladat al format i la política de preus de les activitats de formació.
2. Formació musical: Renovació pedagògica i amplificació cultural de la música	• Potenciar la formació musical de proximitat per infants i joves • Millorar coordinació de l'oferta entre Ateneu i Taller de Música • Garantir el suport a aquests dos projectes • Crear públic a partir de programar concerts a l'espai públic • Impulsar la participació de les escoles de música en la programació del calendari anual • Oferta de tallers de curta durada adreçada a adults	S'ha avançat malgrat que no tant com en el punt anterior. Encara cal potenciar més l'oferta musical de proximitat, així com millorar la coordinació entre les activitats ofertes per les dues principals entitats, i avançar en la creació de públics. Positivament, s'ha avançat en la participació de les escoles de música en la programació del calendari anual, així com en el desenvolupament d'activitats divulgatives i la oferta adreçada a adults.
3. Formació en idiomes	• Aprofundir en la línia de formació en llengües • Promoure sinèrgies entre iniciatives ubicades al voltant dels Jardins i la plaça Malaret: Acadèmia Bristol, Tallers de Música, L'Ateneu, Refugi antiaeri, Centre de Formació d'Adults, Servei Local de Català.	S'ha avançat significativament, ampliant-se l'oferta formativa en llengües.
4. Difusió cultural	• Programar espectacles de petit format als equipaments culturals, comptant amb els circuits metropolitans i comarcal, en col·laboració amb grups locals aficionats i associacions professionals • Programació per la Sala municipal remodelada de teatre i dansa de petit format • Explorar els circuits de música del Baix Llobregat o Barcelona nord, així com	No s'ha avançat suficientment en les accions relatives a la difusió cultural. S'han introduït espectacles de petit format als diferents equipaments, s'ha començat a explorar els circuits de música de municipis veïns, s'ha començat a potenciar formes d'expressió musical arrelades al municipi i s'han ampliat els espais expositius en equipaments de tot el municipi.

	impulsar les formes d'expressió musical de Sant Just. • Encetar un procés de dinamització per apropar músics en tasques de formació, dinamitzar contactes entre grups... • Dotació d'equips tècnics per alguns equipaments • Creació d'un espai de concerts adaptat a les especificitats del projecte de difusió musical de Sant Just • Explorar possibilitats de col·laboració amb l'associació CineBaix de Sant Feliu de Llobregat • Organitzar petit programa de poesia, aprofitant l'impuls de la Setmana de Poesia de Sant Feliu de Llobregat • Ampliar els espais expositius en equipaments de tot el municipi.	Per motius fonamentalment econòmics, no s'ha avançat en altres aspectes com la dotació d'equips tècnics musicals, la creació d'un espai de concerts o la col·laboració amb una entitat de cinema de Sant Feliu.
4.1 Arxiu i CIM	• Visites escolars al Refugi aeri i el Mur de la Memòria • Incloure exposicions més grans i activitats sobre memòria històrica • Crear web pròpia de l'Arxiu	S'ha avançat força, malgrat encara queda camí per recórrer. S'han impulsat les visites escolars del Refugi i el Mur de la Memòria, així com les activitats expositives per part del CIM. S'ha creat una web per l'Arxiu, malgrat no ser gaire operativa. Manca també millorar la col·laboració de l'Arxiu amb la Biblioteca.
5. Suport a la creació	• Creació d'un espai de taller d'arts visuals i plàstiques amb "bucs" per artistes plàstics i visuals (model Hangar) • Establir pla de vinculació dels creadors/es locals amb les entitats amb incidència social que afavoreixi la cohesió. • Fomentar les pràctiques juvenils i/o de garantia social a les empreses audiovisuals del municipi, amb el suport de l'àrea de Promoció Econòmica. • Crear un espai de suport a la creació en dansa, que afavoreixi la inserció de Sant Just als circuits de creació escènica de l'àrea metropolitana. • Establir via de col·laboració amb el Festival Personal • Mesures de promoció de la creació en l'àmbit cinematogràfic (formació a escoles, casal de joves, etc.) • Creació d'una web que reculli els creadors/es locals • Desenvolupament del projecte Sulfat de Ferro	Cal continuar treballant en aquest àmbit, ja que els avenços no estan consolidats. S'ha aprovat el projecte de la Fàbrica d'Artistes, malgrat està aturat per manca de finançament. El projecte Mons ha contribuït a vincular els creadors/es locals i ha introduït noves formes de creació contemporània, però també es troba aturat per la manca de finançament. Per altre part, no s'ha avançat en la col·laboració amb el sector audiovisual del municipi, ni en la creació d'un projecte de promoció de la creació audiovisual. Tampoc s'ha avançat en la creació d'un espai de suport a la dansa ni es disposa d'una web completa que reculli els creadors/es locals.

6. Comunicació cultural	• Crear un calendari d'accés públic, via registre, d'activitats ciutadanes proposades (per cessió espais) • Permetre la publicació d'informació al Butlletí i web municipals per part de la ciutadania • Millorar la funció d'informació del personal dels equipaments. • Millorar el disseny de les webs dels equipaments culturals • Elaborar un catàleg dinàmic de recursos culturals facilitat pels agents culturals del municipi	S'ha avançat força en diverses mesures per millorar la comunicació cultural. Es disposa d'una nova web de la Xarxa d'equipaments, així com d'una Agenda que, malgrat rebre crítiques per part de les entitats, suposa una bona eina de comunicació. També s'ha creat un contacte de referència per a la publicació al Butlletí municipal. S'ha millorat també la difusió que fan de les activitats culturals del municipi les persones amb tasques d'informació als equipaments.
7. Participació	• Creació d'una coordinadora d'entitats de Sant Just • Oferir a les entitats recursos de suport de cap de setmana • Assignar a un tècnic la coordinació d'esdeveniments al municipi per evitar duplicacions, etc • Augmentar el suport (logístic, infraestructural i personal) a entitats que gestionen molts recursos • Creació d'un espai de recursos associatius • Mesures dedicades a millorar l'organització de les festes • Mesures dedicades a enfortir la cultura popular, com incentivar determinades colles, crear un espai com a centre de cultura popular, etc. • Facilitar els mecanismes de cessió d'espais i flexibilitzar els horaris d'obertura dels centres	S'ha avançat en alguns aspectes com el suport que es fa a les entitats durant el cap de setmana, així com el suport general que aquestes reben i la creació d'un espai de recursos associatius a Can Ginestar. No hi ha interès per part de les entitats per crear la coordinadora. Tampoc s'ha creat la figura del dinamitzador social per fer seguiment de l'activitat de les entitats. No es disposa d'un espai degudament sonoritzat per fer actes i que permeti conciliar descans i oci nocturn, ni tampoc s'ha pogut crear un centre de cultura popular. Tampoc s'ha investigat en elements del folklore local que puguin esdevenir referents identitaris del municipi.
8. Equipaments culturals	• Adscripció dels equipaments socioculturals a l'Àrea de Serveis a les Persones • Aprovar peus públics que facilitin la flexibilitat en l'oferta de formació als centres cívics, segons grups d'edat • Orientar la oferta formativa cap a la proximitat a la població, introduint temes de benestar i salut • Revisar la relació amb les entitats que fa ús d'equipaments municipals i que han d'oferir una contrapartida en forma de participació en actes culturals al municipi • Posada al dia de les infraestructures de so i llum	S'ha avançat de forma notable pel que fa als equipaments. S'han adscrit a l'Àrea de Serveis a les Persones i s'ha millorat el procés de reserva dels espais. A més s'han aprovat els preus públics, malgrat no són fàcilment consultables al web municipal. A més, no s'han adaptat a diferents franges d'edat. S'ha orientat la oferta lúdica i cultural en tots els equipaments als interessos de la població, fomentant una cultura de proximitat. A més, el personal d'aquests equipaments fa ara tasques d'informació i dinamització, a més de tenir una

• Elaborar pla de gestió i de viabilitat per la Sala municipal de l'Ateneu • Orientar la oferta dels equipaments culturals cap a públics, persones usuàries i territori. • Conserges dels equipaments han de transitar cap a tasques d'informació i dinamització • Designar una persona com a coordinadora de la xarxa d'equipaments, en base a un concurs de prestació de serveis • Crear una Xarxa de Centres Culturals Polivalents, que garanteixi agilitat de gestió, coordinació d'activitats formatives, etc. • Optimitzar l'ús de la segona planta del Mercat Municipal • Can Ginestar: canvi d'ubicació de la política local per afegir sales d'activitats al centre; oferir programació espectacles familiars divendres vespres, dissabtes i diumenges matí, millorar tasques d'informació, optimització de l'ús de diferents espais. • Biblioteca Joan Margarit: millorar senyalització, fer sala d'estudi nocturna, construcció d'una sala de la Biblioteca al global de l'equipament de Can Ginestar • Centre Cívic Joan Maragall: ampliar les àrees de coneixement en l'oferta de formació i aprofitar la presència de l'Agrupament escolta i guia per trobar sinèrgies • Centre Cívic Salvador Espriu: es proposen dues alternatives d'ús: fer-lo servir per serveis municipals o bé, anar més enllà de l'apropiació de l'espai per part de determinats col·lectius. • Espai Mas Lluí: elaborar un pla funcional per dotar-lo de contingut • La Vagoneta: incorporar serveis estàndard, desenvolupar projecte de dinamització que inclogui el veïnatge del Walden 7, potenciar el seu ús, facilitar espai pel Carrau Blau, cedir espai a l'Associació Fotogràfica, millores en equips tècnics • Casal de Joves: fer-lo partícip d'iniciatives intergeneracionals, preus adaptats als joves, cercar espai adequat per oci jove • Les Escoles: potenciar l'atracció del complex cultural obrint tanques i facilitant la comunicació entre els espais; obrir la sala d'activitats a programació pròpia del centre;	personal com a coordinadora de la xarxa d'equipaments. Les entitats que fan ús gratuït dels equipaments ofereixen actualment una contrapartida en forma de participació en activitat cultural del municipi. S'ha portat a terme el pla d'usos de l'Ateneu, malgrat l'execució està pendent d'obtenir finançament. També està en procés l'estudi per a l'ampliació de la Biblioteca amb el suport de la DIBA. S'ha actualitzat l'equipament de llum i so. S'ha utilitzat la segona planta del Mercat Municipal pel projecte MONS, malgrat trobar-se aturat actualment per manca de finançament. Pel que fa a les propostes concretes de millora de l'activitat de cadascun dels equipaments, s'han portat a terme de forma desigual. Les necessitats de millora de cada equipament actualment s'analitzaran amb més detall a l'apartat 3.3.
--	--

	integrar l'equipament en la Xarxa d'Equipaments del municipi. • Mil·lenari: elaboració d'un projecte de dinamització de la gent gran que englobi la gestió dels centres cívics. • L'Ateneu: auditoria amb més profunditat • Sala Municipal: reforma i definició d'un pla d'orientació estratègica.	
--	--	--

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Veiem, per tant, que **s'ha avançat notablement en les mesures relatives a la oferta formativa, així com en iniciatives i eines per millorar la comunicació cultural al municipi.**

En menor grau, **s'ha avançat en mesures relatives al suport a la creació local, malgrat aquests avenços no estan consolidats** i, actualment, la continuïtat d'algunes iniciatives està condicionada a la recerca de finançament (Fàbrica d'Artistes, projecte MONS; etc.). A més, encara cal millorar la col·laboració amb el sector audiovisual del municipi, així com la promoció de la creació audiovisual. Tampoc s'ha avançat en la creació d'un espai de suport a la dansa ni es disposa d'una web completa que reculli els creadors i creadores locals.

Cal seguir avançant també en les mesures relatives a la difusió cultural. Per motius fonamentalment econòmics, no s'ha avançat en la dotació d'equips tècnics musicals o la creació d'un espai de concerts. Per altre part, el tancament de l'Ateneu a l'espera del projecte de renovació també repercuteix negativament en l'oferta d'espectacles de petit i mig format.

Els avenços en la millora del funcionament dels equipaments culturals municipals és desigual. **La majoria de mesures dirigides a millorar l'activitat i funcionament de Can Ginestar no s'han posat en marxa.** En canvi, sí s'han impulsat satisfactòriament les mesures relatives a la Biblioteca Joan Margarit, així com algunes referents a l'activitat dels centres cívics, especialment a Les Escoles.

3.1.2 Relació del PAC amb el Pla d'Acció Municipal 2023-2027

Cal destacar que el darrer Pla d'Acció Municipal (PAM) 2023-2027 **s'articula al voltant de 8 eixos estratègics que s'alineen amb els 10 objectius de l'Agenda Urbana Espanyola.** Hi ha un focus notable en la sostenibilitat en les polítiques de desenvolupament urbà, alhora que constitueix un marc de treball per als diversos actors que intervenen als municipis buscant un desenvolupament equitatiu, just i sostenible. Aquest PAM també afronta els reptes derivats de la consolidació dels 20.000 habitants al municipi. Dins dels 8 eixos estratègics, el PAM **esmenta la cultura de forma explícita en un d'ells**, tal i com es detalla a la següent taula:

Taula 6. Eix 07 del Pla d'Actuació Municipal 2023-2027

Eix 07. Un municipi compromès amb l'activitat cultural, esportiva, comercial i orgullós de la marca "Sant Just"

Aquest Eix Estratègic està alineat amb els objectius estratègics 1 (Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo), 5 (Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible, 6 (Fomentar la cohesió social i cercar l'equitat), 7 (Impulsar i afavorir l'Economia Urbana)

Fomentar la creativitat, el talent i la innovació

- Redactar un nou Pla d'acció cultural.
- Impulsar el talent i la creació, consolidant l'oferta formativa municipal, els ajuts i beques i aprovant el projecte "Fàbrica d'artistes", com a punt de trobada per a persones creadores, artistes i gent amb inquietuds i interès per les arts i la cultura amb fórmules d'autogestió.
- Generar projectes per incentivar la participació d'adolescents i pre-adolescents a la formació i creació artística en totes les disciplines: arts visuals i plàstiques, escèniques, musicals, etc., amb la complicitat dels centres educatius i escoles.
- Consolidar el projecte MercArt-MONS com un espai de foment, accés i descobriment de l'art contemporani.

Impuls dels espais d'acció cultural

- Posar en marxa el nou Teatre Ateneu, seguint les orientacions del Pla d'usos redactat el 2022.
- Desenvolupar el projecte d'ampliació de la Biblioteca Joan Margarit i revisar el seu programa funcional per donar solucions a noves necessitats i arribar a tota la població.
- Promoure espais d'estada oberta a la Xarxa d'equipaments culturals i juvenils.

Impulsar la música en tots els seus formats

- Programar concerts per descobrir i promocionar el jove talent santjustenc.
- Incloure Sant Just Desvern en els circuits de promoció de concerts de qualitat musical de petit format a nivell local i comarcal.
- Donar suport a la formació musical de proximitat, de descoberta, d'iniciació i perfeccionament, i a la formació divulgativa, fent arribar el llenguatge musicals a tota la població.
- Adquirir i dotar d'un equip d'enregistrament un equipament cultural o juvenil.

Font: Pla d'Actuació Municipal 2023-2027

Aquest és l'únic eix que esmenta la cultura de forma explícita però, el cert, és que **la cultura també pot jugar un paper rellevant en molts dels altres eixos del PAM**, mentre que alguns d'ells també tenen implicacions cap a la cultura. Per exemple:

Taula 7. Eixos inclosos en el PAM on la cultura hi té un paper

Eixos	Rellevància de la cultura
Eix 01. Sant Just, un municipi que es preocupa de la seva gent: inclusiu, divers, cohesionat, feminista, solidari i igualitari. Relacionat amb Objectiu 6 (fomentar la cohesió social i cercar l'equitat) i 8 (Garantir l'accés a l'habitatge) de l'Agenda Urbana.	Utilitzar la cultura per fomentar la inclusió i la cohesió social i transmetre valors alineats amb el feminisme, la diversitat i la solidaritat. Relació Objectius 6 i 8 de l'Agenda Urbana Com pot contribuir la cultura? • Foment de la diversitat cultural: Programes que visibilitzin la diversitat ètnica, de gènere, generacional i funcional a través de l'art i la creació col·lectiva. • Memòria històrica i identitat col·lectiva: Projectes que reivindiquin la memòria local i els valors de justícia social. • Cultura com a eina de cohesió social: Programes de mediació cultural per a la inclusió de nouvinguts. • Promoció de la cultura feminista: Cicles culturals sobre gènere i igualtat, visibilització de creadores i narratives inclusives.
Eix 02. Un Ajuntament compromès amb la transparència i la participació, que ofereix serveis de qualitat i a l'abast de tothom.	D'aquí es deriva la necessitat d'uns serveis culturals de qualitat i accessibles i oberts a tothom. També la necessitat de participació en l'àmbit de la política cultural. Com pot contribuir la cultura? • Processos participatius culturals: Creació de projectes artístics col·laboratius amb la ciutadania per fomentar la corresponsabilitat en la gestió cultural. • Cultura digital i accés a la informació: Tallers sobre comunicació cultural, arxius oberts i difusió d'activitats en formats accessibles. • Foment de la democràcia cultural: Espais de diàleg i codisseny per a la planificació de polítiques culturals inclusives.

Eix 03. Espais públics i equipaments municipals moderns, de qualitat i accessibles per a totes i tots.	Aquí s'inclouen explícitament com a mesures: • Completar la remodelació del Teatre Ateneu • Cercar finançament per desenvolupar el projecte de creació d'una fàbrica d'artistes Com pot contribuir la cultura? • Activació d'espais públics amb programació cultural: Utilització de carrers, places i equipaments per a activitats artístiques i festives. • Disseny d'espais culturals accessibles: Creació d'equipaments amb criteris d'inclusió i adaptabilitat a diferents usos. • Projectes d'art urbà i comunitari: Murals col·laboratius, escultures participatives i projectes de resignificació d'espais públics.
Eix 05. Sant Just Desvern, promotor d'habitatge, d'activitat empresarial i ocupació.	En aquest eix s'inclou la necessitat d'iniciar els serveis municipals de Promoció Econòmica i Ocupació. Com pot contribuir la cultura? • Impuls de l'economia creativa: Suport a les persones creadores i professionals de la cultura amb espais de treball i formació. • Cultura com a motor d'ocupació: Foment de nous models de negoci vinculats a la cultura (turisme cultural, indústries creatives, artesanía). • Reutilització d'espais per a usos culturals: Convertir locals buits en espais de <i>coworking</i> cultural o residències artístiques.
Eix 06. Un Sant Just Desvern que gestiona els recursos de manera sostenible, que s'adapta al canvi climàtic i que afronta el repte de la transició energètica.	A més de tenir en compte criteris de sostenibilitat en el desenvolupament de les activitats culturals, aquest eix pot potenciar el paper de la cultura per sensibilitzar sobre qüestions mediambientals. Com pot contribuir la cultura? • Cultura i medi ambient: Sensibilització sobre la crisi climàtica mitjançant l'art, la música i la literatura.

	• Esdeveniments culturals sostenibles: Implementació de bones pràctiques en festivals i activitats culturals (ús d'energies renovables, materials reutilitzables). • Espais naturals com a escenari cultural: Programació d'activitats culturals en entorns naturals per promoure la connexió amb el territori.
Eix 8. Sant Just Desvern, Ciutat educadora i Amiga de la Infància.	És evident que la cultura i l'educació artística juguen un paper fonamental en l'educació de la infància, malgrat el PAM no fa cap referència en aquest sentit. Com pot contribuir la cultura? • Cultura com a eina educativa: Integració de la creació artística en el currículum escolar amb projectes d'arts escèniques, audiovisuals i literaris. • Foment de la creativitat infantil i juvenil: Espais d'experimentació artística per a infants i joves. • Cultura i valors ciutadans: Projectes que treballin la diversitat, la inclusió i el pensament crític a través de l'expressió cultural. • Participació infantil en la cultura: Creació de consells culturals infantils per donar veu a la infància en la programació d'activitats culturals.

Font: Elaboració pròpia

3.1.3 La transversalitat de la cultura: la relació del PAC amb altres documents estratègics vigents.

D'acord amb la mirada transversal que té el fet cultural, cal destacar l'existència d'altres plans municipals recents que poden i haurien d'establir vincles amb el present Pla d'Acció Cultural.

Taula 8. Plans Estratègics vigents que poden establir vincles amb el Pla d'Acció Cultural

Plans Estratègics vigents que poden establir vincles amb el Pla d'Acció Cultural
• Pla d'Igualtat de Sant Just Desvern (2022-2026)

- Pla Local de Joventut
- Diagnosi inicial de la destinació i dels recursos locals amb potencial turístic en el municipi de Sant Just Desvern.
- Pla d'Inclusió Social 2024-2027 de Sant Just Desvern
- Pla d'Acció per a les Persones Grans 2024-2027
- Fòrum Educatiu de Sant Just Desvern 2023

3.1.2.1 Pla d'Igualtat de Sant Just Desvern (2022-2026)

Aquest pla posa de manifest la importància de la igualtat en la política municipal. **Sant Just Desvern es va declarar ciutat feminista** l'any 2018 i es va comprometre a desplegar un seguit d'accions per abordar la desigualtat des de múltiples punts de vista, entre d'ells el cultural. La cultura pot tenir un paper fonamental per avançar en els objectius d'igualtat, per la qual cosa el PAC haurà de tenir en compte certes mesures:

Cultura com a eina per a la igualtat i la cohesió social

El Pla d'Igualtat subratlla la necessitat d'impulsar polítiques culturals amb perspectiva de gènere i inclusives, aprofitant el poder de la cultura per trencar desigualtats estructurals i promoure la diversitat. Això comporta la necessitat de:

- Incorporar **criteris d'igualtat de gènere en la programació cultural**, fomentant la representació equitativa en la creació artística i en la visibilitat de les seves obres.
- Promoure la participació de **dones i col·lectius infrarepresentats** en els espais de decisió i en la direcció d'activitats culturals.
- Impulsar projectes i activitats culturals que **contribueixin a la sensibilització sobre la igualtat de gènere, la diversitat i la inclusió social**.

Accés equitatiu a la cultura

L'informe detecta desigualtats en l'accés a determinats serveis i activitats per raons econòmiques, socials o de càrregues familiars, especialment entre dones. Això implica que el Pla Estratègic de Cultura ha de garantir:

- **Tarifes accessibles i beques** per facilitar la participació en activitats culturals de persones en situació de vulnerabilitat.
 - **Horaris i formats d'activitats adaptats** per permetre la conciliació familiar, especialment per a dones amb càrregues domèstiques.
 - Creació **d'espais culturals segurs i inclusius** per dones, persones LGTBIQ+ i altres col·lectius minoritzats.
-

Impuls de la presència femenina i de la diversitat en el teixit cultural local

El Pla d'Igualtat posa de manifest que la presència femenina en sectors culturals és inferior en determinats àmbits (especialment en posicions de lideratge o disciplines tècniques). Per tant, el Pla Estratègic de Cultura ha de:

- **Visibilitzar el talent femení i la diversitat** en les programacions, exposicions i esdeveniments culturals.
 - Establir **quotes de representació equitativa** en les contractacions i selecció d'artistes per a esdeveniments municipals.
 - Crear **programes de suport per a dones artistes i professionals de la cultura**, fomentant la seva presència en festivals, exposicions i activitats municipals.
-

Incorporació de la perspectiva feminista i de gènere en la governança cultural

El Pla d'Igualtat evidencia que les estructures de governança i la presa de decisions han de ser més equitatives. Això es pot traslladar al Pla Estratègic de Cultura en accions com:

- **Garantir la presència de dones i persones de diferents col·lectius** en els òrgans de gestió i participació cultural (Consell de Cultura, comissions de programació...).
 - Aplicar **criteris de gènere i igualtat** en la selecció d'empreses i entitats que gestionen serveis culturals.
 - **Avaluar l'impacte de gènere** de les polítiques culturals per corregir possibles biaixos i desigualtats.
-

Llenguatge inclusiu i imatge no sexista en la comunicació cultural

El document remarca la importància d'un llenguatge i una comunicació inclusiva en totes les polítiques municipals. Això ha de traslladar-se a la política cultural mitjançant:

- **Ús de llenguatge no sexista** en materials de difusió, programes i comunicacions oficials.
- Revisió de les imatges i representacions visuals en cartells, xarxes socials i esdeveniments per garantir la diversitat i evitar estereotips.
- Campanyes específiques per **promoure una cultura lliure d'estereotips de gènere**.

Cultura per a la prevenció de violències masclistes i discriminació

El Pla d'Igualtat inclou mesures per prevenir violències masclistes i discriminacions per raó de gènere o orientació sexual. En aquest sentit, cal garantir:

- **Protocols de prevenció i actuació en casos d'assetjament** en espais culturals municipals.
 - Foment de projectes culturals que **abordin temàtiques de violència de gènere i drets de les dones**.
 - Espais d'expressió artística per a víctimes de violència de gènere i col·lectius en situació de vulnerabilitat.
-

Relació entre cultura i educació per fomentar la igualtat des de la base

El Pla d'Igualtat destaca la importància d'incidir en l'educació per garantir una societat més equitativa. Per tant, cal posar el focus en:

- **Tallers i activitats educatives sobre gènere i diversitat** en col·laboració amb escoles i instituts.
- Foment de referents culturals diversos en les programacions escolars i infantils.
- Creació de projectes d'art i cultura que treballin valors d'igualtat, diversitat i inclusió amb infants i joves.

3.1.2.2 Pla Local de Joventut 2025

L'anàlisi del Pla Local de Joventut ofereix una radiografia de la població jove del municipi i aporta diverses conclusions que cal tenir en compte per al desenvolupament del PAC:

Dades clau del document rellevants per al Pla de Cultura

Perfil i característiques de la joventut de Sant Just Desvern

- **Baixa participació en activitats culturals estructurades**, excepte en esdeveniments festius com la Festa Major.
- **Coneixement però no ús dels equipaments culturals**, com el Casal de Joves, el Laboratori d'Art (LABO) i els bucs d'assaig.
- **Desigualtat en la participació segons edats**: els menors de 18 anys participen menys en activitats culturals municipals.
- **Interès per activitats culturals més flexibles i autogestionades**, com la música urbana, les arts visuals i les pràctiques creatives digitals.

- **Falta d'oci nocturn alternatiu:** la manca d'activitats culturals nocturnes adreçades als joves és una de les principals demandes.

Barreres d'accés a la cultura

- **Horaris i formats poc adaptats** a les necessitats juvenils.
- **Percepció d'un dèficit d'espais autogestionats** on la joventut pugui expressar-se i crear.
- **Preus d'accés a activitats culturals** que poden dificultar la participació de certs col·lectius.
- **Manca de visibilització de l'oferta cultural** en canals de comunicació utilitzats per la gent jove (Instagram, TikTok, etc.).

Elements positius i oportunitats

- **Alt coneixement dels serveis de joventut:** la gent jove coneix el Casal de Joves i altres espais culturals, però no hi participen activament.
- **Existència de serveis** com el LABO, la biblioteca i els bucs d'assaig, que poden potenciar-se.
- **Demanda d'un espai cultural nocturn i d'activitats alternatives** que permetin la interacció i la creació artística.

Conclusions rellevants per al Pla de Cultura

Cultura com a eina de participació i transformació social

El Pla Local de Joventut reconeix el potencial de la cultura com un espai de participació i cohesió social per al jovent. Per tant, el Pla de Cultura ha d'integrar accions que:

- **Fomentin la creació de nous espais de participació juvenil en l'àmbit cultural**, enfortint el paper del Casal de Joves com a espai de referència per a la cultura emergent.
- **Dinamitzin projectes culturals liderats per joves**, potenciant festivals, exposicions i activitats autogestionades.
- **Impulsin una programació cultural participativa**, on la joventut tingui capacitat de decisió sobre l'oferta d'oci i cultura a Sant Just Desvern.

Necessitat d'una oferta cultural més atractiva i diversa

El document identifica que molts joves coneixen els equipaments i activitats culturals però no hi participen, sovint perquè no responen als seus interessos. Això implica que el Pla de Cultura ha de:

- **Adaptar la programació cultural als interessos del jovent**, incloent-hi noves disciplines com el hip-hop, les arts urbanes, la creació digital i el videojoc.

- **Potenciar espais de creació per a joves artistes**, amb infraestructures adaptades per a la música, l'audiovisual i les arts escèniques.
 - **Reforçar la cultura nocturna juvenil**, impulsant activitats d'oci alternatiu i evitant la percepció d'una manca d'oferta per a aquest col·lectiu.
-

Accessibilitat i espais adequats per a la creació cultural

El Pla Local de Joventut posa èmfasi en la necessitat de generar espais on la joventut pugui expressar-se i desenvolupar els seus projectes culturals. Per tant, el Pla de Cultura ha de:

- **Habilitar nous espais per a la creació i producció cultural**, especialment destinats a disciplines artístiques juvenils.
 - **Millorar l'accessibilitat dels equipaments culturals per als joves**, fent que siguin espais més oberts i flexibles en horaris i usos.
 - **Crear un model de gestió més participatiu**, on el jovent pugui implicar-se en la definició i dinamització de la cultura local.
-

Cultura intergeneracional i integradora

El Pla Local de Joventut destaca la importància de generar sinergies entre diferents col·lectius per afavorir la cohesió social. En aquest sentit, el Pla de Cultura ha de:

- **Desenvolupar projectes intergeneracionals**, on joves i persones grans comparteixin espais i activitats culturals.
 - **Promoure la diversitat cultural i la inclusió**, facilitant l'accés a la cultura per a col·lectius vulnerables i fomentant activitats que reflecteixin la diversitat de la joventut del municipi.
 - **Impulsar activitats que abordin la salut mental i el benestar a través de la cultura**, com tallers d'expressió artística i teràpies creatives.
-

Comunicació i visibilitat de l'oferta cultural per a joves

El Pla Local de Joventut assenyala que molts joves desconeixen l'oferta d'activitats del municipi. Això implica que el Pla de Cultura ha de:

- **Millorar l'estratègia de comunicació cultural per arribar als joves**, utilitzant xarxes socials, llenguatge visual atractiu i formats multimèdia.
- **Generar canals de participació digital** per a la creació i difusió de projectes culturals juvenils.

- **Potenciar la co-creació de continguts culturals** amb el jovent, permetent-los ser part activa de la difusió cultural.
-

Cultura i habitatge: garantir espais per a la creació juvenil

El Pla Local de Joventut destaca les dificultats d'accés a l'habitatge de la gent jove, fet que també afecta la seva capacitat per desenvolupar projectes culturals. Això requereix que el Pla de Cultura:

- **Explori fórmules per facilitar espais de residència i creació per a joves artistes**, aprofitant infraestructures municipals en desús.
 - **Faci possible la cessió d'espais temporals per a projectes artístics**, promovent una xarxa de residències creatives.
-

Transversalitat amb altres àmbits municipals

El Pla Local de Joventut reforça la importància d'un enfocament transversal de les polítiques juvenils. En aquest sentit, el Pla de Cultura ha de:

- **Coordinar-se amb les polítiques d'educació, ocupació i salut**, integrant la cultura com a eina per al desenvolupament personal i professional de la joventut.
- **Impulsar la col·laboració amb centres educatius** per introduir més activitats culturals en l'entorn escolar.
- **Enfortir les aliances amb el sector privat i les indústries culturals**, facilitant oportunitats laborals i formatives per a joves creadors.

3.1.2.3 Diagnosi inicial de la destinació i dels recursos locals amb potencial turístic en el municipi de Sant Just Desvern

De l'anàlisi d'aquest document, es desprenen importants implicacions en l'àmbit cultural, sobre tot pel que fa a la identificació de recursos culturals amb potencial turístic i la necessitat de reforçar les sinergies entre cultura, patrimoni i turisme. Aquest pla aposta, entre d'altres línies, **pel turisme vinculat a la cultura**, els paisatges culturals i la creativitat dins d'una trama urbana "amigable", i posa de relleu la tasca de divulgació de l'Arxiu Municipal.

Les implicacions principals pel que fa al PAC poden resumir-se en els punts següents:

- **Necessitat d'una estratègia global i transversal**: La diagnosi apunta a la manca d'una estratègia cohesionada de posicionament i desenvolupament turístic. Això pot traduir-se en la necessitat de

reforçar les **sinergies entre la cultura, el patrimoni i el turisme**, i d'integrar el Pla d'Acció Cultural dins una estratègia més àmplia que inclogui la promoció i dinamització del municipi.

- **Consolidació de Sant Just com a destinació creativa i cultural:** La presència d'artistes, arquitectes i escriptors rellevants com Bofill, Plensa i Margarit, així com el potencial del Walden 7 i el patrimoni modernista, donen peu a plantejar Sant Just com un **centre d'atracció artística i cultural**.
- **Reforç de la identitat i sentiment de pertinença:** La diagnosi apunta la importància de treballar l'orgull de poble i la singularitat. Aquest element és clau per al Pla d'Acció Cultural, ja que la cultura ha de ser un **eix de cohesió i identitat ciutadana**.
- **Creació d'una marca cultural per a Sant Just:** La diagnosi destaca la manca d'una identitat turística clara. El Pla d'Acció Cultural pot contribuir a definir una **narrativa identitària** basada en la creativitat, la natura i la qualitat de vida.
- **Visió de la cultura com a element de sostenibilitat:** L'informe assenyala que Sant Just hauria d'apostar per un model sostenible, alineat amb els ODS. Això es pot traslladar al Pla d'Acció Cultural a través d'esdeveniments eco-responsables, recuperació d'espais naturals per a usos culturals i foment d'activitats a l'aire lliure.
- **Digitalització i noves narratives:** Es proposa explorar eines digitals (audioguies, realitat augmentada, codis QR) per innovar en la difusió del patrimoni i la cultura local.
- **Treball en xarxa amb altres municipis:** Esplugues, Sant Feliu i Sant Joan Despí són municipis propers amb oferta cultural complementària. Pot ser interessant explorar **accions conjuntes, itineraris compartits i intercanvis culturals**.

Recursos culturals a potenciar dins el Pla d'Acció Cultural

- **Equipaments culturals amb potencial turístic:** Can Ginestar ja actua com a centre cultural i bibliotecari, però la diagnosi apunta que pot reforçar-se com a centre neuràlgic d'informació i dinamització turística.
- El document proposa diversos **nous productes turístics, que es basen en actius culturals**. Per exemple:
 - **Ruta Sant Just Creatiu:** Integrant part de la Ruta d'Art Singular, però incloent altres aspectes com la música, el vídeo-art i la creació en directe.
 - **Ruta Joan Margarit:** Creació d'un itinerari literari al voltant de l'obra del poeta.
 - **Pack Sant Just Cap al Tard:** visita a un recurs patrimonial + tast de productes locals/ degustació de vins + observació astronòmica final.

- **Potenciació de la creació artística local:** Explorar iniciatives com festivals d'art urbà, exposicions en espais singulars (Walden 7, xemeneia Sanson), i foment d'activitats participatives com tallers, residències artístiques o itineraris creatius.
- **Memòria històrica i Guerra Civil:** La diagnosi indica que Sant Just té elements patrimonials de la Guerra Civil amb alt potencial (Refugi de les Escoles). Es pot vincular aquest espai amb la creació de rutes educatives i activitats de recreació històrica.

3.1.2.4 Pla Local d'Inclusió Social 2024-2027 de Sant Just Desvern

Actualment, s'està portant a terme el Pla Local d'Inclusió Social 2024-2027 de Sant Just Desvern. De les seves conclusions preliminars també podem extreure implicacions per a l'elaboració del PAC. El PAC i el Pla d'Inclusió Social han d'estar alineats per assegurar que la política cultural del municipi sigui inclusiva, participativa i arrelada a les necessitats de la ciutadania.

Cultura com a eina d'inclusió i participació comunitària

El Pla d'Inclusió Social subratlla la importància de la **participació ciutadana activa** com a mecanisme per lluitar contra l'exclusió social. També destaca desigualtats en l'accés als serveis culturals per motius econòmics, socials i de mobilitat. En aquest sentit, el PAC ha de:

- **Fomentar l'accés a la cultura** per a col·lectius en risc d'exclusió (persones migrades, famílies monoparentals, joves en situació de vulnerabilitat, persones amb necessitats especials).
- **Facilitar l'accessibilitat de la cultura**, amb mesures com els racons de calma, els trams en silenci, etc.
- **Crear espais de trobada interculturals i intergeneracionals** a través de la programació cultural.
- **Incorporar la veu de col·lectius diversos** en la definició de la política cultural, assegurant la seva representació en el Consell de Cultura.
- **Crear espais comunitaris culturals en zones vulnerables**, afavorint la cohesió social.
- **Fomentar la recuperació d'espais en desús** per convertir-los en centres culturals de proximitat.
- **Garantir la no discriminació** i combatre la xenofòbia, la violència de gènere i la discriminació per motius d'identitat de gènere i orientació sexual.

Cultura i inclusió socioeconòmica

El Pla d'Inclusió Social destaca la necessitat d'impulsar oportunitats laborals per a col·lectius en risc. La cultura pot tenir un paper fonamental en:

- **Crear oportunitats d'ocupació en el sector cultural** per a dones, persones migrades i joves en risc d'exclusió.

- **Fomentar l'autoocupació i l'emprenedoria cultural**, donant suport a artistes emergents amb programes específics.
 - **Potenciar la formació en professions culturals** com a via per a la inclusió socioeconòmica.
-

Cultura i salut mental i benestar emocional

El Pla d'Inclusió Social incideix en la necessitat de reforçar l'atenció a la salut mental i el benestar emocional, especialment per a joves i persones grans en situació de soledat. La cultura també pot jugar un paper molt important en aquest sentit.

Educació, inclusió digital i cultura

El Pla d'Inclusió Social posa èmfasi en la necessitat de garantir l'accés a l'educació i la inclusió digital, especialment per a persones grans i joves en risc d'exclusió. En aquest sentit, el PAC ha de contemplar accions dirigides a fomentar l'alfabetització digital i la cultura audiovisual, fent la cultura més accessible, especialment per certs col·lectius.

3.1.2.5 Pla d'Acció per a les Persones Grans 2024-2027

Aquest pla identifica els principals reptes per aquest segment de població en diferents àmbits i proposa diversos objectius per donar resposta als reptes identificats. Cal també tenir en compte les principals conclusions d'aquest pla per dissenyar polítiques culturals inclusives i que tinguin en compte les necessitats i expectatives d'aquest segment de població.

La cultura com a eina d'envelliment actiu i salut

El Pla d'Acció per a les Persones Grans destaca la importància de l'envelliment actiu i la necessitat de fomentar el benestar físic i emocional de la població de més de 65 anys. En aquest sentit, el Pla de Cultura ha de:

- **Integrar programes culturals** dins de les estratègies de promoció de la salut i el benestar.
 - Fomentar activitats que combinin **cultura i salut**, com tallers de musicoteràpia, dansa terapèutica, arts plàstiques per a la millora cognitiva i activitats que reforcin la psicomotricitat.
 - **Recuperar les rutes saludables**, incorporant elements culturals i històrics per fer-les més atractives.
-

Accessibilitat i adequació dels espais culturals

El document assenyala problemes d'**accessibilitat en els espais públics i equipaments municipals** per a les persones grans. Això implica que el Pla de Cultura ha de garantir:

- **Accés adaptat a tots els espais culturals**, eliminant barreres arquitectòniques i millorant la senyalització.
 - Programacions que tinguin en compte **horaris i formats accessibles**, amb sessions adaptades a persones amb mobilitat reduïda o necessitats específiques.
 - Creació de **més zones d'estada i descans** en espais culturals.
-

Participació social i foment de la intergeneracionalitat

Un dels grans objectius del Pla d'Acció és promoure la **inclusió social de les persones grans** i fomentar la seva participació en la vida comunitària. Això implica que el Pla de Cultura ha de:

- **Desenvolupar programes intergeneracionals**, on les persones grans comparteixin coneixements i experiències amb infants i joves.
 - Impulsar projectes com "**mentoria cultural**", on persones grans puguin actuar com a referents culturals per a les noves generacions.
 - Potenciar **la participació de la gent gran en la creació i co-disseny d'activitats culturals**, per assegurar que les seves necessitats i interessos són representats.
-

Diversificació de l'oferta cultural per arribar a més públics

El document destaca que moltes persones grans **no participen en activitats culturals** per falta d'informació, d'interès o per barreres físiques i econòmiques. Això requereix que el Pla de Cultura:

- **Ofereixi una programació variada** que inclogui activitats pensades específicament per a persones grans.
 - **Deslocalitzi les activitats culturals**, portant-les a diferents barris i espais comunitaris, evitant la concentració en uns pocs equipaments.
 - Asseguri **tarifes accessibles** i beques per a persones grans en situació de vulnerabilitat econòmica.
-

Millora de la comunicació i difusió de l'oferta cultural

Un dels reptes identificats en el Pla d'Acció és la manca d'informació clara i accessible sobre les activitats dirigides a les persones grans. Per tant, el Pla de Cultura ha de:

- **Utilitzar canals de comunicació diversos** per arribar a la població gran.
 - Crear una **agenda cultural específica per a persones grans**, amb activitats recomanades, facilitats d'accés i informació rellevant.
 - Implementar **punts d'informació presencial** als centres cívics i culturals per orientar sobre les activitats disponibles.
-

Cultura per a la inclusió i la reducció de la solitud no desitjada

El Pla d'Acció destaca la solitud com un dels grans reptes socials. Això implica que el Pla de Cultura ha d'incloure:

- **Activitats que fomentin la socialització** i la creació de vincles comunitaris entre persones grans.
 - **Programes de voluntariat cultural**, on les persones grans puguin implicar-se activament en la dinamització d'activitats.
 - Espais de trobada i participació dins dels equipaments culturals.
-

Relació amb altres àmbits municipals

El Pla d'Acció assenyala que la política per a les persones grans ha de ser transversal, connectant-se amb altres àmbits municipals com la salut, la mobilitat o l'habitatge. Això implica que el Pla de Cultura ha de:

- **Treballar conjuntament amb serveis socials i de salut** per detectar persones grans amb risc d'aïllament i oferir-los activitats culturals adaptades.
- Fomentar la col·laboració amb **equipaments de salut, residències i centres de dia**, programant activitats culturals específiques.
- Incorporar la cultura en estratègies de **mobilitat i urbanisme**, aprofitant espais públics per fer activitats culturals a l'aire lliure.

3.1.2.6 Fòrum Educatiu Sant Just Desvern. Informe de Resultats de la sessió ciutadana 2023

En el marc del desplegament del nou Projecte Educatiu de Ciutat (PEC) de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, document que pretén definir les línies estratègiques en planificació educativa a la ciutat, s'ha desenvolupat un procés de revisió de les necessitats i prioritats educatives a la vila. Aquest document emfatitza:

- La cultura és present de manera transversal en els diferents àmbits analitzats en el PEC: escola, entorns educatius, transicions vitals i ciutat educadora.

- Hi ha una clara aposta per vincular els agents educatius amb el teixit cultural local (associacions, entitats culturals, espais de lleure), la qual cosa pot ser una oportunitat per al PAC.
- La necessitat de generar espais de trobada i diàleg intergeneracional encaixa amb estratègies culturals que promoguin la participació comunitària.

Necessitats detectades que poden connectar amb el PAC

- **Coeducació i educació en valors:** Es plantegen accions per treballar la identitat, diversitat i valors a través de tallers i trobades. Això pot tenir una vinculació clara amb activitats culturals i artístiques que fomentin la reflexió i la creativitat.
- **Participació infantil i adolescent:** La necessitat de dotar la infància i l'adolescència d'espais de decisió sobre el seu entorn connecta amb la promoció d'una *cultura participativa* dins el PAC.
- **Valoració del paper de mestres i altres agents educatius:** L'objectiu de reconèixer la tasca educativa també pot extrapolar-se als professionals i entitats culturals, promovent la seva implicació en processos educatius.

Propostes estratègiques amb potencial per al PAC

- **Coordinació entre agents:** Es detecta la necessitat de consolidar una xarxa educativa que també pot integrar els agents culturals per reforçar la vinculació entre educació i cultura.
- **Ocupació de l'espai públic:** La proposta d'activar espais a través de la cultura (*arts de carrer, festivals comunitaris, creació col·lectiva*) pot complementar la idea de fer més viu l'espai públic.
- **Nous formats de participació:** La voluntat d'implementar processos participatius àgils i adaptats a la ciutadania pot ser una inspiració per a la gestió cultural municipal.

POLÍTICA CULTURAL MUNICIPAL

Fets principals i implicació per a la política cultural

L'anàlisi de l'evolució de la política cultural a Sant Just Desvern en els darrers anys i les prioritats establertes en el Pla d'Acció Municipal 2023-2027 permeten extreure diverses conclusions clau que han de guiar la redacció del nou PAC:

El rol de la cultura. La necessària connexió amb altres àmbits municipals

- Malgrat no especificar-se en el PAM, la cultura ha d'actuar com un element transversal que contribueixi a la **cohesió social, l'educació, el desenvolupament econòmic i la sostenibilitat ambiental**.

- **Sant Just com a ciutat creativa:** Es pot potenciar la identitat del municipi a partir de la seva comunitat artística i del seu patrimoni arquitectònic i cultural.
- **Existeix la necessitat d'una estratègia cultural transversal:** La cultura ha d'estar alineada amb altres àmbits municipals com la igualtat de gènere, la joventut, la sostenibilitat, la inclusió social i l'educació, així com els àmbits relacionats amb la promoció econòmica i el desenvolupament empresarial i tecnològic. En aquest sentit, serà necessari:
 - Incloure la perspectiva de gènere en les polítiques culturals, garantint la igualtat d'accés i la visibilització del talent femení i de la diversitat.
 - Promoure una cultura intergeneracional, aprofitant el potencial de trobada entre diferents generacions.
 - Incloure la perspectiva de sostenibilitat i els ODS en la política cultural, amb iniciatives com la digitalització o l'eficiència energètica dels equipaments.
- És poden establir connexions amb polítiques de promoció econòmica, **explorant el potencial de les indústries creatives i culturals, així com les sinèrgies entre cultura, patrimoni i turisme.**
- Pel que fa l'educació, es detecta la conveniència **d'ampliar el paper de la cultura en l'educació formal i no formal**, reforçant el vincle entre centres educatius i els equipaments i serveis culturals.

Principals reptes identificats en la política cultural actual

- **Governança i participació cultural:** La implicació de les entitats culturals locals és clau, però calen millores en els mecanismes de participació i coordinació.
- **Infraestructures i equipaments culturals:** L'aposta històrica de Sant Just Desvern ha estat la dotació d'equipaments culturals, un procés que encara no ha finalitzat. El PAM 2023-2027 prioritza **la consolidació i ampliació dels espais culturals** com la Biblioteca i la remodelació del Teatre Ateneu, així com la creació d'un espai per a la creació artística amb la "Fàbrica d'Artistes". El nou Pla ha d'incloure una estratègia clara d'ús, dinamització i sostenibilitat d'aquests equipaments, assegurant-ne la funcionalitat i el seu impacte en la ciutadania.
- Necessitat de crear **nous formats culturals adaptats a joves i adolescents**, aprofitant eines digitals i espais d'experimentació. També es detecta la conveniència de desenvolupar programes culturals per a infants i joves, amb especial èmfasi en la música, les arts visuals i el teatre.
- Necessitat de reforçar les polítiques i mecanismes adreçats al **suport de la creació i el talent local**.

3.2 Els agents culturals

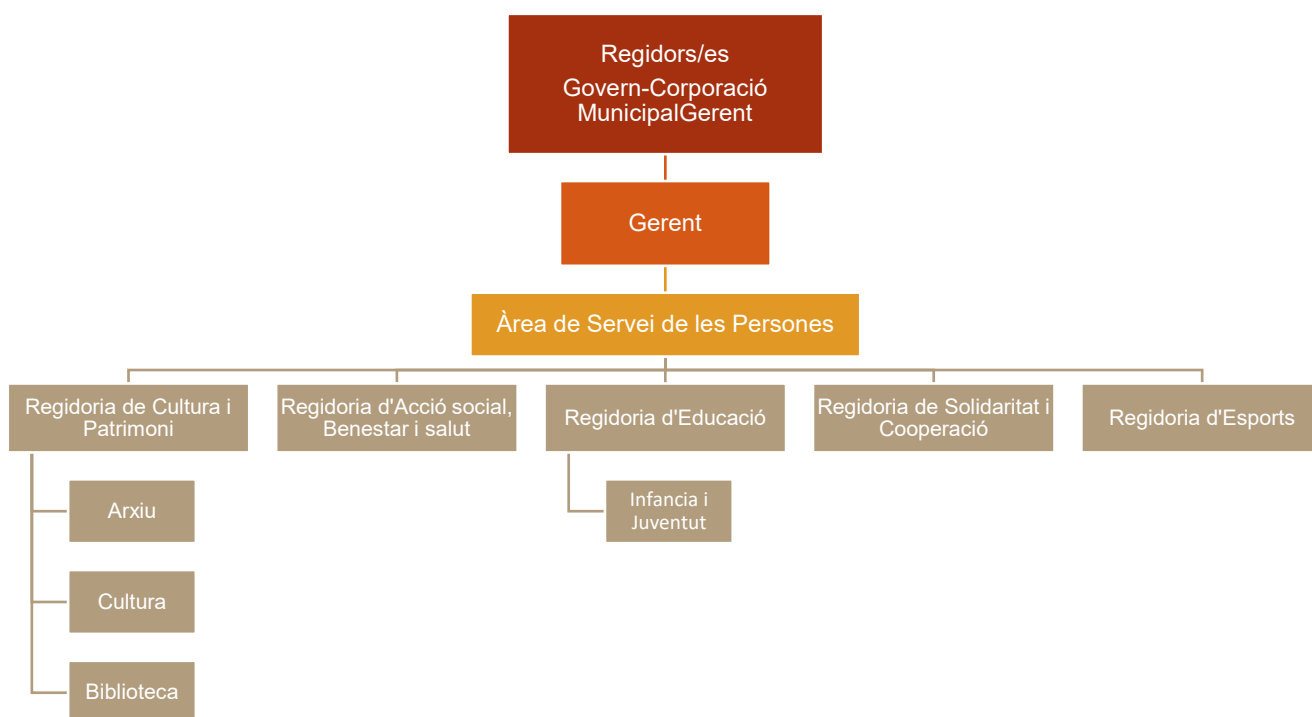
3.2.1 Els actors públics. L'Ajuntament de Sant Just Desvern

L'Ajuntament és el principal actor de la política cultural a Sant Just Desvern.

Organigrama i estructura

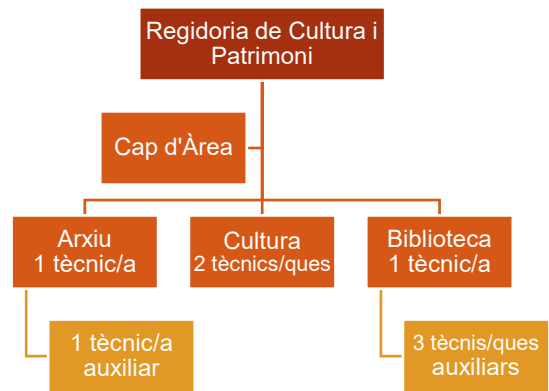
L'organigrama tècnic de l'Ajuntament actualment està compost per la Gerència i quatre Àrees: i) Àrea d'Alcaldia i Serveis Generals; ii) Àrea d'Economia; iii) Àrea de Territori; iv) Àrea de Serveis a la Persona (ASP). Dins d'aquesta última trobem diverses regidories, entre d'elles la **Regidoria de Cultura i Patrimoni**. Totes les regidories comparteixen Cap d'Àrea.

Gràfic 10. Organigrama del Àrea de Serveis a les Persones

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Gràfic 11. Organigrama de la Regidoria de Cultura

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Segons el decret d'aprovació de l'estructura de l'organització política de 13 de març de 2024, la Regidoria de Cultura té competències sobre els àmbits de gestió següents:

- Planificació, coordinació, gestió i execució dels programes i activitats culturals.
- Promoció i desenvolupament de festes populars, festivals i manifestacions firals de caire cultural.
- Foment de la lectura.
- Coordinació, gestió i funcionament dels equipaments culturals municipals.
- Biblioteca municipal.
- Foment de l'associacionisme cultural i cooperació en el desenvolupament de les seves activitats.
- Suport a la creació artística local i l'emprenedoria en l'àmbit cultural.
- Pla d'acció cultural.
- Creació i gestió de la Fàbrica d'Artistes.
- Consell Municipal de Cultura.
- Relacions institucionals amb altres administracions, en matèria de foment i promoció de la cultura.

Pel que fa a l'equip humà, està compostat pels següents perfils:

Taula 9. Recursos humans de la Regidoria de Cultura

Personal	Dotació	Dedicació i Funcions
Cap de l'Àrea de Serveis Personals (ASP)	1 persona	Dedicació parcial a Cultura i Festes
Tècnics/ques de Cultura	2 persones	Dedicació plena
Biblioteca	4 persones	Dedicació plena

Arxiu i Patrimoni	2 persones	Assignació a ASP no és complerta
Altres personal de suport i administratiu	• Persona polivalent d'esdeveniments • Administratiu	Dedicació plena

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Encara que no vinculat directament al àmbit de la cultura, a aquest personal, caldria afegir al d'altres regidories que també organitzen activitats vinculades amb la cultura. Per altra part, al personal municipal, se li ha de sumar l'adscrit a serveis culturals externalitzats, concretament:

Taula 10. Recursos humans dels diferents equipaments municipals

Serveis externalitzats	Recursos humans	Funcions
Gestió equipaments culturals	1 conserge 1 dinamitzador/a 1 conserge 1 conserge	Can Ginestar CC Joan Maragall CC La Vagoneta CC Salvador Espriu CC Mas Lluí
Cursos municipals arts plàstiques per persones adultes	7 professors/es	Impartició de cursos d'alabastre, aquarel·la, ceràmica, cinema i art, dibuix, escultura, gravat, història de l'art, pintura i retaule
Arts plàstiques per a infants Carrau Blau	4 professors/es	Impartició de classes i acompanyament als infants.
Tallers de música	1 director/a 1 administratiu/va 22 professors/es	Impartició de classes i acompanyament a l'alumnat, gestió del centre i neteja.

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Evolució i trets principals de l'acció cultural de l'Ajuntament

A l'igual que va succeir a la majoria de municipis catalans, no va ser fins als anys vuitanta, amb la recuperació democràtica, que l'Ajuntament va començar a recuperar el patrimoni festiu i la cultura popular i tradicional. En aquell moment, tal i com destaca el PAC del 2015, es comptava amb pocs equipaments culturals, la majoria de titularitat privada. Així doncs, els esforços en els següents anys es van concentrar en remodelar i construir nous equipaments. Així, es va encetar la remodelació de Can Ginestar i es van crear els centres cívics i la nova biblioteca amb el suport de la Diputació de Barcelona. **Aquest procés de renovació dels equipaments culturals, de fet, encara no s'ha finalitzat, donat que l'Ateneu encara està en procés de renovació.** Aquesta primera fase de la política cultural, per tant, es centra més en dotar al municipi de les infraestructures culturals necessàries que en l'elaboració d'estratègies o de desenvolupament de serveis culturals. L'arribada de la crisi del 2008, a l'igual que per la majoria de municipis, va suposar importants reptes pel manteniment dels equipaments i per poder encetar una programació cultural estable.

Una de les característiques principals de la política cultural a Sant Just Desvern, que s'inicia ja a principis dels 2000, és **l'externalització de la majoria de serveis culturals**. L'objectiu en el seu moment era reduir el múscul administratiu i incrementar l'eficiència dels serveis. Encara avui en dia, la gestió i programació de gairebé tots els equipaments del municipi es troba externalitzada a diferents empreses, amb les implicacions que això té respecte a la governança de la cultura i la capacitat de l'Ajuntament d'incidir en la programació i acció cultural que es desenvolupa al municipi. Cal afegir, a més, que actualment l'Ajuntament es troba en fase de licitació de l'organització de les principals festes populars i culturals del municipi, que ja havien estat externalitzades durant molts anys abans de la crisi del COVID-19. Això implica, per tant, que **l'organització de pràcticament tota l'activitat cultural del municipi es troba externalitzada**.

L'externalització de serveis públics suposa que el sector privat ha de prestar i gestionar aquests serveis, mentre que l'ens públic supervisa i controla aquestes activitats utilitzant els contractes com a mecanisme de coordinació. L'externalització de la gestió dels equipaments i la programació cultural per part dels ajuntaments és una pràctica que comporta avantatges i inconvenients:

Beneficis de l'Externalització

1. **Reducció de costos:** Delegar la gestió a entitats externes pot disminuir les despeses operatives, ja que aquestes poden oferir serveis a un cost inferior gràcies a economies d'escala i una estructura més flexible.
2. **Accés a especialització:** Les empreses o organitzacions especialitzades en la gestió cultural aporten coneixements i experiència específics, la qual cosa pot millorar la qualitat dels serveis culturals oferts.

3. **Flexibilitat operativa:** L'externalització permet adaptar-se ràpidament a canvis en la demanda o en les tendències culturals, ja que les entitats gestores poden implementar novetats amb major agilitat.
4. **Enfocament en funcions bàsiques:** Els ajuntaments poden centrar-se en les seves funcions essencials, com la planificació estratègica i la regulació, mentre deleguen la gestió diària a experts externs.

Inconvenients de l'Externalització

1. **Pèrdua de control:** Delegar la gestió pot resultar en una disminució del control directe sobre les activitats culturals, afectant la capacitat de l'ajuntament per alinear-les amb les polítiques públiques locals.
2. **Riscos en la qualitat del servei:** Si l'entitat externa prioritza la rendibilitat per sobre de la qualitat, els serveis culturals poden veure's compromesos, afectant l'experiència de les persones usuàries.
3. **Impacte en la cultura local:** La gestió externa pot no reflectir adequadament les particularitats culturals de la comunitat, la qual cosa podria desconnectar les activitats culturals de la identitat local.
4. **Dependència de tercers:** L'ajuntament pot esdevenir depenent de l'entitat externa per a la prestació de serveis culturals, limitant la seva capacitat per intervenir en cas de problemes o canvis necessaris.
5. Pot danyar els valors intrínsecs del servei públic, **equitat i qualitat**. Hi ha un debat obert sobre si l'externalització dificulta els processos de rendiment de comptes o els enforteix⁵.

Per això, és essencial que els ajuntaments estableixin forts mecanismes de supervisió i avaluació per garantir que els serveis externalitzats compleixin amb els estàndards de qualitat i els objectius culturals municipals. A més, la participació ciutadana en la planificació i l'avaluació de les activitats culturals pot ajudar a mantenir la rellevància i l'adequació de la programació a les necessitats locals.

Un altre tret fonamental de la política cultural a Sant Just Desvern és el **fort protagonisme de les entitats culturals locals**, que són les protagonistes de gran part de la programació que es fa al territori, tal i com veurem més detalladament al capítol 3.2.2

Relacions amb altres àrees

A la programació i activitat que es fa pròpiament des de les regidories de Cultura i Patrimoni, cal afegir les activitats que es porten a terme en col·laboració amb altres regidories:

Taula 11. Activitats programades en col·laboració / coordinació amb altres àrees municipals

Cultura i Educació	Hi ha activitat cultural dins de la Guia d'activitats educatives adreçada als centres educatius del municipi.
---------------------------	--

⁵ Observatorio Vasco de la Cultura (2012): *Modelos de externalización y cogestión de los equipamientos culturales*.

	Cal destacar també el Projecte Educatiu de Centre o de la Xarxa Educativa: s'organitzen actes amb intervencions o accions culturals, així mateix és fomenta que les escoles celebrin les festes populars i tradicionals, i/o que participin de les festes organitzades des de l'Ajuntament. Col·laboració de CooperArt amb IFP Antoni Algueró. Aquest programa desenvolupa metodologies d'innovació i transferència de coneixement entre els centres i les empreses o entitats i integra formació específica i de jornades d'intercanvi, amb l'objectiu que les escoles d'art es donin suport i comparteixin estratègies i experiències. Així mateix, fomenta la innovació i l'intercanvi de bones pràctiques amb altres centres educatius; promou el compromís col·lectiu entre el professorat, l'alumnat i les empreses o entitats i el desenvolupament de capacitats clau com la responsabilitat, l'organització del treball, l'emprenedoria, el treball en equip, l'autonomia, la resolució de problemes, la comunicació i l'aprendre a aprendre, davant de reptes amb sentit empresarial, i posa a les escoles d'art en disposició d'interactuar amb altres centres educatius, les empreses i les entitats per al desenvolupament, transferència i aplicació de coneixements.
Cultura i Serveis socials	• Es paguen beques i prestacions per promoure que les persones usuàries de serveis socials puguin cursar activitats d'oferta cultural. • Es paguen ajuts adreçats a infants per desenvolupar activitats extraescolars (convocatòria anual), així com també per infants amb necessitats especials.
Cultura i turisme i urbanisme	S'està desenvolupant actualment el Mapa local de patrimoni amb el suport de l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona.
Cultura i Joventut	Hi ha programació conjunta i/o específica que es treballa de forma coordinada, a nivell d'activitats puntuals i a nivell de programació del Casal de Joves. Dins el Casal de Joves hi ha bucs d'assaig i activitat musical fixe. També es fan tallers de diferents disciplines artístiques.
Cultura i Comerç	Dins de les fires de comerç hi ha programació cultural que s'organitza de forma coordinada. A més, s'inclouen parades d'artesans/es o artistes locals.

Coordinació amb serveis externalitats o serveis que s'emplacen dins d'equipaments municipals :	Col·laboracions amb Tallers de música i Bristol que, com a concessions, ofereixen programació o col·laboracions de tipus cultural. Amb el Centre de Normalització Lingüística s'organitza conjuntament els premis de Prosa i Poesia per a no professionals en el marc de Sant Jordi.
Cultura i Promoció Econòmica	Projecte d'Economia Creativa. La primera fase s'ha concretat en el Programa Repte de Futur "Impuls a l'Economia Creativa". Actualment s'està definint una segona fase.
Cultura i Gènere i Igualtat	S'organitzen diverses activitats culturals en el marc de la celebració del 8 de març i el 25 de novembre . També hi ha col·laboració per organitzar activitat cultural en el marc de les Jornades Feministes . A més, es busca la programació d'actuacions cercant la paritat.
Cultura i Solidaritat	S'han fet murals artístics pels drets humans, així com alguns concerts.
Cultura i Activitat Física	L'activitat física s'incorpora a la Festa Major i altres celebracions. En canvi, no es dona el fet contrari i no es programa cultura en els esdeveniments esportius.
Cultura i Salut	Salut, puntualment ha fet alguna acció relacionada amb art i salut mental, per exemple encarregat un mural a joves amb discapacitat intel·lectual, o altres accions de presentacions de llibres, etc.

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Mecanismes de coordinació

Es porten a terme diverses **reunions periòdiques de coordinació**, concretament:

- Reunions setmanals dels tècnics/ques de Cultura i Festes, la cap de l'Àrea dels Serveis a les Persones, la regidora de cultura.
- Reunions quinquenals amb l'equip anterior, la persona responsable de l'Arxiu i el regidor de patrimoni.
- Reunions quinquenals amb tot l'equip tècnic de l'ASP on hi participen els tècnics/ques de cultura, així com les dues persones responsables de serveis culturals (Biblioteca i Arxiu)
- Dues reunions anuals de direccions de serveis i equipaments (incloent els culturals)
- Reunions periòdiques de serveis
- Reunions prèvies al Consell Municipal de Cultura

- Reunions de Consell d'ASP mensuals

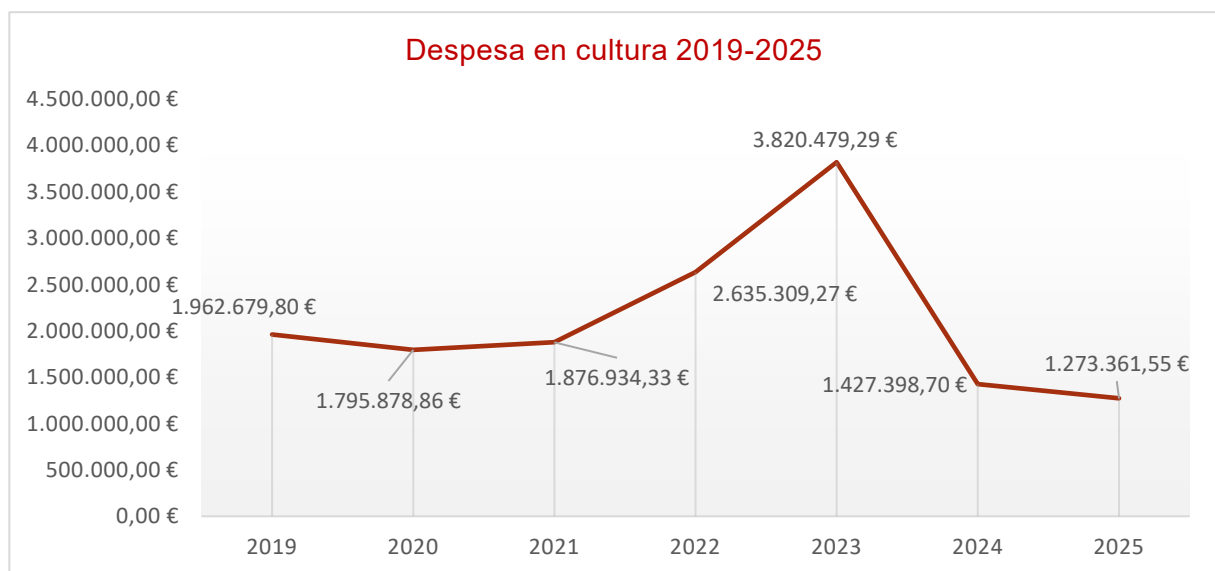
Per altra banda, es disposa de diversos mecanismes i eines de coordinació, com poden ser l'agenda i carpetes compartides, el programa SIGA com a gestor d'expedients, i els canals de comunicació habituals.

Despesa en cultura

El PAC de l'any 2015 assenyalava la bona relació del municipi amb la cultura, ja que mantenia uns pressupostos culturals per sobre de la mitjana. Durant els anys 2006, 2007 i 2008 es va arribar als 4 milions d'euros anuals. La crisi financera iniciada al 2008, però, va tenir un impacte molt notable en el pressupost destinat a cultura, que es va veure reduït aproximadament a la meitat.

Si observem l'evolució del pressupost destinat a cultura en els darrers set anys, veiem que s'ha anat incrementant progressivament fins al 2023, després de la forta davallada que hem comentat, però a partir del 2024 ha començat a disminuir, una tendència que ha continuat en el 2025.

Gràfic 12. Evolució del pressupost destinat a cultura (Sant Just, 2019-2025)

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Des del mínim assolit el 2020, s'havia produït una important recuperació de la dotació pressupostària, fins arribar gairebé a recuperar el nivell màxim assolit els anys previs a la crisi l'any 2023. Veiem, però, que **la tendència actual és a la baixa**, donat que a partir del 2024 s'han deixat de fer dues línies d'activitat que estaven incloses a la despesa de cultura.

Si analitzem el percentatge que suposa el pressupost en cultura sobre el pressupost total de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, veiem que -si no tenim en compte l'excepcionalitat de l'any 2023- es situa entre el 6 i el 7%.

Taula 12. Sant Just Desvern. Pressupost municipal de cultura sobre el total de l'Ajuntament 2020-2023

Sant Just Desvern	Pressupost cultura	Pressupost Ajuntament	% cultura
2020	1.795.878,9 €	26.237.528,4 €	6,8%
2021	1.876.934,4 €	29.766.223,9 €	6,3%
2022	2.635.309,3 €	34.079.506,1 €	7,7%
2023	3.820.479,3 €	36.491.223,9 €	10,5%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Si comparem aquesta dada amb la mitjana dels municipis entre 15.001 i 30.000 habitants de la província de Barcelona, veiem que Sant Just Desvern s'ha situat notablement per sobre en tot el període 2020-2023, tal i com es mostra en la següent taula:

Taula 13. Sant Just Desvern i municipis per trams de població. Comparativa pressupostària 2021-2023

	2021	
	Sant Just Desvern	Mitjana municipis entre 15.001 i 30.000 hab. prov. Barcelona
Pressupost cultura	1.876.934,4 €	1.217.197,3 €
Percentatge pressupost de cultura respecte al global de l'ajuntament	6,3%	5,1%
Despesa en cultura per habitant	96,9 €	59,0 €
Total habitants	19.379	20.623

2022	
Sant Just Desvern	Mitjana municipis entre 15.001 i 30.000 hab. prov. Barcelona

Pressupost cultura	2.635.309,3 €	1.618.586,4 €
Percentatge pressupost de cultura respecte al global de l'ajuntament	7,7%	6,2%
Despesa en cultura per habitant	133,1 €	133,1 €
Total habitants	19.806	20.526

	2023	
	Sant Just Desvern	Mitjana municipis entre 15.001 i 30.000 hab. prov. Barcelona
Pressupost cultura	3.820.479,3 €	1.999.574,4 €
Percentatge pressupost de cultura respecte al global de l'ajuntament	10,5%	7,1%
Despesa en cultura per habitant	186,6 €	97,1 €
Total habitants	20.478	20.600

SIEM 2020: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Les Franqueses del Vallès

SIEM 2021: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Les Franqueses del Vallès

SIEM 2022: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Calella, Les Franqueses del Vallès i St. Vicenç dels Horts

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Les dades, per tant, ens mostren una realitat pel que fa a la dotació pressupostària en cultura que, malgrat ser pitjor que ens anys precedents, continua estant per sobre de la mitjana dels municipis amb nombre d'habitants similar de la província de Barcelona. **L'Ajuntament de Sant Just Desvern, per tant, presenta un millor posicionament pel que fa a la capacitat d'impulsar la cultura al municipi.**

Per altra banda, cal atendre a la distribució d'aquesta dotació pressupostària entre els diferents capítols de despesa, on també podem comparar amb la mitjana de municipis en el mateix tram poblacional. Diversos fets destaquen principalment de la lectura comparada dels pressupostos:

- La despesa en el Capítol II és considerablement més elevada que la mitjana dels municipis amb el mateix tram de població, la qual cosa pot estar relacionada amb el gran volum d'activitat externalitzada de l'Ajuntament.
- La despesa en transferències corrents (on es recullen subvencions i altres aportacions) es manté al voltant del 4% del total i és, en canvi, sensiblement inferior a la mitjana dels altres municipis.

- Cal destacar també que **el pes de les remuneracions de personal és un tant inferior** a la mitjana dels altres municipis amb el mateix tram de població, la qual cosa pot indicar una dotació de recursos humans infra-dimensionada.
- El pes del **capítol VI** es força variable, en funció de les inversions previstes per l'any. En general, però, veiem que és **força similar al de la mitjana de municipis** en el mateix tram poblacional.

Taula 14. Sant Just Desvern. Pressupostos municipals desglossats per capítols 2020-2023

	2020		2021		2022		2023	
Capítols	Total	% sobre total	Total	% sobre total	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	455.754,7 €	25,4%	469.784,1 €	25,0%	533.724,1 €	20,3%	542.284,4 €	14,2%
Capítol II	1.049.086,5€	58,4%	1.242.701,8 €	66,2%	1.509.315,8 €	57,3%	1.775.798,6 €	46,5%
Capítol III	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%
Capítol IV	82.793,0 €	4,6%	125.153,0 €	6,7%	105.087,0 €	4,0%	176.115,8 €	4,6%
Capítol VI	208.244,6 €	11,6%	39.295,5 €	2,1%	487.182,4 €	18,5%	1.291.280,4 €	33,8%
Capítol VII	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%	35.000,0 €	0,9%
Capítol VIII	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%
Capítol IX	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%
Total capítols	1.795.878,9€	100,0%	1.876.934,4 €	100,0%	2.635.309,3 €	100,0%	3.820.479,3 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. I, II, IV)	1.587.634 €	88,4%	1.837.638,9€	97,9%	2.148.126,9 €	81,5%	2.494.198,9€	65,3%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	208.244,6€	11,6%	39.295,5 €	2,1%	487.182,4 €	18,5%	1.326.280,4 €	34,7%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%	- €	0,0%
Total capítols	1.795.878 €	100,0%	1.876.934,4€	100,0%	2.635.309,3 €	100,0%	3.820.479,3 €	100,0%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Taula 15. Sant Just Desvern. Mitjanes pressupostos municipals desglossats per capítols 2023 Comparativa amb municipis per trams de població entre 15.000 i 30.000 habitants.

Capítols	Sant Just Desvern		Municipis entre 15.000 i 30.000 hab.	
	Cultura	Total Ajuntament	Cultura	Total Ajuntaments del tram
Capítol I. Remuneracions de personal	19,8%	32,3%	28,6%	37,8%
Capítol II. Despeses de béns corrents i serveis	55,1%	36,2%	41,2%	35,7%
Capítol III. Despeses financeres	0,0%	0,1%	0,0%	0,5%
Capítol IV. Transferències corrents	4,8%	8,1%	8,9%	8,1%
Capítol VI. Inversions reals	20,0%	12,9%	19,9%	12,3%
Capítol VII. Transferències de capital	0,3%	0,8%	1,3%	0,4%
Capítol VIII. Variacions actius financers	0,0%	2,5%	0,0%	0,3%
Capítol IX. Variacions passius financers	0,0%	7,1%	0,0%	4,9%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Desp. Corrent (Cap. .I, II, IV)	79,65%	76,71%	78,79%	82,03%
Desp.de capital (Cap. VI, VII)	20,35%	13,64%	21,21%	12,77%
Desp. financera (Cap. VIII, IX)	0,00%	9,65%	0,00%	5,20%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Mecanismes de suport als agents culturals

L'Ajuntament convoca anualment diferents ajuts destinats a entitats culturals, així com a creadors/es i artistes:

Taula 16. Mecanismes de suport als agents culturals

Tipus d'ajut	Persones destinatàries i contingut de l'ajut
Convocatòria anual per les entitats locals. Àmbit d'actuació: Cultura	Entitats culturals Hi ha dues convocatòries amb concurrència competitiva: <i>Cultura: Activitats de difusió i promoció de la cultura.</i>

	• <i>Cultura: Activitats de difusió i promoció de la dansa i altres formes d'expressió artística.</i> Els criteris per a la valoració dels projectes culturals es centren en: • Difusió de la cultura catalana (29%) • Accions organitzades conjuntament entre entitats culturals (8%) • Accions pedagògiques i formatives adreçades a la població general o col·lectius específics (11%) • Projectes que fomentin la comunicació i difusió a través de les TIC (4%) • Actuacions de foc, on es valorarà el nombre de col·les participants i les característiques dels espectacles (40%) • Projectes innovadors o singulars de dinamització de la cultura local en els camps de la cultura popular o tradicional, el patrimoni, les arts plàstiques, escèniques, musicals o altres formes d'expressió artística (8%) A més, la subvenció especifica un criteri particular per les activitats de difusió i promoció de la dansa i altres formes d'expressió artística: • Persones físiques i associacions que desenvolupin les seves activitats formatives relacionades amb les arts escèniques, es valorarà segons el nombre de persones empadronades o que estudiïn a Sant Just Desvern (100%)
Ajuts per a el foment de la creació artística	Artistes i col·lectius. Dirigits a fomentar la formació, la innovació o investigació artística, la creació i la producció artística, de persones vinculades al municipi en relació als camps artístics i escènics de la música, el teatre, la dansa, el circ, les arts plàstiques, visuals, els audiovisuals, els videojocs i multimèdia, etc. amb la voluntat d'impulsar les trajectòries professionals i els processos creatius així com la visibilitat, projecció i/o difusió de projectes artístics. Els beneficiaris poden ser persones físiques o agrupacions de persones físiques o jurídiques. Cal destacar que s'atorguen dos ajuts anuals per els dos projectes que obtenen les dues millors puntuacions. Els criteris per a la valoració dels projectes inclouen: - La qualitat artística del treball (fins a 10 punts) - L'originalitat i creativitat del plantejament i la recerca de nous llenguatges del projecte presentat (fins a 10 punts)

	- Impacte/relació/interès del projecte amb el sector cultural del municipi (fins a 10 punts) - La informació inclosa a l'escrit de motivació (fins a 5 punts) - Presentació d'un pla de comunicació i difusió (fins a 5 punts) - La vinculació amb el municipi (estar empadronat / altres vinculacions) (5 punts)
Ajuts per a l'execució d'escultures o conjunts escultòrics per a la via pública de Sant Just Desvern	Artistes i col·lectius. Bianual La contractació destaca com aquests elements formen part de la identitat dels municipis. A més, s'emmarca en l'Agenda 21, destacant que la cultura té un paper essencial en l'assoliment de ciutats inclusives i sostenibles.
Subvencions a escoles o centres de dansa de Sant Just Desvern	Escoles de Dansa del municipi que fomenten l'ensenyament de la dansa com a disciplina artística, en qualsevol de les seves formes. Els criteris per atorgar l'ajut seran directament proporcionals al nombre d'alumnat empadronat o escolaritzats al municipi de les escoles o centres de dansa que concorrin a la mateixa convocatòria.
Convenis amb entitats culturals	Es firmen convenis anuals amb algunes entitats del municipi, com l'Ateneu de Sant Just Desvern (Geganter, Centre d'Estudis Santjustencs, etc.)
Cessió d'espais	L'Ajuntament té cedits diversos espais municipals a algunes de les entitats. Cada espai tenia el seu propi reglament d'ús establint el procediment administratiu d'autorització d'ús dels espais així com les condicions per a la seva cessió i la documentació necessària per sol·licitar-los. Actualment, però, s'està treballant en un nou reglament que està pendent d'aprovació per a tots els centres cívics i equipaments culturals. Cal assenyalar, a més, que algunes entitats disposen d'espais cedits en exclusivitat (veure taula adjunta). Aquest fet dificulta la cessió d'espais a entitats creades més recentment i els hipoteca per al desenvolupament d'altres activitats.

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Taula 17. Llistat d'entitats que tenen espais cedits per l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Casa de Cultura Can Ginestar	CC Joan Maragall	CC Salvador Espriu	La Vagoneta	CC Soledat Sans
Centre d'Estudis Santjustencs	AVV de St.Just	Grup Dòmino	Agrupació Fotogràfica St.Just	AA Mas Lluí
Colla Gegantera	Comissió Festes Barri Nord	Amics del Barri Sud	Acció Solidària i Logística	
	AE Martin Luther King	Colla de Gralleres	Casa Regional Extremadura	
		Salut Mental del Baix Llobregat	Col·lectiu Plaça de la Pau	
		ASPROSEAT	Club d'Esplai Ara Mateix	
		Dimonis Apagallums de Cama Blanca	Grup de percussió Dimonis	
			Patim Patam	
			International Gospel Singers	

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Cal destacar que **bona part del pressupost i la gestió de l'àrea de cultura és centra en donar suport a activitats organitzades per les entitats** de Sant Just Desvern.

D'aquesta manera, l'Ajuntament cedeix taules, cadires, carpes, tanques, barbacoes, extintors i altres materials. També instal·la tarimes i en certifica la solidesa. Aquesta suport s'ofereix sense cost per a les entitats. Les ordenances fiscals estableixen que les entitats amb conveni amb l'Ajuntament estan absents de pagar el preu públic fixat per aquestes cessions. Segons càlculs interns de l'Ajuntament, el cobrament d'aquest preu públic podria suposar entre 40.000 i 60.000€ (incloent-hi també entitats esportives i d'altres àmbits).

A més a més, s'ofereix un servei gratuït de préstec de gots reutilitzables i de recollida selectiva de residus (gestionat des de l'àrea de medi ambient) i el servei d'ambulància en aquells casos en que sigui necessari.

Pel que fa a les activitats que s'organitzen en el marc d'una de les programacions del cicle festiu, com ara la Festa Major o les Festes de Tardor, l'Ajuntament amplia el suport que dona a les entitats. En aquest cas, l'Ajuntament assumeix la sonorització i la il·luminació, el lloguer de material (quan el material municipal no és suficient), la seguretat, el punt lila, el lloguer de lavabos i aporta auxiliars per reforçar el muntatge i desmuntatge.

En aquest quadre, es fa una estimació del cost d'aquest suport per una activitat nocturna:

Taula 18. Estimació del cost del suport de l'Ajuntament per l'organització d'una activitat nocturna

Cost aproximat activitat nocturna		
Material (taules, cadires, escenari)	900,00 €	
Lloguer equips de so	1.100,00 €	
Limitador acústic	450,00 €	
Tècnic de so/lums	250,00 €	
WC (2 standard 2 per PBR)	730,00 €	
Punt Lila (4 hores)	280,00 €	
Personal de seguretat (2 vigilants x 4 hores)	250,00 €	
Auxiliars suport muntatge, desmuntatge (2 x 5 hores)	290,00 €	
Servei d'ambulància (4 hores de SVB)	340,00 €	
Legalització punt de llum /electricista	500,00 €	
TOTAL	5.090,00 €	

No inclou:
Servei préstec gots
Servei recollida selectiva
Neteges especials
Hores tècnics municipals
Hores policia municipal

Font: Ajuntament de Sant Just Desvern

La col·laboració d'altres actors públics en la cultura a Sant Just Desvern

Cal destacar que la **Diputació de Barcelona** juga un paper rellevant en l'impuls de l'activitat cultural al municipi. Actualment, per exemple, s'està duent a terme el **Mapa de patrimoni cultural local**. A més, l'Ajuntament opta cada any a diversos serveis inclosos en el Catàleg de Serveis de la Oficina de Difusió Artística.

Taula 19. Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona 2022-2025

Àrea	Serveis del Catàleg
Cultura i Festes	- Pla d'usos de la Sala Municipal de l'Ateneu de Sant Just Desvern - Activitats Culturals de la Festa Major - Activitats Culturals del cicle festiu - Mapa de patrimoni cultural local - Elaboració d'un Pla d'Acció Cultural
Arxiu i patrimoni	- Digitalització de documents dels arxius municipals de la Xarxa d'Arxius Municipals - Tractament de la col·lecció de cartells custodiats a l'Arxiu Municipal - Conservació preventiva, restauració i tractament arxivístic dels fons documentals dels arxius municipals

Elaboració pròpia en base a la informació facilitada per la DIBA

No podem oblidar tampoc que **la Biblioteca Joan Margarit forma part de la Xarxa de Biblioteques Municipals** impulsada per la Diputació de Barcelona i que està formada per més de 235 biblioteques i 12 bibliobusos, que treballen conjuntament amb uns mateixos estàndards de qualitat de servei, tot garantint l'equilibri territorial en l'accés al servei de lectura pública. Cal destacar que la Biblioteca també ha rebut algun ajut de la Generalitat de Catalunya per ampliar el seu fons documental.

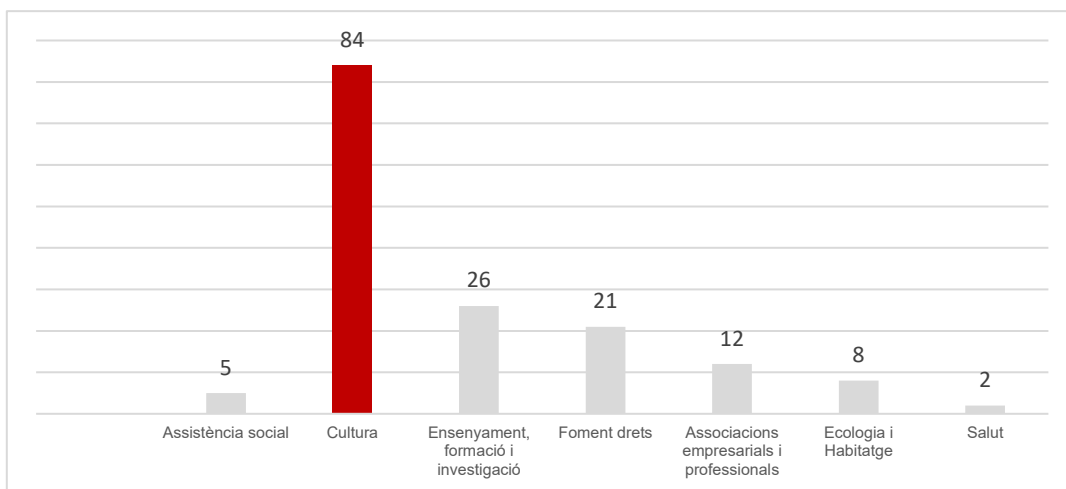
3.2.2 Les entitats culturals

El teixit associatiu de Sant Just Desvern és un dels pilars de la seva vida cultural. Existeixen múltiples entitats que treballen de manera activa per mantenir i promoure la cultura local, especialment pel que fa a la cultura popular catalana. Aquestes entitats organitzen activitats com festes tradicionals, tallers de cultura popular, concerts i representacions teatrals, que tenen bona acceptació entre el veïnat del municipi.

El PAC elaborat al 2015 posava de manifest que la major part d'activitat cultural – a banda dels tallers oferts als centres cívics- era impulsada per les entitats i tenia un cert caràcter amateur. Això implicava que les entitats assumien una bona part de la responsabilitat programadora de la ciutat, la qual cosa podia fer que la línia artística no tingués una estratègia i visió global de municipi. El cert és que aquesta continua sent fonamentalment la situació actual i encara **manca consolidar el lideratge de l'Ajuntament i la seva implicació per tal de marcar una política cultural pròpia**. L'Ajuntament té el paper principal de facilitador de les activitats de les entitats culturals del territori.

Segons les dades del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, hi ha 158 associacions registrades a Sant Just Desvern (al 2021 eren 150), de les quals 84 estan classificades com a culturals (al 2021 eren 60). Aquestes dades, però, no es corresponen a la realitat del municipi ja que sovint aquests registres administratius tenen registrades entitats extingides o inactives, o inclús classificades amb criteris poc rellevants des d'un punt de vista cultural. Tot i això, assumint que aquestes són característiques comunes als registres d'altres municipis, serveix efectivament en termes comparatius.

Gràfic 13. Tipus d'associacions registrades a Sant Just Desvern

Font: Elaboració pròpia en base a les dades del Registre d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya

Taula 20. Comparativa amb la mitjana de municipis de la província de Barcelona

2025	Entitats	Entitats culturals	% d'entitats culturals sobre total entitats	Entitats culturals /1000 habitants
Sant Just Desvern	158	84	53,16%	4,10
Baix Llobregat	5.819	2.700	46,39%	3,17

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Guia d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya

Segons aquestes dades, veiem que **el percentatge d'entitats culturals per 1.000 habitants és superior al de la mitjana del Baix Llobregat**, la qual cosa posa de manifest un nivell d'associacionisme notable. De totes maneres, cal destacar que a la pàgina web de l'Ajuntament hi apareix un llistat de únicament 21 entitats culturals actives⁶. A aquestes cal afegir les associacions juvenils i veïnals que també organitzen activitats culturals.

Taula 21. Llistat d'entitats culturals de Sant Just Desvern

TIPOLOGIA	NOM DE L'ENTITAT
CULTURAL	Associació Fotogràfica Sant Just
CULTURAL	Associació Ateneu de Sant Just Desvern
CULTURAL	Associació Casa de Extremadura a Sant Just Desvern
CULTURAL	Associació Casa Popular La Sala
CULTURAL	Associació Col·lectiu Meraki
CULTURAL	Associació Cultural Desvern Accions
CULTURAL	Associació Cultural Internacional de Sant Just Desvern

⁶ <https://entitats.santjust.net/cultural-2/>

CULTURAL	Associació Debat 2 vint
CULTURAL	Associació Dimonis de Sant Just “Apagallums de Camablanca”
CULTURAL	Associació Grup Cultural Bandandarà
CULTURAL	Associació Mare Meva Companyia
CULTURAL	Associació cultural santjustenca el Cub
CULTURAL	Associació Schola Gregoriana de Catalunya
CULTURAL	Centre d’Estudis Comarcals del Baix Llobregat
CULTURAL	Centre d’Estudis Santjustencs
CULTURAL	Colla Gegantera de Sant Just Desvern
CULTURAL	Comissió de Festes del Barri Nord
CULTURAL	Coordinadora d’Associats per la Llengua (CAL)
CULTURAL	El Drac de Sant Just
CULTURAL	International Gospel Singers (Just Gospel Cor)
CULTURAL	La Vall Festival
JUVENIL	Associació Club d’Esplai Ara Mateix
JUVENIL	Associació Juvenil Músics de Sant Just Desvern
JUVENIL	Agrupament Escolta i Guia Martin Luther King
AA.VV	Associació d’Amics del Barri Sud
AA.VV	Associació de Veïns de Sant Just Desvern
AA.VV	Associació veïnal Mas Lluí
AA.VV	Associació Veïns La Miranda- Can Candeler
AA.VV	AV Basses de Sant Pere
AA.VV	Av Can Roig “Sanson”
AA.VV	AV Carretera Reial- Can Modole
AA.VV	AV La Plana Padrosa-Bellsoleig
AA.VV	Col·lectiu Plaça de la Pau

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l’Ajuntament de Sant Just

Els principals agents culturals que conformen el teixit cultural del municipi són els següents:

- **Associacions de cultura popular i tradicional:** La presència d’entitats com les corals locals i els grups de gegants i capgrossos és significativa. Aquestes associacions juguen un paper fonamental en la preservació de les tradicions locals, amb una forta implicació en les festivitats populars com la Festa Major, Festes de la Tardor, les festes nadalenques i les Diades Nacionals.
- **Associacions artístiques i creatives:** Més enllà de la cultura popular, també existeixen entitats dedicades a les arts visuals i escèniques, tot i que el seu impacte és més reduït en comparació amb les associacions de cultura popular. Aquestes entitats treballen en projectes de teatre local, exposicions d’art o tallers de creació artística, especialment centrats en els adults.
- **Entitats juvenils:** Malgrat que la presència juvenil en les activitats culturals és menor, hi ha algunes entitats com les entitats d’esplai que organitzen activitats per als joves durant tot l’any, incloent tallers

artístics, activitats de lleure i col·laboracions amb altres entitats culturals del municipi. Aquest segment encara presenta un potencial per desenvolupar.

- **Altres associacions:** A més de les associacions culturals tradicionals, també hi ha algun col·lectiu dedicat a altres àmbits com el medi ambient, la música moderna o les noves tecnologies. Aquestes entitats representen una oportunitat per expandir l'oferta cultural cap a nous públics, especialment entre la població més jove i els nouvinguts.

Entitats destacades

A continuació, es detallen les associacions més representatives de cada àmbit i les activitats que desenvolupen:

Ateneu de Sant Just. L'Ateneu de Sant Just Desvern, fundat el 1918, és una associació cultural que exerceix un paper central en la vida cultural del municipi. La seva missió, segons els estatuts, inclou contribuir a la formació i enriquiment cultural de la població, oferir activitats de lleure, fomentar activitats esportives, promoure publicacions i difondre la cultura catalana, especialment la llengua. L'Ateneu compta amb diverses seccions que abracen múltiples disciplines:

- **Arts Escèniques:** Inclou grups de teatre amateur i professional que presenten obres tant clàssiques com contemporànies, fomentant la participació ciutadana en les arts escèniques.
- **Música:** Corals com l'Orfeó Enric Morera interpreten un ampli repertori, des de música clàssica fins a contemporània, contribuint a la difusió de la música coral.
- **Arts Plàstiques:** Organitza exposicions, tallers i activitats formatives per a artistes locals i aficionats, promovent la creativitat i l'expressió artística.
- **Cultura Popular:** Grups com l'Esbart Sant Just preserven i difonen la dansa tradicional catalana, mentre que altres seccions participen en festes tradicionals amb espectacles de foc i gegants, mantenint vives les tradicions populars.
- **Literatura i Debat:** Espais com el Club Literari uneixen l'interès per la literatura i la lectura amb un compromís ferm amb la llengua i la cultura catalana.
- **Esports i Lleure:** Seccions com la d'Escacs proporcionen un ambient acollidor per als aficionats, mentre que la Secció Excursionista organitza activitats a l'aire lliure, fomentant l'esport i el contacte amb la natura.

L'Ateneu ha estat un pilar fonamental en la dinamització cultural de Sant Just Desvern. Ha estat l'origen de les Festes de Tardor, iniciades el 1969, que avui són patrimoni de tot el poble. A més, ha estat escenari de concerts, exposicions, conferències i altres esdeveniments que enriqueixen la vida cultural del municipi. Algunes de les principals activitats són:

- **El documental del mes.** L'Ateneu està adherida a la iniciativa de Documental del mes, promoguda per DocsBarcelona. Projectió mensual de documentals, cada tercer divendres de mes, s'acompanya d'un debat.

- **Música en viu.** Programació variada de concerts de pop, rock i jazz.
- **Estones de clàssica.** Un concert de música clàssica un diumenge al mes.
- **Cinexic.** Cicle que projecta una pel·lícula infantil al mes.
- **Teatre familiar.** Cicle que programa obres adreçades als infants.
- **Teatre.** Representació d'obres dels diversos grups teatrals del municipi.
- **Els Pastorets de Sant Just.** Obra nadalenca interpretada i produïda per santjustencs de moltes edats, i participen més de 60 persones i s'interpreta el text de Pep Albanell.
- **Sant Just Canta.** Esdeveniment bianual que reuneix a tots els grups corals del municipi.
- **Cantada de Caramelles** a càrrec de Lo Pom de Flors
- **Concert de Nadal** a càrrec de l'Orfeó enric Morera
- **Festa Major de l'Ateneu.** Activitats infantils, sardanes i concerts el darrer cap de setmana de maig.
- **Club Literari i Tertúlies sobre temes d'actualitat.**

L'Agrupació Fotogràfica Sant Just exerceix un paper fonamental en la vida cultural de Sant Just Desvern, promovent la fotografia com a forma d'expressió artística i eina de cohesió social. L'AF Sant Just té com a objectius principals:

- Agrupar aficionats i professionals de la fotografia: Crear un espai de trobada per a persones interessades en la fotografia, fomentant l'intercanvi de coneixements i experiències.
- Promocionar i desenvolupar la fotografia: Impulsar la fotografia com a fet cultural i document social, destacant la seva rellevància històrica i científica.
- Fomentar la creativitat: Organitzar activitats que potenciïn l'originalitat i la creativitat artística dels seus membres.

L'agrupació organitza diverses activitats que contribueixen a la dinamització cultural del municipi:

- Destaca el **Concurs Internacional de Fotografia Sant Just Desvern**, que ha arribat a la seva 14a edició, projectant el nom de Sant Just a nivell internacional i convertint-se en una referència en el món fotogràfic.

- L'AF Sant Just organitza exposicions temàtiques, com "Visions de l'Exili", en col·laboració amb altres entitats, oferint una plataforma per als fotògrafs locals i apropant l'art fotogràfic a la comunitat.
- Es realitzen tallers pràctics i sortides, com la Sortida Fotogràfica al Montseny, orientada a la fotografia de bolets, que permeten als participants millorar les seves habilitats i explorar nous entorns.

Colla de Diables de Sant Just: Grup que participa en festes tradicionals amb espectacles de foc, com correfocs i altres manifestacions culturals. La seva activitat contribueix a mantenir vives les tradicions populars i a dinamitzar les festes locals.

Geganters de Sant Just: Associació que promou la cultura gegantera, participant en cercaviles i festes majors amb els gegants del municipi. Fomenta la participació ciutadana i la preservació d'aquesta tradició catalana.

Casa Regional de Extremadura. La Casa Regional de Extremadura de Sant Just Desvern és una entitat cultural que promou la cultura i les tradicions extremenyas al municipi, contribuint a la diversitat cultural i a l'enriquiment de la vida comunitària. L'associació organitza diverses activitats al llarg de l'any, destacant especialment la Setmana Cultural, que se celebra al mes d'octubre. Durant aquesta setmana, es realitzen actuacions musicals, exposicions, conferències i altres esdeveniments que posen en valor la cultura extremenya i la seva integració a Catalunya. A més, la Casa Regional de Extremadura participa en altres festes i esdeveniments locals, com la celebració de la Cruz de Mayo, que té lloc els dies 1 i 2 de maig, on es convida la comunitat a participar en les activitats programades

Centre d'Estudis Santjustencs: Entitat dedicada a la recerca i difusió de la història i el patrimoni de Sant Just Desvern. Organitza conferències, publicacions, exposicions i sortides que contribueixen al coneixement i preservació de la identitat local. També col·labora activament amb l'Arxiu Municipal.

De més recent creació, destaquen les activitats de **La Vall Festival** i **El Cub**. La Vall Festival es crea el 2019 i organitza el festival que porta el mateix nom i que té com a objectiu promoure l'oci i la cultura alternativa dins del municipi de Sant Just Desvern. A més a més, el festival es compromet a reivindicar la preservació natural de l'entorn, ja que a principis dels dos mil va estar a punt de ser vulnerada per l'especulació immobiliària. Per la seva part, El Cub va ser fundat per un grup de joves amb la voluntat d'oferir una proposta alternativa d'oci diürn i s'enfoca en l'organització d'esdeveniments de música electrònica.

També recentment s'ha creat l'**Associació Meraki**, que pretén aglutinar el teixit d'artistes i artesans del Municipi. Actualment compta amb 35 socis/es, malgrat que la majoria són artesans. Participen a les fires locals i a d'altres festes municipals.

Característiques principals del teixit associatiu de Sant Just Desvern

Les diferents dinàmiques i consultes portades a terme en el transcurs de l'elaboració del PAC ens aporta dades rellevants sobre el teixit cultural de Sant Just Desvern. **Ens trobem amb entitats de natura fonamentalment voluntària i majoritàriament veteranes**, amb una antiguitat de més de 15 anys i amb socis/es de més de 50 anys. La majoria d'entitats té més de 50 socis/es, un nombre que s'ha mantingut bastant estable, la qual cosa posa de manifest l'arrelament al territori.

Ens trobem, per altre part, amb un **sector fràgil**, amb la majoria d'entitats amb ingressos entre 5.000 i 10.000€, i que **no disposa de pla estratègic**, malgrat portar a terme exercicis de planificació anuals i disposar de mecanismes per recollir les opinions i expectatives dels associats i/o públic. La procedència dels ingressos és diversa i, malgrat basar-se **sobre tot en les subvencions municipals**, també es compta amb ingressos per la venda de tiquets o de bens i serveis i les quotes dels socis. A més, la majoria d'entitats compta amb un local cedit per l'Ajuntament, bé sigui compartit o en exclusivitat; i també fa servir equipaments municipals de forma habitual. La Casa de Cultura Can Ginestar és l'equipament municipal més utilitzat per les entitats del municipi. Positivament, **la majoria d'entitats col·labora amb altres entitats similars** o que treballen en el mateix àmbit.

Cal destacar també que la major part d'entitats **actua únicament al municipi**, amb una minoria d'entitats que treballen també a municipis propers o inclús a la província de Barcelona. A més, la major part d'entitats **dirigeixen la seva activitat a un perfil de públic divers**, tant a joves, com persones adultes i gent gran, arribant a entre 500 i 1.000 persones a l'any. Pel que fa als mitjans de comunicació que les entitats fan servir, destaquen les **xarxes socials, els canals municipals i la premsa local**.

Per altre part, pel que fa als **reptes** principals identificats per les entitats, trobem fonamentalment dos: i) els relacionats amb el **relleu generacional** i l'augment del nombre de socis de les entitats; ii) la **captació de nous públics**, especialment el jove.

Si atenem al **grau de satisfacció de les entitats en relació a l'Ajuntament**, cal destacar que és força positiu. La major part d'entitats estan satisfetes amb l'estat dels equipaments municipals que utilitzen així com amb el suport econòmic i logístic rebut. A més, la valoració de les entitats sobre el panorama cultural del municipi és més aviat positiu, amb una majoria d'entitats que pensa que l'oferta cultural de la ciutat és adequada. Malgrat això, la majoria d'entitats considera que hi ha poc pressupost municipal destinat a cultura

La visió de les entitats sobre la cultura a Sant Just Desvern

Seguint amb el que veiem en el punt anterior, cal destacar que, en el marc de l'elaboració del Pla d'Acció Cultural es va portar a terme una **dinàmica de treball del Consell Municipal de Cultura**, on van participar 18 entitats⁷. Les principals conclusions i idees que van sorgir es resumeixen a continuació:

La visió de les entitats sobre la cultura a Sant Just Desvern. Reptes identificats

Relació entre l'Ajuntament i les entitats culturals

- Les entitats culturals **esperen més suport actiu de l'Ajuntament**, no només a nivell econòmic, sinó com a facilitador i impulsor de projectes culturals més complexos i innovadors.
- **Necessitat de millorar la comunicació i coordinació** entre Ajuntament i entitats per evitar duplicitats i millorar l'eficiència dels recursos.
- **Manca d'un sistema estable de finançament** per a les entitats: es demana garantir un mínim de subvenció per mantenir les associacions i tenir ajuts per projectes innovadors durant tot l'any.
- Cal millorar l'ús i funcionalitat de l'**agenda compartida** per millorar la coordinació entre les entitats.
- Cal reforçar el paper de l'Ajuntament com a **agent proactiu**, proposant activitats perquè les entitats s'hi adhereixin si ho desitgen.

Oferta de programació cultural i col·laboració entre entitats

- **Excés d'activitats culturals**, fet que provoca **solapaments i fragmentació del públic**.
- **Falta d'una visió estratègica conjunta** entre les entitats per evitar dispersió d'activitats i reforçar la col·laboració.
- **Dificultat per captar nous públics**, especialment joves i nous residents.
- **Cal simplificar i concentrar la programació** en moments clau de l'any, per millorar l'impacte de les activitats.
- Cal fomentar **reunions trimestrals entre entitats** per coordinar millor la programació i compartir recursos.
- **Cal enfortir la presència del teixit artístic local** en la programació, incorporant artistes i creadors/es de Sant Just en les activitats culturals.

Públic de la cultura a Sant Just Desvern

- **Dificultat per connectar amb el públic jove**, que no se sent atret per l'oferta cultural actual.
- **Manca d'activitats culturals per a persones grans** (identificat en el Pla Local de Gent Gran).

⁷ El llistat complet d'entitats participants es pot trobar a l'Annex 1

- **Dificultat per arribar als nous col·lectius del municipi**, ja que molts no tenen sentiment de pertinença.
- **Cal millorar la col·laboració amb el Casal de Joves** per integrar millor la cultura en les seves activitats.
- **Cal enfortir la relació entre esport i cultura** per atreure nous perfils de públic jove.

Restriccions pressupostàries i resiliència de les entitats

- **Disminució del finançament públic**, fet que obliga a repensar el model de suport a les entitats culturals.
- **Dependència de subvencions municipals** d'algunes entitats.
- **Dificultat per mantenir activitats sense augmentar costos per al públic**, especialment joves.
- **Cal explorar noves vies de finançament** per a les entitats (patrocinis, crowdfunding, fons europeus, convenis amb empreses locals).
- **S'ha de donar suport administratiu i formatiu per part de l'Ajuntament** en la gestió de subvencions i finançament alternatiu.
- **Es proposa fomentar el voluntariat cultural** com a via per reduir costos i implicar la ciutadania en la vida cultural.

3.2.3 El sector privat i professional

Sant Just Desvern es caracteritza pel seu talent local. Trobem un teixit creatiu ric, amb presència de creadors/es de diferents disciplines i amb noms de renom com l'artista Jaume Plensa. Cal destacar també la presència d'algunes escoles de dansa privades, així com de diversos professionals i petites empreses vinculades al disseny gràfic o la creació audiovisual.

Molts d'aquests creadors/es participen activament a la vida cultural del municipi i tenen una relació propera amb l'Ajuntament, bé per haver rebut ajuts a la creació, o per participar d'una manera o altra a les activitats que s'impulsen des del consistori. Un exemple d'aquesta col·laboració és el projecte **Repte de Futur. Impuls a l'economia Creativa**⁸, impulsat per l'Ajuntament de Sant Just Desvern i cofinançat per la Diputació de Barcelona i que té com a objectiu principal impulsar el desenvolupament econòmic sostenible de Sant Just Desvern, promovent la col·laboració entre diferents empreses i agents del sector, fomentant la formació, promocionant l'oferta cultural i creativa local així com el patrimoni artístic del municipi. Una de les accions que forma part del projecte, per exemple, és la **cessió temporal d'una obra d'art creada per artistes a empreses locals**. En la iniciativa participen 12 artistes del municipi amb obres tant de pintura, com d'escultura.

⁸ <https://promocioeconomica.santjust.net/2024/02/impuls-economia-creativa/>

Taula 22. Llistat sector privat i professional de Sant Just Desvern

Teatre	Música	Arts visuals	Dansa	Literatura	Sector audiovisual
	Tallers de Música	Espacio de Arteterapia Marta Gascón	Espai de Dansa Marta Roig Renata Ramos Paris Escola de Dansa Tutuguri	Cal Llibreter	KiriKrak (productora) Mum films Gestmusic Karavant

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Just

Per altra banda, cal destacar que, en el marc de l'elaboració del PAC es van fer trobades, tant amb artistes i professionals creatius del municipi, com amb representants de les indústries culturals i l'economia creativa de Sant Just Desvern⁹. En aquestes trobades es van discutir activament els principals reptes per desenvolupar la seva activitat al municipi, així com oportunitats de millora i d'enfortir la col·laboració entre els agents culturals. Les idees principals que van sorgir en les discussions són:

La visió del sector privat i professional sobre la cultura a Sant Just Desvern. Reptes identificats

Mancances en espais per a la creació i exhibició artística

- **Falta d'espais adequats per a les arts escèniques.** L'absència d'una programació estable per a companyies professionals i la manca d'infraestructura tècnica limita la creació i exhibició a nivell professional. El tancament temporal del Teatre Municipal Ateneu ha deixat un buit important, especialment per a les arts escèniques.
- **Manquen també espais per l'exhibició d'arts visuals.**
- **Alguns espais estan "hipotecats" per a usos concrets,** impedint que altres col·lectius hi accedeixin.
- **Cal consolidar espais de creació artística** (bé a través de la Fàbrica d'Artistes, l'ampliació de l'ús de l'Ateneu o el replantejament de la cessió actual d'espais municipals).
- **Caldria facilitar espais físics per a exposicions i representacions,** garantint més flexibilitat en l'ús dels equipaments actuals.
- **És necessari generar una xarxa d'espais alternatius** (com el MercArt, parcs, espais a l'aire lliure) per a petits recitals i esdeveniments artístics.

⁹ El llistat dels assistents a aquestes trobades es pot trobar en l'annex 2 i 3

Necessitat de coordinació i connexió entre artistes i empreses creatives

- **Manca una plataforma que connecti el talent local.** Els artistes i creadors/es culturals no es coneixen entre ells, dificultant la col·laboració.
- **Les empreses creatives treballen aïllades,** sense sinergies entre elles ni amb l'Ajuntament.
- **Dificultat per accedir al públic.** Algunes empreses tenen problemes per trobar un canal efectiu per donar-se a conèixer i captar assistents.
- **Cal crear una plataforma de coordinació i visibilització del talent local,** que serveixi tant per a artistes com per a empreses creatives.
- **Cal fomentar projectes col·laboratius entre artistes, empreses i entitats culturals,** amb suport municipal en termes d'espais i difusió.

Dificultat per accedir a recursos i subvencions

- **Els ajuts actuals són insuficients.** Cal incrementar el suport econòmic a la creació artística, augmentant les beques de creació i facilitant recursos per a la producció i exhibició.
- **Manca de suport en la cerca de finançament alternatiu.** Algunes entitats i artistes desconeixen com accedir a ajuts de la Generalitat, la Diputació o fons europeus. Cal suport i formació específica per artistes i empreses creatives sobre com obtenir finançament alternatiu (crowdfunding, subvencions externes, patrocinis...).

Limitacions en la comunicació i difusió cultural

- Molts artistes i entitats no tenen **eines ni coneixements per fer difusió efectiva de les seves activitats.** Cal formació en comunicació i màrqueting cultural per a artistes i empreses creatives i el suport municipal en aquest sentit,
- **Manca segmentació del públic.** No hi ha una estratègia clara per adaptar la comunicació a diferents perfils (joves, famílies, nouvinguts, etc.).
- **Les activitats es solapen per falta de coordinació en la programació i per no usar l'agenda compartida.**

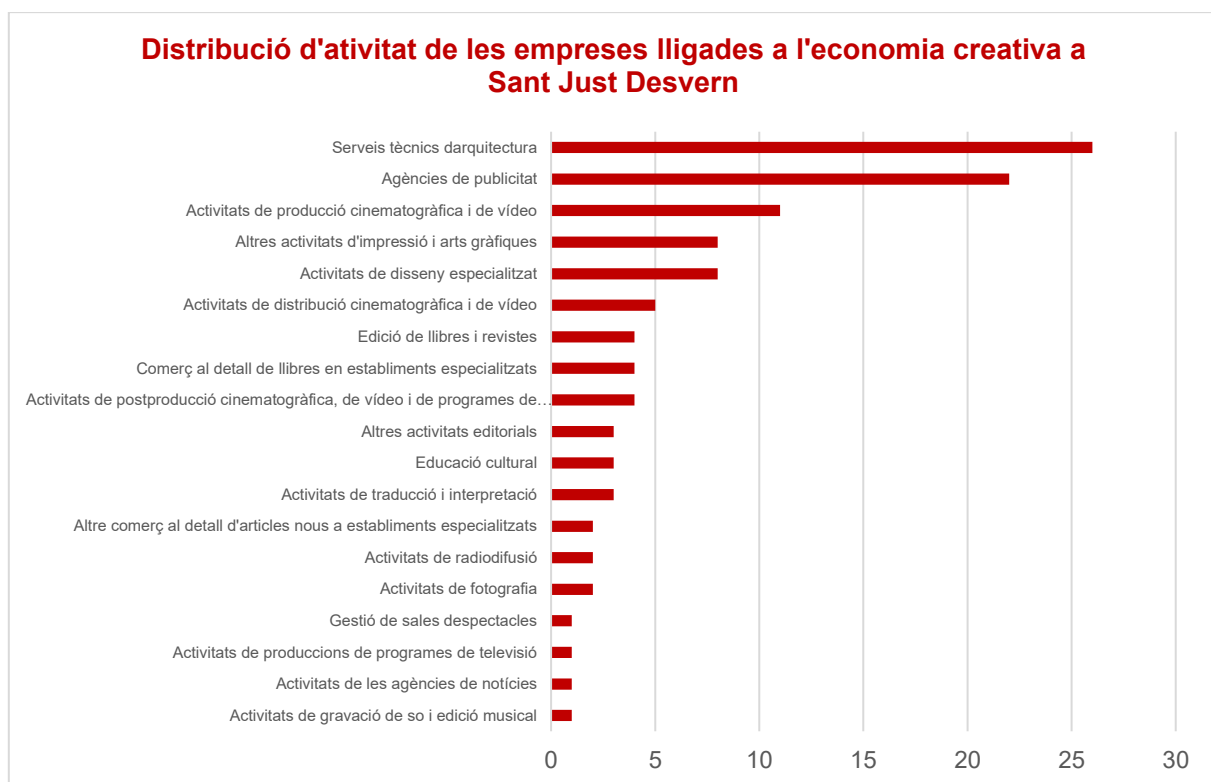
Generació d'activitats innovadores i esdeveniments de gran format

- **Falten esdeveniments que donin visibilitat al talent local,** com podria ser una Biennal d'Art i Cultura de Sant Just.
- **Manca una estructura per consolidar iniciatives existents.** Per exemple, festivals com el "Singular" han desaparegut per falta de suport.
- **Cal potenciar els festivals existents,** com el Vall Fest, i suport a nous projectes juvenils.

- Cal promocionar **esdeveniments en espais innovadors**, com terrasses de bars, parcs i espais singulars de la ciutat.

Per altre part, el sector empresarial vinculat amb la cultura a Sant Just Desvern es concentra fonamentalment en dos àrees: el **disseny arquitectònic**, amb l'estudi Bofill i l'edifici Walden a l'epicentre; i, per altra banda, el **sector audiovisual**, amb importants equipaments com Media Park i la presència d'estudis de producció audiovisual com El Terrat. Cal destacar que la regidoria de cultura no té relació habitual amb aquest sector privat, tal i com ja destacava el PAC de 2015. No s'ha portat a terme cap estudi que permeti conèixer amb més profunditat l'economia creativa del municipi.

Gràfic 14. Distribució d'activitat de les empreses lligades a l'economia creativa a Sant Just Desvern

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels professionals registrats per epígraf

En l'àmbit de l'audiovisual destaca **Mediapark Producción Audiovisual Sant Just**. Aquest centre de producció, part del grup IMAGINA-MEDIAPRO, ofereix serveis integrals per a la producció audiovisual. Disposa de quatre platós insonoritzats que van des dels 100 m² fins als 1.800 m², tots equipats amb controls de realització digitals. A més, proporciona serveis de postproducció i lloguer d'espais d'oficina per a empreses del sector. També la productora **Mun Films**, especialitzada en la creació de contingut digital, la qual treballa per ajudar les marques a connectar de manera original amb la seva audiència.

Ofereix serveis que inclouen la producció d'espots publicitaris, contingut per a xarxes socials, *motion graphics*, vídeos corporatius i cobertura d'esdeveniments. L'empresa **Català Productions** ofereix una àmplia gamma de serveis en l'àmbit de la producció de continguts. En relació a l'arquitectura, cal destacar la presència de **Ricard Bofill Taller de Arquitectura (RBTA)**, situat al costat de l'edifici Walden i que atrau cada any a nombrosos visitants. La seva seu es troba en una antiga fàbrica de ciment, coneguda com "La Fàbrica".

3.2.4 Mecanismes de relació i participació dels agents

Existeixen diversos mecanismes per a la relació i col·laboració entre les entitats culturals i l'Ajuntament de Sant Just Desvern. El principal és el **Consell Municipal de Cultura**, concebut com un òrgan de participació ciutadana que canalitza les iniciatives i inquietuds en l'àmbit cultural del municipi. Al llarg dels anys, el Consell Municipal de Cultura ha jugat un paper rellevant en la dinamització de la vida cultural de Sant Just Desvern. Ha estat un espai de debat i reflexió sobre les polítiques culturals locals, contribuint a la creació i consolidació d'iniciatives com les Festes de Tardor, Sant Jordi, la Festa Major, Carnestoltes i l'arribada dels Reis de l'Orient.

A més, el consell ha impulsat projectes com el **blog "Desvern Cultura"**¹⁰, una plataforma digital que recull escrits, imatges, vídeos i enllaços creats per entitats i persones sensibles al fet cultural, fomentant la participació i la difusió de la cultura local. Malgrat això, el cert és que els criteris per incloure publicacions al bloc no estan clars, ja que per alguns temes no hi ha entrades noves des de fa molts anys, per la qual cosa la seva capacitat informativa sobre la realitat cultural del municipi és qüestionable.

Malgrat els èxits assolits, el Consell Municipal de Cultura enfronta diversos reptes:

- **Adaptació a noves formes de participació:** Amb l'evolució de les tecnologies i els canals de comunicació, és essencial que el consell s'adapti per mantenir la seva rellevància i eficàcia en la participació ciutadana.
- **Diversitat cultural i inclusió:** Garantir que totes les veus i expressions culturals del municipi estiguin representades i tinguin l'oportunitat de participar activament en les activitats culturals.
- **Sostenibilitat de les iniciatives:** Assegurar la continuïtat i el finançament de les activitats culturals, especialment en contextos de restriccions pressupostàries.
- **Col·laboració interinstitucional:** Fomentar la cooperació amb altres consells municipals, com el de serveis socials, per abordar reptes comuns i desenvolupar iniciatives conjuntes.

¹⁰ <https://desverncultura.wordpress.com/>

AGENTS CULTURALS

Fets principals i implicació per a la política cultural

L'estructura cultural de Sant Just Desvern presenta una base sòlida, amb una forta presència d'entitats culturals, així com artistes i professionals de la cultura.

El paper de l'Ajuntament en la política cultural

- La **gestió dels equipaments està en mans d'empreses externes**, fet que genera tant avantatges (eficiència i especialització) com inconvenients (pèrdua de control municipal sobre la programació i la governança cultural). És necessari reforçar el paper de l'Ajuntament com a agent coordinador del sector cultural, millorant la seva relació amb les entitats i empreses gestores.
- Encara que Sant Just Desvern té una despesa en cultura superior a la mitjana de municipis similars, **el pressupost es destina principalment a béns i serveis**, mentre que les subvencions a entitats i el suport als artistes són relativament baixos.
- Hi ha una diversificació d'equipaments culturals (centres cívics, Biblioteca, Arxiu, etc.), però **sense una estratègia clara de coordinació i optimització dels recursos**.
- Tot i que hi ha col·laboració entre Cultura i altres regidories (Educació, Joventut, Serveis Socials, Comerç, etc.), aquesta és sovint reactiva i es basa en iniciatives puntuals. **Falta una estratègia transversal que integri la cultura com a eix vertebrador en altres polítiques municipals**.

Necessitat de major coordinació i comunicació entre agents culturals

- Les entitats culturals perceben una manca de suport actiu de l'Ajuntament més enllà del finançament, **demanant més facilitació i impuls de projectes**.
- Es detecten **problemes de solapament d'activitats, fragmentació del públic i dispersió de l'oferta cultural**.
- La relació entre els diferents agents culturals, tant públics com privats, no està prou estructurada, i **falten espais de trobada i eines de comunicació efectiva**.

Dificultat per part de les entitats de captar nous públics, especialment joves i nous residents

- L'oferta cultural està molt orientada a **públics tradicionals**, i encara que hi ha presència de propostes per a joves, costa atraure'ls.
- Hi ha una **falta d'integració entre cultura i altres àmbits** (esport, salut, economia, etc.), que podria ajudar a atraure nous perfils de públic.

Necessitat d'espais per a la creació i exhibició cultural

- Hi ha una **manca d'espais adequats per a la creació i exhibició artística**, especialment per a les arts escèniques i visuals (al marge dels espais dedicats a la formació).
- Alguns **espais municipals estan "hipotecats"** per a usos concrets, la qual cosa limita l'accés a nous col·lectius i propostes innovadores.
- El tancament temporal del Teatre Municipal Ateneu ha creat un buit important en l'oferta d'arts escèniques.

Suport insuficient a la creació artística i a les empreses creatives

- L'oferta **d'ajuts a la creació artística és molt limitada** i poc accessible per als/les artistes i creadors/es emergents.
- **No hi ha suport estructural per ajudar artistes i empreses creatives** a accedir a finançament extern, fet que limita la professionalització del sector.
- Manca una **plataforma que visibilitzi el talent local** i connecti artistes, empreses i institucions.

Manca d'un esdeveniment de referència que doni visibilitat a la cultura local

- Hi ha una **absència d'un gran esdeveniment** que serveixi de punt de trobada i projecció del talent local.
- Festivals com *Singular* han desaparegut per falta de suport estructural.
- El potencial de festivals com *La Vall Festival* no s'ha explotat del tot.

Reformulació del Consell Municipal de Cultura

- El Consell Municipal de Cultura és l'espai principal de participació ciutadana en l'àmbit cultural, però **necessita una revisió per adaptar-se a les noves dinàmiques de participació**.
- Hi ha una necessitat de **millorar la representativitat i diversitat** de les entitats en el Consell.

3.3 La xarxa d'equipaments

El **mapa d'equipaments culturals** de Sant Just Desvern es configura com una xarxa d'espais variats que inclou **biblioteca, arxiu, centres cívics, sales polivalents** i altres llocs que s'utilitzen per a l'organització de diverses activitats culturals. Aquests espais esdevenen punts neuràlgics per a la promoció de la cultura local i per fomentar la participació ciutadana. No obstant això, l'ús i optimització d'aquests equipaments presenta reptes i oportunitats, especialment en relació amb la **descentralització** i la **diversificació de l'oferta cultural**.

La Xarxa d'Equipaments culturals municipals de Sant Just Desvern la integren:

- Casa de Cultura de Can Ginestar
- Centre Cívic Joan Maragall
- Centre Cívic Soledat Sans
- Centre Cívic Salvador Espriu
- Centre Cultural, educatiu i de lleure La Vagoneta
- Les Escoles
- Sala polivalent de la planta superior del Mercat

Cal destacar que hi ha altres centres, com el Casal de Joves o el Centre Social El Mil·lenari (Centre social per a la Gent Gran) que malgrat que no tenen una funcionalitat cultural com a principal objectiu, també programen activitats culturals. A aquests equipaments, cal afegir el **Teatre Municipal Ateneu**, que actualment es troba a l'espera d'un procés de renovació. A continuació s'analitza cadascun d'aquests equipaments, sintetitzant les seves característiques principals, així com els punts de millora, i es finalitza aquest anàlisi amb un apartat de conclusions que ofereix una mirada més global sobre la situació de la xarxa d'equipaments a Sant Just Desvern.

El parc d'equipaments en relació al PECCat

Des del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat) s'estableixen recomanacions per adequar la realitat del municipi als estàndards mínims d'equipaments culturals. Segons els rangs establerts pel PECCat¹¹, als municipis amb una població d'entre 15.000 i 30.000 habitants, els li correspon tenir:

Taula 23. Estàndards PECCat a Sant Just Desvern

Estàndards PECCat per a municipis de més de 15.000 habitants i fins a 30.000 habitants	Correspondència d'equipaments a Sant Just Desvern
Arxiu Municipal (AM)	Arxiu Municipal de Sant Just Desvern
Biblioteca Local (BL)	Biblioteca Joan Margarit
Centre Cultural polivalent (CCP2)	Can Ginestar
Espai escenicomusical bàsic local (E2a)	Teatre Municipal Ateneu
Espai d'arts visuals (AV1a)	El Cellar de Can Ginestar Espai MercArt

Font: Elaboració pròpia

¹¹

https://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/dgpc/subdireccio_general_de_promocio_cultural/Equipaments/peccat_2010-2020/

Es constata, per tant que **Sant Just Desvern compleix amb els estàndards marcat al PECCat**, també pel que fa als metres quadrats de superfície, malgrat actualment no disposa d'espai de referència per a les arts escèniques degut al retard en les obres de renovació del Teatre Municipal Ateneu.

3.3.1 Equipaments culturals municipals

Can Ginestar, Casa de Cultura

És l'equipament cultural principal del municipi. Es tracta d'una masia d'estil modernista, situada enmig d'un bell jardí en una finca tancada per un mur d'inspiració gaudiniana. Cal destacar que aquest espai està considerat com a bé cultural d'interès local (BCIL). A Can Ginestar hi podem trobar l'arxiu històric municipal, la biblioteca, l'emissora municipal, els tallers d'arts plàstiques, espais per a les entitats, una cafeteria i les sales d'exposicions El Celler i la Sala Ponent.

- La **Biblioteca Joan Margarit** té una superfície útil de 953 m2 distribuïts en tres plantes i ocupa un espai annex a la casa de cultura Can Ginestar, conservant l'accés per aquest edifici. Va ser inaugurat l'any 2003 i posteriorment, a l'any 2019, es van realitzar diferents actuacions de reforma de millora dels espais.

El Mapa de Lectura Pública de Catalunya (2014) preveia una biblioteca de 1.394 m2 al municipi de Sant Just Desvern aplicats dels Estàndards de Biblioteca Pública per a municipis de 10.000 a 19.999 habitants, atès que en aquell moment tenia 15.000 habitants. Actualment, és necessari adequar els serveis a la nova demografia ja que té 20.478 habitants (2023). En el primer semestre de 2024 la Gerència del Servei de Biblioteques va redactar un estudi previ per a l'ampliació de la Biblioteca Joan Margarit i s'han fet diferents propostes de com poder-se fer efectiva aquesta ampliació, podent donar així resposta a la previsió del Mapa de Lectura Pública.

Es tracta d'un dels equipaments culturals més rellevants del municipi. La biblioteca no és només un espai de lectura, sinó que es concep com un **centre de dinamització cultural**. Es programen tallers literaris, clubs de lectura, visites escolars, aules d'estudi i activitats educatives per a infants i adults, incloent l'aprenentatge de noves tecnologies. També acull esdeveniments relacionats amb la Setmana del Llibre i el Dia Internacional de la Poesia. A més, els espais de la biblioteca s'utilitzen també per acollir exposicions artístiques i culturals de diversa índole.

- **Arxiu Històric:** Arxiu adherit a la Central de Serveis Tècnics de la Xarxa d'Arxius Municipals de la Diputació de Barcelona. Servei que facilita a la ciutadania la consulta de documentació des del segle XVIII fins a l'any 1960. Hemeroteca històrica local, servei de recepció, consulta i reproducció de documents; difusió del fons documental, custòdia i restauració de documents i

imatges. L'Arxiu Municipal és un actiu fonamental per a la recerca i difusió del patrimoni documental local.

- **El Cellar i la Sala Ponent:** espais polivalent que s'utilitzen per fer-hi exposicions programades
- **Sala Isidor Cònsul:** espai polivalent destinat per a activitats diverses
- **Tallers d'Arts Plàstiques:** situats al primer pis, ofereixen una programació anual adreçada a tota la població.
- **Centre d'Interpretació del Municipi:** Espai municipal per a la divulgació del patrimoni, situat a la planta baixa de la masia
- **Espai d'entitats:** a Can Ginestar hi tenen la seu diverses entitats locals (disposen de dos despatxos i una sala polivalent).
- **Ràdio Desvern:** Les instal·lacions de l'emissora municipal estan ubicades al c. Can Padroseta. Ràdio Desvern compta, setmanalment, amb prop d'un centenar de persones que ofereixen 12 hores diàries de programació pròpia, a través del 98.1 de la FM.

Taula 24. Equipaments Culturals: Can Ginestar

CAN GINESTAR	
	
Titularitat:	Ajuntament Sant Just Desvern
Adreça:	c/ Carles Mercader, núm. 17 08960
Web:	https://www.xecsantjust.cat
Públic majoritari:	Persones adultes i joves
Horari:	De dilluns a diumenge de 9 a 14:30 i de dilluns a divendres de 15 a 21:30h
Model de gestió:	Gestió externalitzada a l'empresa Relleu Cultural

Recursos humans: 3 informadores (Relleu Cultural)	
Espais - denominació	Funcions
P0 - Vestíbul	Rebre i atendre les persones que arriben a la casa.
P0 - CIM	Sala d'exposicions
P0 - Celler	Sala d'exposicions
P0 - Compactes Arxiu	Magatzem de l'arxiu de Sant Just
P0 – Edifici Annex- Biblioteca	Veure apartat específic*
P0 – Capella Gegants	Obrir la capella quan hi ha visites escolars i als nens i nenes que volen visitar-los a diari.
P0 – Bar Nou Ginestar	Interior i Terrassa
P1 - Aules Arts Plàstiques	Tallers d'arts plàstiques (4 aules, magatzem, sala de jocs)
P1 – Arxiu Històric	Despatx de l'arxiu de l'ajuntament
P2 - Despatx de direcció	Despatx polivalent que s'ofereix majoritàriament per fer reunions i clubs de lectura amb un aforament més reduït que la sala Isidor Cònsul.
P2 - Sala Isidor Cònsul	Sala polivalent on es desenvolupa la programació principal de la casa. També és un espai que es reserva a fer reunions, activitats de la biblioteca etc
P2 - Magatzem	Espai on els serveis i entitats de l'equipament emmagatzemen material.
P2 - Despatx Entitats 1	Despatx del Centre d'Estudis Santjustencs i de la Colla Gegantera de Sant Just Desvern
P2 - Despatx Entitats 2	Despatx per reunions d'aforament reduït.
Necessitats de canvi o millora:	
Horari ininterromput per gestionar millor les reserves de l'equipament en l'horari de migdia. - De forma generalitzada, els espais en totes les zones de la biblioteca són insuficients per acollir la demanda actual. A la sala infantil cal controlar aforament i tancar la sala quan es superi. - Manca una sala polivalent pròpia per a realitzar les activitats de la biblioteca. - Problemes de climatització i ventilació (avaria des del 2020 sense resoldre), aquesta avaria obliga a tenir tancat l'espai de suport.	

Teatre Municipal Ateneu

El Teatre Municipal Ateneu és un altre dels espais clau en el mapa cultural de Sant Just Desvern. Aquest centre polivalent acull diverses activitats, com **teatre, conferències, concerts, i exposicions** d'art. A més, és un espai de reunió per a moltes de les associacions culturals del municipi, que utilitzen les seves instal·lacions per a les seves activitats regulars. Gestionat i programat per l'entitat de l'Ateneu des del 1918, actualment està en remodelació, seguint el Pla d'Usos¹² que s'ha portat a terme al 2022 de manera participativa. Segons aquest pla, la remodelació del Teatre Municipal Ateneu significarà poder disposar d'un equipament escènic i musical local multifuncional per a la ciutat des d'una perspectiva completament pública, que eixamplarà la seva programació cultural. L'objectiu és que aquest equipament ofereixi una programació professional estable per al públic general i familiar i també escolar, complementada per la programació comunitària, de proximitat i de les entitats i els agents culturals. Està previst que les obres de renovació acabin al 2027.

El **Pla d'Usos del Teatre Municipal Ateneu** elaborat al 2022 ofereix una visió detallada sobre el paper que ha de tenir aquest equipament en la política cultural de Sant Just Desvern. Amb una platea de **192 butaques abatibles**, un aforament màxim de **500 persones** en format diàfan i millores tècniques significatives, l'equipament ha de jugar un paper fonamental, amb una **funció doble**: acollir tant programació **professional estable** com activitats de les **entitats culturals del municipi**.

Algunes de les conclusions més rellevants del Pla són:

- L'aposta per un model de gestió **directa municipal**, amb un equip bàsic de professionals per garantir-ne el funcionament eficient i coordinat amb la resta d'equipaments culturals de la ciutat.
- La proposta de creació d'una **Escola de l'Espectador/a** i altres iniciatives per fomentar nous públics, especialment joves i nouvinguts al municipi.
- **Programació per a tots els públics**: Inclou teatre, música, dansa, cinema i altres disciplines artístiques.
- **Oferta de programació escolar** per reforçar l'educació cultural a les escoles del municipi.
- **Suport a la creació local**: Residències artístiques i produccions d'entitats municipals.
- **Cessió d'espais per a entitats i empreses** per esdeveniments culturals i institucionals.
- **Necessitat de reforçar la comunicació i la difusió de les activitats culturals** a través de canals digitals i xarxes socials.
- **Ús d'eines de ticketing per a la venda d'entrades** i segmentació de públics.
- **Crear sinergies amb l'Ateneu**, els seus espais i programació.

¹² https://www.diba.cat/documents/326398/362912107/Documentaci%C3%B3+Sant+Just+Desvern_rev_WEB.pdf/8ed70089-10de-0bd8-60a8-bfd81ff6bec6?t=1668429560920

- Desenvolupar una política de **preus assequibles** amb descomptes per a col·lectius específics.
- El Pla d'Usos del Teatre Municipal Ateneu aporta, per tant, elements fonamentals que han de ser integrats en el **Pla d'Acció Cultural de Sant Just Desvern**. Algunes implicacions clau són:

Un Teatre Municipal com a eix central de la política cultural

- El PAC ha d'incorporar el **Teatre Municipal Ateneu com a infraestructura de referència** per a la programació d'arts escèniques i musicals a la ciutat.
- Ha de **coordinar-se amb la resta d'equipaments culturals**, aprofitant l'Illa Cultural de l'Ateneu com a espai de creació i difusió (formada pel Teatre Ateneu, l'Ateneu, Les Escoles i l'Escola Bristol)

Estratègies per a la captació i fidelització de públics

- **Joves:** Crear programes culturals dirigits als joves, amb horaris i formats adaptats (concerts, cinema alternatiu, espais d'autoexpressió).
- **Famílies:** Programació estable d'espectacles familiars amb sessions accessibles a totes les edats.
- **Persones novingudes:** Campanyes de benvinguda que incloguin activitats culturals gratuïtes per integrar-los a la comunitat.

Foment de la creació i la participació cultural

- **Residències artístiques:** Suport a la creació local amb espais per a la investigació i producció.
- **Escola de l'Espectador/a:** Activitats de mediació cultural per acostar el públic al món de les arts escèniques.
- **Espais de co-creació per entitats:** Assignació d'hores de cessió d'espais per a assaigs i activitats de les entitats culturals.

Un sistema de governança eficient

- El PAC ha d'incloure **criteris de gestió clara i eficient** del Teatre Municipal Ateneu, seguint la recomanació d'una **gestió directa municipal**.
- **Creació d'un òrgan de coordinació** entre equipaments culturals per evitar duplicitats i optimitzar recursos.

Comunicació i difusió cultural

- **Unificació de la comunicació cultural** en una única plataforma digital que agrupi totes les activitats municipals.
- **Potenciació de les xarxes socials i el màrqueting digital** amb estratègies específiques per cada segment de públic.
- **Col·laboració amb mitjans locals i influencers culturals** per millorar la difusió.

Finançament i sostenibilitat

- Explorar **fonts de finançament addicionals** com subvencions de la Generalitat i la Diputació, patrocinis i mecenatge empresarial.
- Definir una política de **cessió d'espais amb tarifes adaptades** per a entitats i empreses privades.
- Desenvolupar una política de **preus assequibles** amb descomptes per a col·lectius específics.

Espai MercArt

L'Espai MercArt es situa a la primera planta del Mercat Municipal, on s'organitzen actes i exposicions artístiques de gran format.

Taula 25. Equipaments Culturals: MercArt

MERCART	
	
Titularitat: Ajuntament Sant Just Desvern	
Adreça: Passatge del Mercat, 20, 08960, Sant Just Desvern	
Web: https://www.xecsantjust.cat	
Públic majoritari: Persones adultes i escolars	
Horari: Dimecres , Dijous , Divendres 18:00 - 20:00h, i Dissabte 11:30 - 14:00h	
Model de gestió: municipal	
Recursos humans: Relleu Cultural (Consergeria). Comissariat extern	
Espais - denominació	Funcions
Sala d'exposició	Sala principal, oberta i d'accés lliure on s'hi troben les exposicions d'art contemporani. S'hi celebren visites guiades. També s'organitzen presentacions de llibres.
Lavabos	homes , dones i persones amb mobilitat reduïda
Magatzem	

Altres característiques de l'equipament: (aportacions informació)	Espai expositiu a la planta superior del Mercat de Sant Just, on s'hi troba una gran sala, d'espai diàfan. Des del 2021 s'hi troben mostres artístiques de diverses disciplines, recolzant sempre als artistes i donant espai als locals. Des de fa uns anys, l'espai s'ha convertit en una mostra d'art contemporani on s'exposen obres de manera col·lectiva.
Necessitats de canvi o millora:	S'observa que s'hauran de fer aportacions pel que fa a l'accessibilitat i el manteniment.

Centres cívics i espais polivalents

Els **centres cívics** de Sant Just Desvern són equipaments polivalents on es desenvolupen activitats culturals, educatives i socials. Aquestes instal·lacions tenen un paper clau en **la vida comunitària** i s'utilitzen per a oferir **cursos i tallers, exposicions, reunions d'associacions locals** i altres esdeveniments culturals. Donen servei sobretot a les entitats per tal que disposin d'una seu, i d'aquesta manera tenir un despatx compartit amb ordinadors i telèfon. A més el C.C. Joan Maragall disposa d'una sala dedicada a les noves tecnologies, on s'imparteixen tallers i cursos, i la ciutadania pot accedir de manera gratuïta a la xarxa d'internet. La sala polivalent del C.C. Salvador Espriu s'utilitza per a activitats relacionades amb la dansa i el ball popular, i assaigs de grups de percussió. L'equipament Salvador Espriu és un espai de trobada de gent gran del barri i també hi ha alguns Serveis Municipals d'atenció directa a la ciutadania.

Cal destacar que majoritàriament **no existeix una línia programàtica clara en aquests centres** i que alguns han anat canviant -i en alguns casos encara estan en fase de redefinició- els seus usos principals.

Centre Cívic Joan Maragall

Equipament adreçat a entitats, col·lectius i ciutadania en general per desenvolupar-hi activitats socials i culturals. Compta amb una programació estable de tallers, xerrades, monogràfics i conferències.

Sala d'ús polivalent. El centre cívic disposa d'espais i sales que poden utilitzar-se per diferents usos. Les sales, algunes de les quals estan equipades amb mitjans audiovisuals, poden ser llogades per entitats, empreses o particulars.

Sala de noves tecnologies. El centre disposa d'una sala dedicada a les noves tecnologies, on s'imparteixen tallers i cursos i des de la qual la ciutadania pot accedir de forma gratuïta a la xarxa d'internet.

Espai per a entitats. L'equipament disposa d'uns espais pensats per que les entitats locals que ho sol·licitin hi puguin tenir la seva seu. L'Ajuntament els ofereix, d'aquesta manera, suport logístic, tot dotant-los d'un despatx compartit amb ordinador i telèfon.

Taula 26. Equipaments Culturals: Centre Cívic Joan Maragall

CENTRE CÍVIC JOAN MARAGALL

Titularitat: Ajuntament Sant Just Desvern

Adreça: c/ Major, núm. 17 08960

Web: <https://www.xecsantjust.cat>

Públic majoritari: Persones adultes

Horari: Dilluns a divendres de 15:30 a 20:30 i dimarts i dijous de 10 a 13

Model de gestió: Gestió externalitzada a l'empresa Relleu Cultural

Recursos humans: Relleu Cultural: una informadora

Espais - denominació	Funcions
P1 - Sala Polivalent 1, 2 i 3	Sala polivalent molt gran divisible en 3 que es pot adaptar a les necessitats d'espai de cada taller
P1 - Entitats 1 i 2	Sales petites idònies per fer cursos teòrics. A la 2 té la seva seu l'AAVV Sant Just
P1 - Cuina 1 i 2	Habitacions annexes a les sales Polivalent 1 i 3. La sala 1 s'utilitza per fer cursos de cuina i la sala 2 per emmagatzemar material.
P1 - Sala NNTT	Sala amb ordinadors. Es fan cursos de tecnologia.
P0 - Vestíbul planta baixa	Espai de trobada

Altres característiques de l'equipament:

El Centre Cívic Joan Maragall, amb una programació estable de tallers, xerrades, monogràfics, o conferències, també està adreçat a entitats (bàsicament del barri Nord), col·lectius i ciutadania en general per desenvolupar-hi activitats socials i culturals. A més, disposa d'una

sala dedicada a la informàtica i noves tecnologies, on s'imparteixen tallers i cursos, i en la qual la ciutadania pot accedir de manera gratuïta a la xarxa d'Internet.

Necessitats de canvi o millora:

Insonorització de les divisions de la sala polivalent.

Cal millorar la zona de la cuina

Centre Cívic Soledat Sans Serafini

Equipament adreçat a entitats, col·lectius i ciutadania en general per desenvolupar-hi activitats socials. Disposa d'una **sala d'ús polivalent** de 55 m² i amb capacitat d'aforament per a 26 persones. És d'ús públic per la ciutadania i la gestiona l'ajuntament. Actualment l'AA.VV. Mas Lluí hi té la seva seu.

Taula 27. Equipaments Culturals: Centre Cívic Soledat Sans Serafini

CENTRE CÍVIC SOLEDAT SANS SERAFINI	
 	
Titularitat: Ajuntament Sant Just Desvern	
Adreça: c/ Maria Montessori, núm. 2 08960	
Web: https://www.xecsantjust.cat	
Any d'inici de l'activitat: 14/05/2022	
Públic majoritari: Persones adultes i infants	
Horari: Dimarts, dijous, dissabte 10 a 13h - Dilluns a divendres 16 a 21h	
Model de gestió: Gestió externalitzada a l'empresa Relleu Cultural	
Recursos humans: Relleu Cultural: una informadora	
Espais - denominació	Funcions
Sala d'actes	Exposicions, actes municipals, conferències
Aula d'estudi	Aula d'estudi. A partir de maig del 2025 funciona com a espai de trobada

Sala AAVV	Espai activitats AAVV
P1	Dues sales ús ocasional. A partir de maig de 2025 funciona com a aula d'estudi.
P2	Sala diàfana sense ús. A partir de maig de 2025 funciona com a aula d'estudi.
Coberta exterior	Sense ús
Altres característiques de l'equipament: Inaugurat fa relativament poc, actualment hi ha emplaçada una escola bressol.	
Necessitats de canvi o millora: Solució pels vidres de recepció i aula d'estudi per evitar la calor. Cal una divisió vertical de zones unides pel pati de llum.	

Centre Cívic Salvador Espriu

Aquest centre ofereix una programació diversa que inclou tallers d'artesanía, exposicions temporals i activitats formatives, especialment enfocades a la tercera edat.

Taula 28. Equipaments Culturals: Centre Cívic Salvador Espriu

CENTRE CÍVIC SALVADOR ESPRIU	
	
Titularitat: Ajuntament Sant Just Desvern	
Adreça: c/ Tudona, s/n 08960	
Web: https://www.xecsantjust.cat	
Any d'inici de l'activitat:	
Públic majoritari: Persones adultes	
Horari: De dilluns a divendres de 10 a 13h i de 17 a 20.30h	
Model de gestió: Gestió externalitzada a l'empresa Relleu Cultural	

Recursos humans: Relleu Cultural: 2 auxiliars administratives	
Espais - denominació	Funcions
P0 – Vestíbul	Espai de recepció
P0 – Sala Polivalent 1	Espai polivalent dedicat principalment a l'Associació Grup Dominó
P0 – Sala Polivalent 2	Espai polivalent dedicat a reunions, activitats, balls de discoteca per a persones amb discapacitat, etc.
P0 – Sala Polivalent 3	Espai polivalent dedicat principalment a les activitats organitzades pels Amics del Barri Sud
P0 – Despatx 1	Espai per a reunions reduïdes
P0 – Despatx 2	Espai per a reunions reduïdes
Altres característiques de l'equipament: Equipament adreçat a entitats, col·lectius i ciutadania en general per desenvolupar-hi activitats socials. Compta amb una programació estable i sales polivalents.	
Necessitats de canvi o millora: Cal millorar la il·luminació exterior de l'accés lateral Es desenvoluparà un nou sistema d'accés a través d'app mòbils.	

Centre Polivalent La Vagoneta

Adreçat a infants de 0 a 10 anys i les seves famílies. L'espai està preparat perquè els infants aprenguin jugant, experimentant, gaudint i imaginant, mentre se senten acompanyats i on tenen l'oportunitat de relacionar-se amb altres infants i persones adultes. També és un espai de trobada on les famílies poden compartir aspectes relacionats amb la criança i l'educació dels seus fills i les seves filles.

Taller de Plàstica Municipal Carrau Blau

Adreçat a nens i nenes de 4 a 15 anys. Sessions d'un dia a la setmana, a les tardes. Dibuix, gravat, modelatge, fotografia, pintura, reciclatge creatiu, modelatge, projectes col·lectius...

Espai de Joc (de dilluns a divendres, de 17 a 19h)

Servei educatiu i de socialització destinat a famílies amb infants fins els 10 anys. És un espai compartit on els pares i mares poden participar del joc dels seus fills/es i observar les seves intervencions i interaccions, amb el suport de dues persones professionals del camp de l'educació que els estimulen oferint recursos i donant-los suport a les possibles iniciatives i/o dubtes que se'n derivin d'aquesta relació educativa. Es gestiona per part de la Fundació Catalana de l'Esplai.

Taula 29. Equipaments Culturals: La Vagoneta

LA VAGONETA	
	
Titularitat: Ajuntament Sant Just Desvern	
Adreça: Plaça de la Pau, s/n 08960 Sant Just Desvern	
Web: https://www.xecsantjust.cat	
Públic majoritari: Infants i famílies / Persones adultes	
Horari: de dilluns a divendres de 17:00 a 20:30h	
Model de gestió: Gestió externalitzada a l'empresa Relleu Cultural	
Recursos humans: Relleu Cultural: un/a auxiliar administratiu	
Espais - denominació	Funcions
P-1 – Auditori	Espai polivalent per conferències, activitats, sessions d'espais, etc. equipada amb equip de so i projecció amb capacitat de 100 persones.
P-1 – Sala Polivalent	Espai polivalent mitjà per activitats diverses.
P-1 – Carrau Blau	Espai per a les activitats d'arts plàstiques per infants gestionat pel Carrau Blau.
P-1 – Agrupació Fotogràfica	Espai destinat a l'Agrupació Fotogràfica.
P0 – Espais de joc	Dues sales dedicades a l'Espai de joc per infants.
P0 – Casa d'Extremadura	Espai destinat a la Casa d'Extremadura
P0 – Vestíbul	Espai de recepció i trobada.
Altres característiques de l'equipament: Adreçat a infants de 0 a 10 anys i les seves famílies. L'espai està preparat perquè els infants aprenguin jugant, experimentant, gaudint i imaginant, mentre se senten acompanyats i on tenen l'oportunitat de relacionar-se amb altres infants i persones adultes	
Necessitats de canvi o millora Adaptar els lavabos de la planta baixa als infants més petits	

Les Escoles

Equipament educatiu i formatiu situat al barri Centre. Hi tenen seu el Centre de Formació de Persones Adultes, el Servei Local de Català, els Tallers de Música i Sant Just Solidari. Té 4 bucs d'assaig, 12 espais o aules, un espai polivalent de 70 metres quadrats -que es pot dividir en dos- per fer-hi activitat complementària, i un claustre interior que permet organitzar activitats de petit format. També en formen part el pati exterior i el Refugi antiaeri.

Taula 30. Equipaments Culturals: Les Escoles

LES ESCOLES	
	
Titularitat: Ajuntament Sant Just Desvern	
Adreça: c/ Montserrat, núm. 2 08960	
Web: https://www.xecsantjust.cat	
Públic majoritari: Públic en general	
Horari: De dilluns a divendres de 9 a 13.30h i de 17 a 20.30h	
Model de gestió: Gestió externalitzada a l'empresa Relleu Cultural	
Recursos humans: Relleu Cultural: dues auxiliars administratives	
Espais - denominació	Funcions
P-1 – Tallers de Música	Bucs d'assaig pels tallers de música
P0 - Vestíbul	Rebre i atendre les persones que arriben al centre.
P0 - Claustre	Espai exterior per a concerts, activitats, exposicions, etc.
P0 – Sala Polivalent	Espai polivalent per a conferències, activitats, reunions, etc.
P0 – Sala magatzem Sant Just Solidari	

P0 – Tallers de Música	
P0 – Refugi Antiaeri	
P1 – Aules Centre de Formació de Persones Adultes (CFA)	
P1 – Despatx CFA	
P1 – Aules CNL	
P1 – Despatx CNL	
Altres característiques de l'equipament A Les Escoles hi tenen seu el Centre de Formació de Persones Adultes, el Servei Local de Català i els Tallers de Música. L'equipament és veí del mateix Ateneu, oferint diverses oportunitats de trobada informal, programació, o generació de processos.	
Necessitats de canvi o millora Cal millorar la climatització	

3.3.2 Altres espais: Espais a l'aire lliure

Sant Just Desvern compta amb un entorn privilegiat gràcies a la seva proximitat amb la **Serra de Collserola** i diversos **parcs i espais verds** que podrien ser utilitzats per a activitats culturals a l'aire lliure. L'organització d'esdeveniments culturals en aquests espais no només ajudaria a descongestionar els equipaments tancats, sinó que també contribuiria a **promoure una cultura sostenible i integrada amb la natura**.

- **Parc i jardins de Torreblanca (parc mancomunat):** Aquest parc és un dels espais més utilitzats per a activitats culturals a l'aire lliure, com concerts, activitats esportives i mercats. És un element important del patrimoni històric i natural de Sant Just, i gaudeix de protecció legal com a BCIL.
- **Parc Natural de la Serra de Collserola:** Un espai natural que ofereix l'oportunitat d'organitzar esdeveniments culturals vinculats a la sostenibilitat, com festivals de música ecològica, exposicions d'art ambiental o rutes literàries a la natura.

3.3.3 Reflexions finals sobre la Xarxa d'Equipaments Culturals

Cal destacar que el PAC del 2015 proposava una reordenació de la xarxa d'equipaments culturals, delimitant clarament les funcions de cadascun d'ells, tal i com es mostra en la següent taula:

Taula 31. Funcions de la xarxa d'equipaments culturals de Sant Just Desvern. Proposta PAC 2015

Equipament	Funcions
Casa de Cultura de Can Ginestar	– Espai de concentració de les activitats d'exhibició de patrimoni i d'arts visuals. També s'hi fan actes públics. – Seu de projectes de caràcter historicista o patrimonialista, que acollirà en els despatxos del pis superior.
Biblioteca Joan Margarit	– Servei de consulta i préstec de recursos informatius en diferents suports i en línia. – Programació d'activitats de formació, suport a la creació literària i difusió cultural.
Arxiu Històric	– Difusió dels fons documentals. – Servei d'hemeroteca. – Consulta de butlletins oficials. – Accés informatitzat a fotografies, notícies de premsa, llicències d'obra, etc.
El Cellar de Can Ginestar	– Exhibició d'arts visuals i arts multimèdia.
CIM	– Exhibició de patrimoni i arts multimèdia.
Ateneu de Sant Just	– Serveis per als seus associats i per al públic en general.
Sala Municipal de l'Ateneu	– Exhibició d'arts escèniques.
CC Salvador Espriu	– Creació, producció i exhibició d'arts escèniques.
CC Joan Maragall	– Casal d'entitats.
La Vagoneta	– Viver d'emprenedoria. – Fàbrica de creació. – Formació en arts visuals i multimèdia.

Font: Pla d'Acció Cultural 2015, DIBA

Si revisem aquesta proposta d'ordenament, veiem que les funcions actuals de la majoria d'equipaments corresponen a grans trets amb el que es va definir al 2015, excepte per alguns centres cívics. Es proposava que el CC Joan Maragall fos un Casal d'entitats, però actualment està més enfocat al desenvolupament de tallers de temàtica diversa. De la mateixa manera, el CC Salvador Espriu havia de ser l'equipament per a la creació, producció i exhibició d'arts escèniques. La realitat és que aquest centre ofereix una programació diversa que inclou tallers d'artesanía, exposicions temporals i activitats formatives, especialment enfocades a la tercera edat. Per últim, La Vagoneta havia d'enfocar-se al suport a la creació i l'emprenedoria cultural, però està bàsicament adreçat a infants de 0 a 10 anys i les seves famílies. Això implica que **algunes de les funcions encara no estan cobertes en cap equipament, com són les relatives a crear un viver d'emprenedoria, la fàbrica de creació o el Casal d'entitats.**

Per altre part, la revisió del PAC que es va fer a l'any 2018 també feia propostes de millora i recomanacions per cadascun dels equipaments culturals. La implantació d'aquestes millores ha estat notable. S'ha avançat en:

- L'elaboració del pla de gestió i de viabilitat per la Sala municipal de l'Ateneu (a l'espera d'execució).
- L'orientació de l'oferta formativa cap a la proximitat a la població, introduint temes de benestar i salut.
- La revisió de la relació amb les entitats que fa ús d'equipaments municipals i que actualment ofereixen una contrapartida en forma de participació en actes culturals al municipi.
- S'ha designat una persona com a coordinadora de la xarxa d'equipaments, en base a un concurs de prestació de serveis, amb la conseqüent creació d'una Xarxa de Centres Culturals Polivalents.
- S'ha optimitzat l'ús de la segona planta del Mercat Municipal, amb el projecte MONS.
- S'ha integrat l'equipament de Les Escoles a la Xarxa d'Equipaments del municipi.
- Pel que fa a La Vagoneta, s'ha potenciat el seu ús, facilitant espai pel Carrau Blau, cedint espai a l'Associació Fotogràfica, i fent millores en equips tècnics.

No s'ha implementat :

- Posada al dia de les infraestructures de so i llum d'alguns equipaments
- Can Ginestar: canvi d'ubicació de la policia local per afegir sales d'activitats al centre; oferir programació espectacles familiars divendres vespres, dissabtes i diumenges matí, millorar tasques d'informació, optimització de l'ús de diferents espais.
- Casal de Joves: fer-lo partícip d'iniciatives intergeneracionals, preus adaptats als joves, cercar espai adequat per oci jove
- El document ja assenyalava la necessitat d'anar més enllà de l'apropiació de l'espai del CC Salvador Espriu per part de determinats col·lectius, però el cert és que no s'ha aconseguit plenament.

Per últim, cal destacar que al 2023 es va fer una **definició de la línia programàtica dels equipaments culturals municipals**, però que no s'ha seguit completament.

Línia programàtica de la Xarxa d'Equipaments Municipals, 2023

La Vagoneta: equipament de titularitat municipal que té com a objectiu fomentar la trobada, la comunicació, la informació i la producció cultural i de lleure. Afavorir la seva formació integral i promoure els valors més essencials.

Centre Cívic Joan Maragall: equipament de titularitat municipal que presta el desenvolupament d'activitats adreçades a cobrir necessitats i/o demandes en els àmbits de les noves tecnologies, la comunicació, l'àudio, el vídeo, les arts plàstiques, la creació i el desenvolupament personal en tots els seus àmbits, i en general la dinamització sociocultural del territori.

Casa de Cultura Can Ginestar: equipament de titularitat municipal, que té com a objectiu ser un centre que produeixi i ofereixi recursos i serveis culturals al municipi, i alhora que faciliti la realització de projectes culturals per part dels/de les ciutadans/es i de les entitats.

Centre Les escoles: equipament de titularitat municipal, d'àmbit educatiu i formatiu, seu de varies entitats locals.

Centre Cívic Salvador Espriu: equipament de titularitat municipal adreçat a entitats, col·lectius i ciutadania en general per desenvolupar-hi activitats socials.

Teatre Ateneu: equipament de titularitat municipal, consistent en una sala apta per a espectacles teatrals, musicals, de cinema i culturals en general.

Centre Cívic Soledat Sans: equipament de titularitat municipal adreçat a entitats, col·lectius i ciutadania en general per desenvolupar-hi activitats socials.

Sala MercArt (planta superior del Mercat Municipal): equipament de titularitat municipal, consistent en una sala diàfana preparada com a sala d'exposicions i que pot acollir espectacles teatrals, musicals, de cinema i culturals en general.

Centre Soledat Sans Serafini : equipament de titularitat municipal adreçat a entitats, col·lectius i ciutadania en general per desenvolupar-hi activitats socials.

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

En definitiva, la revisió d'aquests documents mostra que **cal seguir reflexionant en la reordenació dels usos d'alguns equipaments del municipi per tal d'optimitzar el seu funcionament**, poder alliberar espais pel suport a la creació i encarar alguns reptes en relació a l'apropiació dels espais per part d'algunes entitats culturals.

Per completar aquesta anàlisi, es interessant tenir en compte l'opinió expressada pels diferents agents de la cultura al municipi (tècnics municipals, entitats, artistes, empreses creatives) sobre els reptes de la xarxa d'equipaments culturals:

La visió dels agents culturals sobre la xarxa d'equipaments

Saturació i ús limitat d'equipaments

- Hi ha molts equipaments per a la mida del municipi, però estan "hipotecats" per a usos concrets, fet que dificulta la seva flexibilitat i adaptabilitat a noves propostes.
- Falta una estratègia clara sobre l'ús i la gestió dels espais per garantir-ne un aprofitament òptim.
- L'Ajuntament destina molts recursos a mantenir equipaments, però sense una planificació coherent sobre quins són els usos prioritaris.

Manca d'espais adequats per a la creació i exhibició artística

- No hi ha una programació estable d'arts escèniques ni un espai adequat per a representacions professionals. El tancament temporal del Teatre Municipal de l'Ateneu ha deixat un buit important en l'oferta cultural, especialment per a les arts escèniques.
- Els artistes locals tenen dificultats per exposar les seves obres per manca d'espais expositius accessibles i ben gestionats.

Dificultats d'accés i de difusió de la informació

- Molta ciutadania desconeix les activitats i serveis que s'ofereixen en els equipaments municipals.
- La comunicació és poc eficient i no arriba a tota la població. Hi ha eines digitals disponibles, però no s'utilitzen correctament.
- Les activitats es solapen per manca de coordinació i planificació.

LA XARXA D'EQUIPAMENTS CULTURALS

Fets principals i implicació per a la política cultural

Sant Just Desvern disposa d'una xarxa d'equipaments culturals amb gran potencial per dinamitzar la vida cultural del municipi. No obstant això, presenten reptes estructurals importants relacionats amb la saturació, la manca d'espais adequats, les dificultats de coordinació i la falta de recursos. El nou *Pla d'Acció Cultural* hauria de **prioritzar la reordenació dels usos dels equipaments**, així com la creació de nous espais per a la creació artística.

Sant Just **compta amb els equipaments recomanats en relació al seu índex de població** segons els estàndards del PECCat.

El **Teatre Municipal de l'Ateneu**, un cop remodelat, **permetrà incorporar Sant Just Desvern en el circuit d'arts escèniques de primer nivell**.

No existeix una línia programàtica clara pel que fa als centres cívics del municipi i, després de diverses revisions, encara cal acabar de definir quins han de ser els usos principals de cada centre.

Alguns equipaments estan **infrautilitzats o reservats per a usos concrets**, limitant l'accés d'altres col·lectius i dificultant-ne la polivalència. A més, l'ús d'alguns espais està **concentrat en pocs col·lectius**, deixant-ne d'altres sense accés a infraestructures culturals adequades.

Falta d'espais **habilitats per a la creació i producció artística**, especialment en disciplines com la música, les arts visuals i les arts escèniques (a banda dels espais destinats a la formació). Poca presència de **sales**

d'assaig insonoritzades, estudis de gravació o tallers per a artistes. L'absència d'un **centre de creació** dificulta que artistes i col·lectius puguin desenvolupar la seva activitat de manera estable.

Les activitats culturals que es fan en els equipaments **no sempre arriben a la ciutadania** per falta d'una estratègia de comunicació efectiva. **Difusió desigual entre els diferents equipaments**, la qual cosa genera una participació irregular en les activitats.

3.4 L'oferta i programació cultural

L'oferta cultural actual de Sant Just Desvern es caracteritza per una barreja d'activitats tradicionals i propostes més contemporànies, impulsades per la forta presència del teixit associatiu. Aquesta oferta està especialment orientada a mantenir viva la cultura popular catalana, tot i que en els darrers anys s'han introduït nous formats i disciplines artístiques que busquen ampliar els públics i adaptar-se als nous interessos culturals dels residents. Podem distingir entre:

Taula 32. La oferta i programació cultural a Sant Just Desvern

1.	La programació del cicle festiu i de cultura popular
2.	La programació artística o Arts escèniques. o Música. o Exposicions i Arts visuals. o Audiovisuals.
3.	Patrimoni
4.	Lectura pública
5.	Educació artística

3.4.1 La programació del cicle festiu i de cultura popular

Les **festes populars** i esdeveniments tradicionals tenen un paper fonamental en l'oferta cultural de Sant Just Desvern. Aquestes festivitats són organitzades en col·laboració amb les associacions de cultura popular del municipi. Tal i com hem assenyalat anteriorment, cal destacar que, properament, l'organització i producció de les principals festes es tornarà a externalitzar. Són moments de cohesió social i celebren tant la cultura popular catalana com les tradicions pròpies del municipi. Les Festes de Tardor, Sant Jordi, la Festa Major, Carnestoltes, l'arribada dels Reis de l'Orient i la baixada de Karts de Coixinets són les grans cites participatives del municipi. Avui en dia, són manifestacions característiques les festes de la tardor, que inclou el tradicional dia de "Sant Just al Carrer" i la singular baixada de karts de coixinets que organitza l'entitat de Karts, que crea expectació popular i en la qual prenen part, des de fa 47 anys, un important nombre de participants.

Taula 33. Calendari Festiu de Sant Just Desvern

Cavalcada de Reis

Organitzada per l'entitat Cavaltombs i l'Ajuntament de Sant Just Desvern (regidoria de cultura). Els Reis surten del Casal de Joves i van fins a la Plaça Verdaguer. Després de l'acte de lliurament de claus fan un recorregut pels principals carrers del centre.

Festa dels Tres Tombs

Aquesta celebració té lloc al voltant de la diada de Sant Antoni. A la plaça Verdaguer, es beneeixen els animals i, a continuació, una cavalcada composta per cavalls i ponis dona tres voltes per un recorregut que comença i acaba a la mateixa plaça. Aquesta celebració l'organitzava Cavaltombs però recentment ha passat a ser organitzada per les hípiques Pony Club i Sol Solet.

Carnestoltes

Organitzat per l'Ajuntament de Sant Just (regidoria de cultura). Al Parc Maragall té lloc un Concurs de Disfresses que compta amb diverses categories. La categoria més concorreguda és la de les AFAS dels centres educatius de Sant Just que participen també en el procés de preparació i avaluació de la festa. A continuació del concurs de disfresses es fa una rua pels carrers del poble.

Celebració de la Diada de Sant Jordi

Organitzat per l'Ajuntament de Sant Just, té lloc generalment el diumenge abans de la diada de Sant Jordi als jardins de Can Ginestar. Les llibreries i floristeries del municipi, així com les entitats, posen parades de venda de llibres i roses. La jornada compta amb activitats complementaries com conta-contes, música en directe, correfocs o ballada de sardanes.

Cantada de caramelles per Setmana Santa

Organitzada pel Cor Lo Pom de Flors de l'Ateneu.

Festa Major de l'Ateneu	Organitzada per l'entitat, al mes de maig.
Setmana cultural de la Casa Regional d'Extremadura	Organitzada per l'entitat, el mes d'octubre.
Flama del Canigó i Revetlla de Sant Joan	Organitzat per Òmnium Cultural amb el suport de l'Ajuntament de Sant Just (regidoria de cultura). Una sèrie de corredors del municipi van fins a la Plaça Sant Jaume a recollir la Flama del Canigó i tornen corrent. Quan arriben al municipi, fan un recorregut pels carrers del poble i arriben a la Plaça Malaret, on es llegeix un manifest i s'encén un peveter.
Revetlla de Sant Pere	Organitzat per l'Ajuntament de Sant Just (regidoria de cultura) al parc de Basses de Sant Pere, consisteix en un sopar popular, dinamitzat per l'Agrupament Escolta Martin Luther King i una revetlla amenitzada per un grup musical.
Festa Major	Organitzada per l'Ajuntament de Sant Just (regidoria de cultura) compta amb la participació de les entitats culturals del poble. S'organitzen diverses reunions al llarg de l'any per definir la programació i les activitats. La Festa Major té lloc la primera setmana d'agost. El plat fort són les Barraques de Festa Major que tenen lloc el divendres i dissabte. La seva programació inclou una gran varietat d'activitats culturals, lúdiques i festives per a totes les edats. mobilitza una gran part dels veïns i veïnes, així com les associacions locals, fent-la una festa molt arrelada al municipi.
Diada Nacional de Catalunya	Organitzat per l'Ajuntament de Sant Just Desvern compta amb un acte institucional als jardins de Can Ginestar. A continuació, es fa una ofrena floral al parc de Pau Casals on també hi ha una ballada de sardanes.
Festes de Tardor	Com la Festa Major, l'Ajuntament és l'organitzador principal però es compta amb la participació de les entitats del municipi. Té lloc els dos darrers caps de setmana del mes d'octubre. Compta amb correfoc, diada castellera, concerts així com el Mercat de la Nit de Sant Just i Sant Just al Carrer. En el marc de les Festes, s'organitzen diverses fires: La Nit de Sant Just. Organitzat per l'Ajuntament de Sant Just (Promoció econòmica) amb la participació de diverses entitats i dels comerç local. Sant Just al Carrer. Organitzat per l'Ajuntament de Sant Just (regidoria de cultura). Té lloc el darrer diumenge del mes d'octubre, en el marc

	de les Festes de Tardor. És un mercat d'objectes de segona mà en el que també participen les entitats. En el transcurs de la jornada, s'organitzen diverses activitats culturals, cercaviles, actuacions musicals i tallers.
Cursa de Karts de coixinets	Organitzat per l'entitat Karts de Coixinets amb el suport de l'Ajuntament de Sant Just el segon cap de setmana de novembre. Consisteix en una sèrie de curses de karts de coixinets (vehicles biplaces que baixen pel carrer Freixes). Les curses de 'karts' de coixinets de Sant Just Desvern formen part de l'Inventari del patrimoni festiu de Catalunya.
Concert de Nadal	Audició organitzada per l'Orfeó Enric Morera de l'Ateneu el dia de Nadal.
Cap d'any	Organitzada per l'Ajuntament de Sant Just (regidoria de cultura) per tal d'oferir una alternativa d'oci de proximitat. Té lloc al Complex Esportiu de la Bonaigua.

Font: Elaboració pròpia en base a la informació de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Cal destacar que **recentment s'ha licitat un contracte per donar suport a la producció de les Festes Populars**. Amb aquest contracte es vol comptar amb un servei àgil i eficaç d'organització de les programacions culturals i les festes populars de Sant Just Desvern. L'empresa adjudicatària haurà de ser capaç de centralitzar les diverses necessitats relacionades amb la preproducció, producció i postproducció de les activitats, sempre en contacte amb els serveis tècnics municipals i adaptant-se a les característiques específiques del cicle festiu de Sant Just Desvern.

L'objectiu d'aquest contracte és garantir la qualitat de les programacions festives i culturals i la seva avaluació constant per contribuir en la millora de la gestió. Les programacions culturals i populars objecte del present contracte són les següents:

- Cavalcada de Reis
- Carnestoltes
- Diada de Sant Jordi
- Festa Major de Sant Just
- Festes de Tardor
- Festa de Cap d'Any
- Altres activitats de petit format.

Les dates, les ubicacions, els horaris, les actuacions artístiques i el caràcter general de les programacions les determinaran els serveis tècnics municipals. L'empresa adjudicatària haurà de ser capaç de presentar propostes de qualitat de grups musicals, d'espectacles artístics, activitats infantils, populars, festives, lúdiques o qualssevol altres que siguin sol·licitades pels serveis tècnics municipals. Així mateix, també haurà de consultar la disponibilitat i els detalls de la contractació dels grups i activitats concretes suggerides pels serveis tècnics municipals, fruit de processos participatius amb les entitats.

3.4.2 La programació artística

Arts escèniques i música

Sant Just Desvern ofereix una programació regular d'arts escèniques i música, principalment a través de l'**Ateneu** i altres espais polivalents. L'oferta inclou espectacles de teatre amateur, concerts de música clàssica, i algunes actuacions de grups locals de música contemporània. Cal destacar, però, que actualment, al estar tancat el Teatre Municipal Ateneu, la majoria de l'activitat escènica habitual es troba aturada.

L'**escena teatral** de Sant Just Desvern era especialment **activa gràcies als grups de teatre amateur** del municipi, que organitzen representacions regulars. Tot i l'important paper del teatre amateur, la presència de teatre professional és més limitada, fet que redueix l'atractiu de la programació per a un públic més exigent. L'Ateneu és l'espai de referència per a la majoria de les actuacions teatrals, i acull tant obres clàssiques com modernes. La seva programació varia segons les temporades, però inclou propostes de teatre infantil, comèdies, i de vegades produccions més serioses.

A més de les representacions, l'Ateneu i altres centres cívics del municipi ofereixen **tallers de teatre** per a totes les edats, on es fomenta l'aprenentatge de tècniques d'interpretació, expressió corporal i creació d'espectacles.

Destaca el **Dia de la Dansa i el Circ**. Organitzat per l'Ajuntament de Sant Just amb la participació de les escoles de dansa municipals i altres entitats que practiquen la dansa. Consisteix en una demostració de dansa i de circ per part dels i les alumnes.

Pel que fa a la **música**, l'oferta inclou concerts de música clàssica, especialment interpretats per les corals locals i altres grups musicals. També hi ha una oferta de música contemporània, especialment durant la Festa Major i altres esdeveniments populars, on grups locals i regionals presenten les seves propostes en gèneres com el rock, el pop o el jazz. Destaca en aquest sentit **La Vall Festival**, que neix el 2019 en el marc del Pla Local de Joventut de la iniciativa de crear un acte de música i cultura a l'entorn natural de la vall de Sant Just Desvern, per tal d'unir les arts amb l'espai que ens envolta. Aquest festival programa grups de música independents a diversos escenaris situats al municipi. Tot i això, la oferta de música contemporània és encara limitada, i hi ha marge per augmentar la presència de concerts que connectin millor amb el públic juvenil i adult.

En l'àmbit de la música electrònica, també cal destacar l'activitat que porta a terme l'entitat de creació recent **El Cub**, a través de l'organització de vermutos electrònics i altres alternatives d'oci diürn. Al 2024 ha participat a la Festa Major amb una festa de música electrònica a Can Freixes.

També cal destacar la programació dels concerts d'estiu del Taller de Músics, en el marc del projecte **Terrasses musicals**.

Sant Just Desvern té una oferta cultural notable en l'àmbit de les arts visuals, estructurada al voltant de **diverses exposicions que s'organitzen al llarg de l'any**. Aquesta **oferta està principalment centrada en donar visibilitat a artistes locals**, tot i que s'ha anat ampliant progressivament per incloure propostes més contemporànies i innovadores. Els espais principals on es realitzen aquestes activitats són:

- **El Celler de Can Ginestar**. Espai polivalent que s'utilitza per fer-hi exposicions programades.
- **Sala CIM (Can Ginestar)**. Espai polivalent que s'utilitza per fer-hi exposicions de petit format amb temàtica divulgativa lligada al patrimoni i la història del municipi.
- **Espai MercArt**. Espai cultural, a la primera planta del Mercat Municipal que permet acollir exposicions més grans. Cal destacar que aquest espai està considerat com a bé cultural d'interès local (BCIL).

Tot i que la major part de les exposicions són de caràcter local, hi ha un interès creixent per introduir art contemporani i propostes més innovadores que apropin l'art a un públic més jove. A més de les exposicions temporals, els centres cívics ofereixen cursos d'art i manualitats on els participants poden experimentar amb diferents tècniques artístiques.

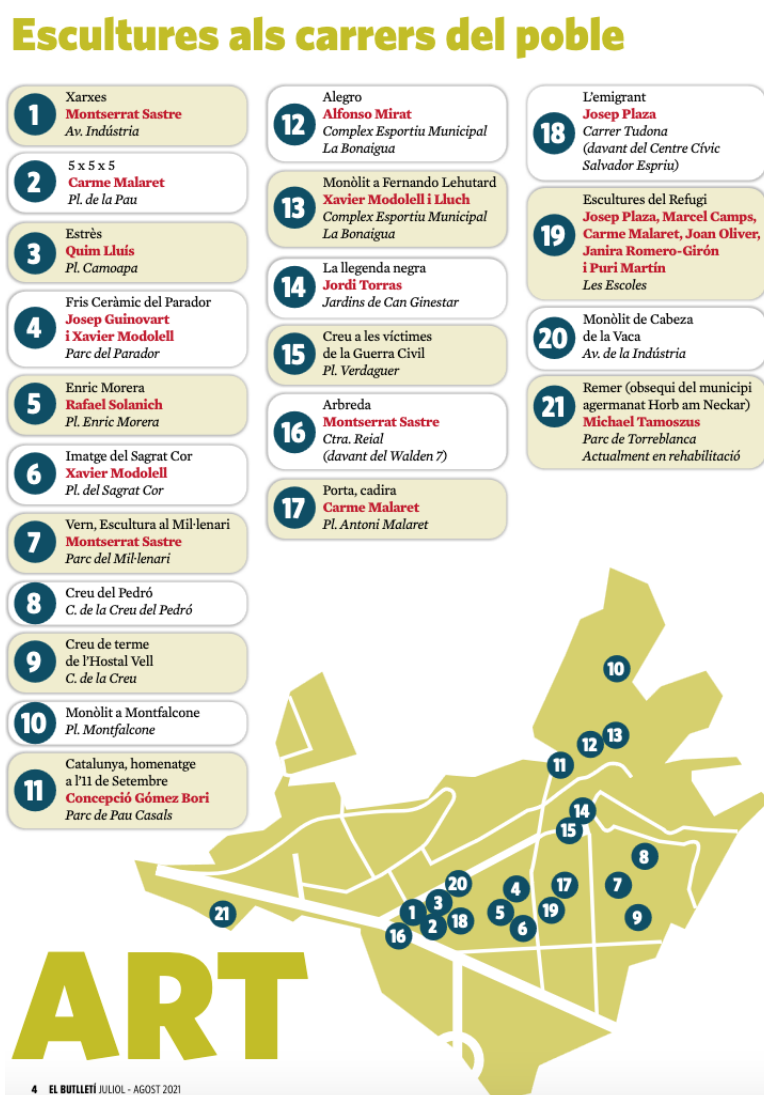
Un projecte destacable és el **projecte MONS**, que ja ha arribat a la seva setena edició i s'acosta a la població de Sant Just buscant la complicitat amb el món local a través d'entitats, comerços i equipaments del municipi, amb l'objectiu de transformar-lo en una eina de coneixement i difusió de l'art i la cultura. Està impulsat per dos comissaris independents del municipi i destaca la participació activa de les escoles i centres educatius de Sant Just Desvern amb la presentació d'exposicions temporals realitzades pels mateixos alumnes. En les dues primeres edicions va aconseguir 1.400 visites i el projecte ha comptat fins ara amb la participació de diversos artistes de renom. Ha rebut el Premi de Reconeixement Cultural del Baix Llobregat. Té voluntat d'integrar-se dins circuits i xarxes d'espais expositius del territori (CCCB, Espai Alella, Universitat Barcelona, Escola Traç, Institut de Formació Professional Algueró, etc.), però, donat que requereix un finançament rellevant, actualment es troba aturat a la recerca de finançament complementari a l'aportat per l'Ajuntament.

En el marc d'algunes festes com el Dia de Sant Jordi o la Festa Major, l'Ajuntament impulsa o col·labora en l'organització de **concursos d'art i fotografia** que promouen la creativitat entre el veïnat. Aquests concursos són una manera de donar visibilitat a nous talents locals i de fomentar la participació ciutadana en la vida artística del municipi. El **Concurs de Fotografia de Sant Just Desvern**, organitzat per l'Agrupació Fotogràfica Sant Just, ha arribat ja a la seva XV edició, i atrau fotògrafs amateurs i professionals.

Sant Just també **ha integrat les arts visuals en espais públics** i naturals, aprofitant les places, parcs i altres punts del municipi per exposar instal·lacions temporals o obres d'art. Aquests esdeveniments busquen

apropar l'art al carrer, fent-lo accessible a tota la ciutadania i integrant-lo en la vida quotidiana. Per exemple, s'ha impulsat la creació de murals en diversos punts del municipi, on artistes urbans han plasmat obres que combinen l'art contemporani amb elements de la cultura local. Aquesta és una manera de revitalitzar espais urbans i potenciar el diàleg entre l'art i el paisatge urbà. Cal destacar també que el municipi es caracteritza per **l'existència de nombroses obres escultòriques de diversos artistes en els seus espais públics**. Actualment, es compta ja amb una vintena d'escultures repartides per diverses zones del municipi. Les darreres incorporacions corresponen a obres de Josep Plaza, amb *Jardi de Somnis* (2021) al Parc de Can Freixes, o Montserrat Sastre, amb la seva obra *Arbreda* (2020), situada a tocar del Walden.

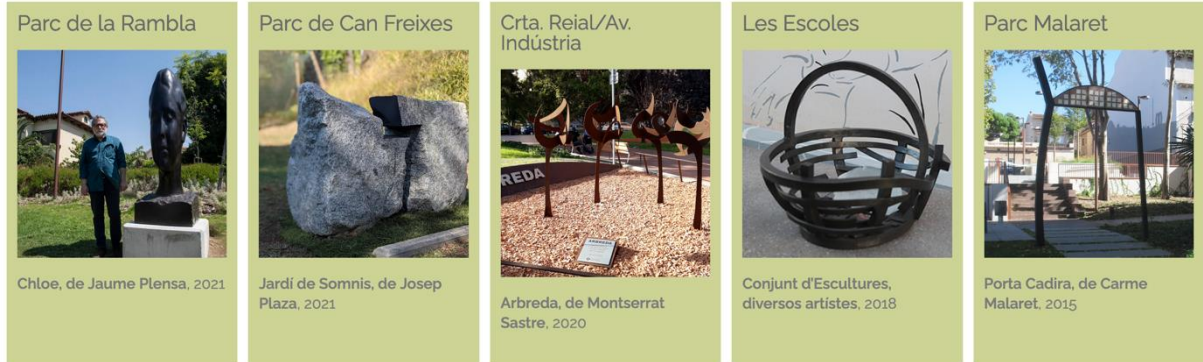
Gràfic 15. Obres d'art públic a Sant Just Desvern

Font: El Butlletí, Juliol-Agost 2021

Gràfic 16. Obres d'art públic a Sant Just Desvern

Art al Carrer

<https://exposicions.santjust.net/>

A més de les exposicions, Sant Just Desvern ofereix diverses **activitats formatives relacionades amb les arts visuals**. Es desenvolupen **tallers de pintura, dibuix i fotografia** en els centres cívics, especialment durant les vacances d'estiu o en períodes específics com la Setmana de la Cultura. El Carrau Blau, entre d'altres entitats, juga un paper molt important en aquest sentit. Els tallers per a infants i joves són especialment importants per fomentar la creativitat i l'expressió artística des de ben petits.

Cal destacar, per últim, la **presència al municipi de diversos artistes i creadors/es de renom**. El més conegut és l'escultor de renom internacional i resident de Sant Just Desvern, **Jaume Plensa**, qui ha enriquit l'espai públic del municipi al 2021 amb la seva obra "Chloe", una escultura de bronze negre de grans dimensions situada al Parc de la Rambla.

Gràfic 17. Jaume Plensa i la seva escultura Chloe (2021)

Font: LiniaXarxa.cat

També és molt activa al municipi l'artista Carme Malaret. L'any 2013 va fundar l'Espai de Lliure Creació Carme Malaret, un centre independent dedicat a l'art, la ciència i el pensament. Aquest espai es caracteritza per la seva naturalesa participativa i reivindicativa, oferint un entorn obert al debat, la creativitat, la innovació i la participació ciutadana. Entre les seves obres, destaca l'escultura "Porta Cadira" del 2015, situada al Parc Malaret de Sant Just Desvern. Al municipi també hi ha obres de Montserrat Sastre, Marcel Camps i Dogny Hebreu.

Podem destacar també el **Col·lectiu Setsjust**. Integrat per artistes amb una estreta vinculació amb Sant Just Desvern, el col·lectiu Setsjust ha realitzat exposicions col·lectives que reflecteixen la diversitat i riquesa de la creació local. Compta amb la participació de Clara Vidal, Josep Plaza, Dogny Abreu, Montserrat Sastre, Nil Nebot, Pilar Montserrat, Dolors Puigdemont i Anna Bofill.

Audiovisuals

Sant Just Desvern compta amb diverses entitats i equipaments que promouen activitats relacionades amb l'audiovisual i el cinema.

L'Ateneu organitza periòdicament projeccions cinematogràfiques, així com, mensualment el **Documental del Mes**: la projecció de documentals seleccionats, seguit de col·loquis per fomentar el debat i la reflexió entre les persones assistents. Aquests esdeveniments ofereixen a la comunitat l'oportunitat de gaudir de pel·lícules seleccionades en un ambient acollidor, fomentant l'interès pel cinema i la cultura audiovisual. El cicle anual **CineXic**, també organitzat per l'Ateneu, ofereix vuit pel·lícules de qualitat artística i pedagògica, doblades al català i d'origen europeu, dirigides al públic familiar amb infants d'entre 3 i 12 anys. Les projeccions es realitzen a l'Ateneu de Sant Just Desvern, amb l'objectiu de dinamitzar la programació infantil en llengua catalana i crear una comunitat que aposti pel cinema en català.

També destaca el **Cineclub Utopia**, que organitza en col·laboració amb el Casal de Joves, projeccions cinematogràfiques a la Sala Utopia de forma gratuïta. Per altre part, el **BCN Sports Film Festival**, festival internacional de cinema i televisió esportiva inclou Sant Just Desvern en el seu circuit de projeccions. El festival presenta una selecció de produccions audiovisuals relacionades amb l'esport, oferint als residents l'oportunitat de gaudir de continguts de qualitat i de promoure la cultura esportiva al municipi.

3.4.3 Patrimoni

Sant Just Desvern compta amb **un ric patrimoni tangible que inclou edificis històrics, monuments i jaciments arqueològics**. Diverses entitats locals treballen activament en la preservació, difusió i posada en valor d'aquest patrimoni, organitzant activitats al llarg de l'any per promoure el coneixement i l'apreciació del llegat cultural del municipi. Segons l'inventari de patrimoni arquitectònic de la Direcció General de Patrimoni del Departament de Cultura, hi ha 72 béns registrats, mentre que l'Inventari de Patrimoni Arqueològic i Paleontològic recull 25 elements.

Cal destacar que la majoria dels elements del patrimoni immoble tenen una protecció legal (BCIL o BCIN). Sant Just també destaca per la **notable col·lecció d'art urbà i de patrimoni moble públic** amb elements històrics i també amb una forta presència d'elements contemporanis (plaques, escultures, pintures, etc.) susceptibles d'integrar-se en rutes i itineraris.

Respecte al **patrimoni natural**, Sant Just Desvern destaca per disposar de parcs històrics (com el de Can Ginestar o el parc Torreblanca) així com els espais naturals del Parc Natural de Collserola o la Vall de Sant Just, amb un gran potencial per crear oferta envers els ciutadans/es.

El document de **diagnosi inicial de la destinació i dels recursos locals amb potencial turístic en el municipi de Sant Just Desvern (2021)** identifica els recursos del patrimoni arquitectònic i arqueològic amb potencialitat turística, i apunta al seu aprofitament per a possibles productes turístics culturals:

Taula 34. Recursos locals amb potencial turístic

Recursos	Potencial turístic
Can Ginestar Masia característica del modernisme.	Potencial: Molt Alt
Jaciment Arqueològic de la Penya del Moro Restes arqueològiques de diferents cronologies ubicades a 276 metres d'alçada dins del Parc de Collserola. Declarat BCIN en la categoria de Monument històric (registre 4612-MH)	Potencial: Alt
Refugi de Les Escoles. Espai de Memòria de la Guerra Civil Espanyola. 166 metres de galeries preservades. Parcialment accessible.	Potencial: Molt Alt
Lacus romà (s.I d.C.). Restes romanes d'una instal·lació de premsat i conservació de vi.	Potencial: Baix, per la manca de contextualització i de materials de mediació.
Molí fariner (s. XIV). Restes d'un molí bastit el 1306 i restaurat el 2001.	Potencial: Mitjà
Edifici Walden + Taller d'Arquitectura +Xemeneia de la Sanson. Un conjunt que combina conceptualització arquitectònica, patrimoni industrial i espai de creació. La xemeneia forma part del Mapa de Patrimoni Industrial de Catalunya, elaborat pel MNATEC, en el què s'inclouen els 150 elements de patrimoni industrial més interessants de Catalunya.	Potencial: Molt Alt

Modernisme. Sant Just compta amb edificis Modernistes i Noucentistes d'interès	Potencial: Alt
Masies i cases de pagès. Part d'aquest patrimoni queda recollit en una de les Rutes Singulares.	Potencial: Mig
Església i nucli (Can Campreciós, Can Cardona, Ajuntament)	Potencial: Mig / Baix

Rutes existents (entorn urbà i natural)

Rutes Singulares: Quatre rutes que exploren el municipi, compten amb senyalització i recursos propis (QRs i espai web) i permeten fer un acostament mesurat a diferents realitats i béns culturals i naturals del municipi.	Potencial: Molt Alt
Rutes Parc de Collserola: Fonts, Turons, Penya del Moro-La Salut i PR 164	Potencial: Molt alt

Activitats artístiques

Festes locals interessants: Karts de Coixinets, Sant Just al Carrer, Festes de Tardor, Mercat de Nadal i Festa Major	Potencial: Mig.
Activitats culturals. Nombroses entitats locals programen assíduament propostes de diferent caire.	Potencial: Baix / Mig
Activitats artístiques. Sant Just destaca per comptar amb nombrosos artesans i artistes, així com espais de formació.	Potencial: Mig / Alt

Font: El·laboració pròpia en base a la informació del Document de Diagnosi inicial de la destinació i dels recursos locals amb potencial turístic en el municipi de Sant Just Desvern (2021)

Aquest document identifica els principals recursos patrimonials de l'Ajuntament i proposa la creació de diversos productes turístic-culturals, segons el seu potencial. Actualment, però, la majoria de les recomanacions d'aquest document i els productes proposats encara no s'han desenvolupat.

La principal entitat dedicada a l'estudi del patrimoni municipal és el **Centre d'Estudis Santjustencs**, que es dedica a la investigació i divulgació del patrimoni històric de Sant Just Desvern. Organitza itineraris pel patrimoni històric, oferint explicacions sobre la història dels llocs visitats i fomentant la consciència sobre la seva protecció.

Per altre part, cal destacar que l'Ajuntament lidera iniciatives per a la recuperació i difusió del patrimoni històric local. Participa anualment en les **Jornades Europees de Patrimoni**, oferint activitats com visites

guiades i exposicions que permeten a la ciutadania descobrir elements patrimonials destacats. A més, ha instal·lat codis QR en diversos punts d'interès per facilitar l'accés a informació històrica a través de dispositius mòbils. Aquest àmbit es treballa sobre tot des de l'Arxiu Municipal i el Centre d'Interpretació del Municipi.

Altres activitats destacades organitzades per l'Ajuntament inclouen:

- **Visites Guiades:** Organitzades per l'Ajuntament i el Centre d'Estudis Santjustencs, aquestes visites permeten conèixer edificis emblemàtics com l'Església dels Sants Just i Pastor, masies històriques com Can Sagrera i elements modernistes com la Casa de la Cultura Can Ginestar:
 - Visita a la Penya del Moro. La visita s'inicia a Can Ginestar on es pot veure l'exposició instal·lada al CIM. Activitat adreçada a públic familiar i gratuïta.
 - Visita al Refugi Antiaeri. La visita inclou una baixada a l'interior del refugi i l'explicació dels 7 murals i de les 5 obres escultòriques. Va ser rehabilitat i museografia el 2012.
 - Rutes Singulares. Font de la Bonaigua, El Molí fariner del s XIV, Poblat íber de la Penya del Moro, Font de Can Merlès, Font de la Beca, Font del Ferro. Activitat adreçada a públic adult i gratuïta.

Gràfic 18. Rutes Singulares Sant Just Desvern

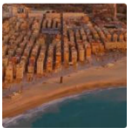

Font: Ajuntament de Sant Just Desvern

- **Exposicions Temàtiques:** La sala El Celler de Can Ginestar acull exposicions que aborden diferents aspectes del patrimoni local, des de l'arquitectura fins a la història social del municipi.

- **Itineraris Culturals:** El Centre d'Estudis Santjustencs organitza rutes que recorren els principals elements patrimonials, oferint context històric i destacant la importància de la seva conservació.

Gràfic 19. Informació de la web de l'Ajuntament de Sant Just Desvern sobre els itineraris culturals. Informació retreta el mes de Desembre 2024.

Itinerari: Joan Salvat-Papasseit, la Barceloneta i el mar	Itinerari: La Barcelona maçònica
 Dissabte 11 a 13 h 22 de març de 2025 Espai: Exterior Una passejada literària per diversos escenaris lligats a la trajectòria vital del poeta Joan Salvat-Papasseit. El barri de la Barceloneta, on va viure, és el cor de la ruta, però la seva vida, breu i intensa, transita per altres indrets de la Barcelona popular en una època d'agitació social. Els seus poemes ens guiaran des del Moll de la Fusta fins al mar. Preu: 12,00 € (IVA inclòs)	 Dissabte 11 a 13 h 8 de febrer de 2025 Espai: Exterior Professor/a: Pisa, Jordi Què és la maçoneria? On estan els seus orígens? Quins han estat els maçons barcelonins més il·lustres? I on podem trobar les seves pistes i missatges? El seu caràcter iniciàtic i ocult ha generat un gran interès al llarg de la història. La seva existència, a més, ha deixat a la ciutat tot un seguit de símbols dels quals som conscients en molt poques ocasions. Amb aquesta ruta sabràs què és la maçoneria i què pistes i símbols de la seva existència hi ha a Barcelona. Preu: 12,00 € (IVA inclòs)

Font: Web de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

- **Tallers Educatius:** Adreçats a escolars i al públic en general, aquests tallers, sovint organitzats en col·laboració amb l'Arxiu Municipal o la Biblioteca Joan Margarit, tenen com a objectiu fomentar el coneixement i la valoració del patrimoni local.

Per últim, cal destacar que **actualment la Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona està portant a terme el Mapa de Patrimoni Cultural** de Sant Just Desvern que està previst publicar a finals del 2025.

3.4.4 Lectura pública

La Biblioteca Joan Margarit de Sant Just Desvern és un pilar fonamental en la promoció de la lectura pública al municipi, oferint una àmplia gamma de serveis i activitats per a totes les edats.

Durant l'any 2024 han visitat la biblioteca un total de **41.472 persones (157 per dia de servei)** i s'han prestat un total de **52.558 documents (199 per dia de servei)**. Un 32% de la població té carnet de la biblioteca i en l'últim any s'han inscrit un total de 543 usuaris nous. Aquestes dades es troben dins la mitjana d'altres biblioteques de municipis similars.

Les principals línies de treball de la Biblioteca són:

- **LÍNIA DE TREBALL 1: PROMOURE LA LECTURA I FACILITAR L'ACCÉS A LA CULTURA I AL CONEIXEMENT.** Es programen activitats com el "Passaport de Lectura" en el que participen 125 infants; activitats de foment de la lectura per infants de 3 a 12 anys; un club de lectura de còmic per infants de 9 a 11 anys; Clubs de Lectura per adults; Tallers d'escriptura creativa, etc.

- **LÍNIA DE TREBALL 2: PROMOCIÓ I ADEQUACIÓ DE LA COL·LECCIÓ**

Dins d'aquesta línia, en el 2023, es treballa per crear un Fons especial Joan Margarit; un centre d'interès sobre Feminisme i LGTBIQ+; i per donar més visibilitat al fons a través d'exposicions i aparadors a diferents espais de la biblioteca. A més, es fa una exposició anual de la col·lecció local en col·laboració amb l'Arxiu Municipal, així com altres exposicions sobre art i relacionades amb el fons de cinema de la biblioteca.

- **LÍNIA DE TREBALL 3: PRESENCIA EN INICIATIVES CULTURALS I PROJECTES DEL MUNICIPI.**

Dins d'aquesta línia s'engloba l'organització de la primera Primavera Literària de Sant Just Desvern, la col·laboració amb el projecte municipal de foment de la lectura; la col·laboració amb la regidoria de la dona en la celebració del 8 de març i del 25 de novembre; i la participació en efemèrides i festes locals.

- **LÍNIA DE TREBALL 4: POTENCIAR EL TREBALL EN XARXA**

Es participa en el projecte de "Parcs i Biblioteques, naturalment! Collserola", el grup de PetitsLlocs de la XBM i el grup de treball "Parlem del Baix".

- **LÍNIA DE TREBALL 5: IMPULSAR CONTINGUTS I ACCIONS DIGITALS.** Es va treballar per la consolidació de la pàgina web de la biblioteca, innovar en els continguts virtuals, generar més feedback amb els seguidors en les xarxes.

Per altre part, la llibreria **Cal Llibreter** organitza presentacions de llibres i esdeveniments literaris. Entre les seves activitats destaca la Universitat Santjustenca d'Estiu, que consisteix en un cicle de conferències a la fresca que es celebra els mesos de juny i juliol.

Cal destacar també la **Primavera Literària**, organitzada per l'Ajuntament de Sant Just amb la participació de diverses entitats, comença el 21 de març (Dia Mundial de la Poesia) i finalitza el 21 d'abril (diada de Sant Jordi). Inclou presentacions de llibres, clubs de lectura, contacontes, tallers d'escriptura, concursos literaris, tertúlies, recitals, etc.

D'altra banda, la Biblioteca Joan Margarit organitza un **Club de Lectura de Còmic**, adreçat a infants de 9 a 12 anys, aquest club fomenta la lectura i l'anàlisi de còmics, promovent l'interès pel llenguatge audiovisual i la narrativa gràfica.

3.4.5 Educació artística

Sant Just Desvern ofereix una bona gamma de formació i educació artística en diverses disciplines, adreçada a diferents edats i nivells. En els darrers anys s'han impulsat activitats educatives de proximitat als centres cívics municipals, ampliant per exemple l'oferta de cursos lligats al benestar i el creixement personal. A continuació, es detallen les principals opcions disponibles al municipi, tant públiques com privades:

Música:

- **Tallers de Música de Sant Just Desvern:** Situats a l'equipament "Les Escoles", aquests tallers tenen com a objectiu crear una escola de música oberta i accessible per a tothom, oferint una formació de qualitat a preus assequibles.
tallersdemusica.com
- **Escola de Música de l'Ateneu de Sant Just Desvern:** L'Ateneu també ofereix cursos de música per infants i adults des de fa més de 40 anys. El pla d'estudis s'estructura en dues etapes fonamentals: i) sensibilització i iniciació musical (4 a 7 anys), ii) Grau Elemental de Música (8 anys en endavant). <https://www.escolaoem.cat/>

Arts Plàstiques:

- **Carrau Blau:** Taller municipal de plàstica fundat l'any 1980, dedicat a l'educació i experimentació visual i plàstica per a infants. Ofereix activitats de pintura, dibuix i tècniques de manipulació, fomentant la creativitat i l'expressió artística.
carraublau.cat
- **Arts plàstiques per persones adultes.** Ofereixen una programació anual a Can Ginestar adreçada a tota la població. Són gestionats per una empresa externa, amb un contracte de prestació del servei amb l'Ajuntament. L'empresa, Gaudim Creanart, té un paper actiu en la vida cultural del municipi, i organitza una exposició en els espais de Can Ginestar: El Celler, la Sala Ponent, el Cim i la biblioteca. amb els treballs que han creat l'alumnat. Cal destacar que, a més del desenvolupament dels cursos, aquest contracte també inclou altres serveis, com la participació en certes festes populars del municipi, la formació a entitats culturals, les activitats a escoles, etc.
<https://artsplastiquescreanart.com/>

Dansa i Circ:

- **Tutuguri:** Espai dedicat a la dansa, el circ i el benestar a través del moviment, adreçat a totes les edats. Ofereix tallers i classes per explorar diferents expressions artístiques i promoure la salut física i emocional.
tutuguri.cat
- **Espai de dansa Marta Roig:** Amb una gran trajectòria al municipi i més de 50 anys en actiu, ofereix cursos de dansa de jazz i contemporani.

Teatre i Arts Escèniques:

- **Ateneu de Sant Just Desvern:** Associació cultural fundada el 1918 que promou diverses activitats artístiques, incloent-hi el teatre. Ofereix espais per a la pràctica i desenvolupament de les arts escèniques, així com tallers i representacions teatrals.

ateneudesvern.cat

Formació Complementària:

- **Centre de Formació de Persones Adultes:** Ubicat a "Les Escoles", aquest centre ofereix cursos de llengües, informàtica i preparació per a proves d'accés a cicles formatius, contribuint a la formació contínua de la població adulta.
- **Servei Local de Català:** També a "Les Escoles", proporciona cursos de català orals i escrits, assessorament lingüístic i programes de voluntariat per la llengua, fomentant l'aprenentatge i ús del català al municipi.

A més d'aquestes institucions, les escoles locals com l'Escola Canigó ofereixen activitats extraescolars en disciplines artístiques, incloent-hi ceràmica, il·lustració, dansa, guitarra i piano, contribuint al desenvolupament creatiu de l'alumnat. Per exemple, l'Institut de Formació Professional Antoni Algueró ofereix formació professional en arts gràfiques, oferint cicles formatius de grau mitjà i superior en disciplines com el disseny gràfic i la impressió.

A banda, cal destacar que, tal i com hem assenyalat anteriorment, la Regidora d'Educació, en col·laboració amb la Regidoria de Cultura, ofereix una **Guia d'activitats educatives destinats als centres educatius**, en els que s'inclouen diverses activitats culturals. Dins d'aquesta guia hi ha diverses activitats relacionades amb el coneixement del poble i el seu patrimoni, com la visita guiada al refugi antiaeri i a l'espai de memòria de Les Escoles o la visita al poblat de la Penya del Moro. També **inclou un apartat d'educació artística, malgrat que força limitat**, ja que es redueix a dues activitats:

- Evolució de la música: de l'acústica a l'electrònica
- Visita les exposicions de Sant Just!

Gràfic 20. Visites guiades Sant Just Desvern

CONeixement del poble i el seu patrimoni

VISITA GUIADA AL REFUGI ANTIAERI I A L'ESPAI DE MEMÒRIA DE LES ESCOLES

ACTIVITAT DIRIGIDA A...

Alumnat d'entre 12 i 25 anys

OBJECTIUS

Conèixer les conseqüències de tot conflicte armat, no resol·t de forma pacífica, a través de l'exemple del refugi antiaeri construït durant la guerra d'Espanya 1936-39 pel veïnat de Sant Just Desvern.

DESCRIPCIÓ

L'activitat inclou una visita a l'interior del refugi i als murals i escultures del pati.

Durant l'activitat s'apren a través de:

- La utilització d'utens de realitat augmentada, on personatges ficcionats expliquen la seva història al refugi.
- La utilització de 4 pocs de taula en els quals, a través de preguntes i respostes, s'apren l'etapa decisiva de la guerra a casa nostra.

DATES I LLOC

Durant tot l'any, a la seu del Refugi (Equipament municipal Les Escoles).

INSCRIPCIÓ A L'ACTIVITAT

Per participar en l'activitat, cal inscriure's a través del següent formulari: <https://forms.gle/Cf6NVMUJL74L38>

VALORA L'ACTIVITAT

Un cop feta, podeu valorar l'activitat a través del següent enllaç: <https://forms.gle/7b8dUeUcKUD38>

CONeixement del poble i el seu patrimoni

CONEGUEM LA CULTURA IBÈRICA I POBLAT DE LA PENYA DEL MORO

ACTIVITAT DIRIGIDA A...

Alumnat d'entre 12 i 25 anys

OBJECTIUS

Aprofundir en el coneixement del poble ibèr dels iàetans i la seva cultura, a través de les restes del poblat de la Penya del Moro, que va estar habitat fa 2.500 anys. Coneixerem com era el seu alfabet, l'urbanisme, les creences, el paisatge, la ceràmica i el paper de les dones.

DESCRIPCIÓ

Visita a l'exposició situada al Centre d'Interpretació del Municipi, a la planta baixa de Can Ginestar. L'activitat es pot complementar amb la pujada guiada al cim de la Penya del Moro, el mateix dia o un altre. També es pot complementar amb la visita al dipòsit de l'Ajuntament Municipal, la seu de la colla gegantera i el vestíbul i celler de la masia de Can Ginestar.

DATES I LLOC

Durant tot el curs escolar.

INSCRIPCIÓ A L'ACTIVITAT

Per participar en l'activitat, cal inscriure's a través del següent formulari: <https://forms.gle/Gf78wCzJENh9>

VALORA L'ACTIVITAT

Un cop feta, podeu valorar l'activitat a través del següent enllaç: <https://forms.gle/2jCt8aA5G6Cf3Y8>

EDUCACIÓ ARTÍSTICA

EVOLUCIÓ DE LA MÚSICA (AUDICIÓNS MUSICALS)

ACTIVITAT DIRIGIDA A...

Alumnat d'ESO i d'Educació especial

OBJECTIUS

Fomentar l'interès per la música i els instruments musicals, mentre es desenvolupa la sensibilitat i el sentit musical.

DESCRIPCIÓ

L'activitat és un taller-audició on es farà una demostració de les possibilitats dels diversos instruments que existeixen i que es poden aprendre a tocar als Tallers de Música. A través d'aquesta audició, es farà un recorregut per la història de la música i dels diferents instruments musicals, passant de la música acústica a la música electrònica.

DATES I LLOC

Aquesta activitat es desenvoluparà durant el segon trimestre del curs escolar i les dates es concretaran amb l'Ajuntament i Els Tallers de Música.

INSCRIPCIÓ A L'ACTIVITAT

Per participar en l'activitat, cal inscriure's a través del següent formulari: <https://forms.gle/nJP3mtOvPm7vg7>

VALORA L'ACTIVITAT

Un cop feta, podeu valorar l'activitat a través del següent enllaç: <https://forms.gle/y5B7xyG8y86yVFr77>

EDUCACIÓ ARTÍSTICA

VISITA LES EXPOSICIONS DE SANT JUST!

ACTIVITAT DIRIGIDA A...

Cicle mitjà i cicle superior de primària

OBJECTIUS

Fomentar l'interès per l'art i la cultura, a través de la contemplació d'obres d'art exposades a les diferents sales del municipi.

DESCRIPCIÓ

Visita guiada a les exposicions artístiques de les diferents sales d'exposició de Sant Just. Durant la visita, l'artista explicarà la seva obra i en compartirà el procés de creació amb l'alumnat.

DATES I LLOC

A convenir, d'acord amb el calendari d'exposicions 2023-2024. L'Ajuntament es posarà en contacte amb el centre per tal d'informar-lo de les exposicions i les dates programades.

INSCRIPCIÓ A L'ACTIVITAT

Per participar en l'activitat, cal inscriure's a través del següent formulari: <https://forms.gle/actFETDtpPNu388>

VALORA L'ACTIVITAT

Un cop feta, podeu valorar l'activitat a través del següent enllaç: <https://forms.gle/7u8grdV6xYMAOu9>

Font: Guia d'Activitats Educatives 2024-2025

ACCIÓ CULTURAL

Fets principals i implicació per a la política cultural

L'oferta cultural de Sant Just Desvern es caracteritza per la diversitat i **alta participació de les entitats locals**, però cal millorar la coordinació, optimitzar els recursos i definir una línia estratègica clara que permeti consolidar un model cultural més sostenible i inclusiu.

Un municipi amb una gran activitat cultural

- Sant Just Desvern té una programació cultural rica i diversa, amb activitats regulars durant tot l'any.
- Es compta amb un teixit associatiu actiu que genera un volum important d'activitats al llarg de l'any.
- Hi ha propostes culturals de qualitat impulsades tant per l'Ajuntament com per les entitats, amb alguns festivals i projectes destacats.
- La cultura popular i tradicional està ben representada a través de les colles geganteres, l'esbart, diables, corals i altres associacions històriques.

Existència de talent local i de projectes innovadors

- Sant Just compta amb artistes i creadors/es de diferents disciplines amb voluntat d'implicar-se en la vida cultural del municipi.
- Hi ha iniciatives innovadores com el *MercArt*, els festivals musicals i projectes d'art urbà que generen interès i participació.
- Algunes iniciatives com *La Vall Fest* o *El Cub* han aconseguit atreure nous públics i aportar diversitat a l'oferta cultural.
- Destaca la gran presència d'art urbà i escultures en espais públics en diferents espais del municipi.

Oferta formativa consolidada sobretot pel que fa a les arts visuals i la dansa

- Els tallers d'arts plàstiques, tant adreçats al públic infantil com adult, tenen un trajectòria consolidada.

Al costat d'aquests trets positius, es constata per part d'alguns actors un **excés d'activitat i una manca d'una manca d'estratègia coordinada** entre tots els actors culturals:

- Hi ha una programació cultural excessiva, sense una estratègia clara, cosa que genera un solapament d'activitats i redueix l'impacte global de les iniciatives culturals.
- La programació no està estructurada en eixos temàtics o públics concrets, fet que dificulta la seva planificació i sostenibilitat.
- Hi ha visions contraposades sobre si és recomanable reduir i concentrar la programació en moments clau de l'any, o mantenir una programació més regular i propera.
- El públic és recurrent i sovint el mateix en diferents activitats.
- No hi ha una priorització clara d'activitats, fet que dispersa els recursos i dificulta la consolidació d'iniciatives estratègiques.

Dificultats per captar nous públics

- La programació no sempre aconsegueix atreure nous segments de població, especialment joves i els nous residents.
- L'oferta cultural no està suficientment adaptada a la diversitat sociocultural del municipi. Es basa majoritàriament en formats tradicionals, sense suficient aposta per nous formats (cultura digital, música electrònica, multimèdia).
- Molts habitants de Sant Just viuen la cultura fora del municipi i no tenen un vincle clar amb la programació local.
- Falta una estratègia comunicativa efectiva que segmenti millor els públics i adapti els canals de difusió a cada col·lectiu.
- Necessitat de consolidar l'oferta per a públic familiar i escolar per fomentar la vinculació de les noves generacions amb la cultura local.

Dependència de les entitats culturals en la programació

- Moltes activitats culturals depenen en gran part de les entitats, fet que limita la capacitat de l'Ajuntament per impulsar una oferta més estructurada i equilibrada.
- No hi ha una línia estratègica clara que guiï la programació a nivell municipal, la qual cosa fa que cada entitat programi segons els seus propis interessos sense una visió de conjunt.
- El model de finançament de les entitats no sempre és sostenible, ja que moltes depenen exclusivament de subvencions municipals.

Problemes de coordinació i comunicació

- Malgrat l'existència d'una agenda cultural compartida, les entitats no sempre l'utilitzen correctament i no hi ha una visió clara de tota la programació anual.
- L'Ajuntament no té una estratègia comunicativa ben definida per arribar a nous públics ni per donar visibilitat a les activitats de forma segmentada.
- Es detecta una manca de relació entre artistes, entitats i empreses creatives, fet que dificulta la creació de projectes conjunts i sinèrgies.

Limitacions pressupostàries i incertesa en el finançament

- Les restriccions pressupostàries han obligat a reduir activitats i a retallar en programació consolidada.
- La incertesa sobre els recursos disponibles dificulta la planificació a llarg termini i afecta la continuïtat d'algunes iniciatives.
- No hi ha una estratègia clara per captar finançament extern i reduir la dependència del pressupost municipal.

3.5 La comunicació i difusió de la cultura

La comunicació cultural és un element fonamental per garantir l'accés i la participació de la ciutadania en la vida cultural del municipi. Una estratègia de comunicació eficaç ha de facilitar la informació sobre l'oferta cultural de Sant Just Desvern, generar interès en els diferents públics i fomentar una imatge cohesionada de la política cultural municipal.

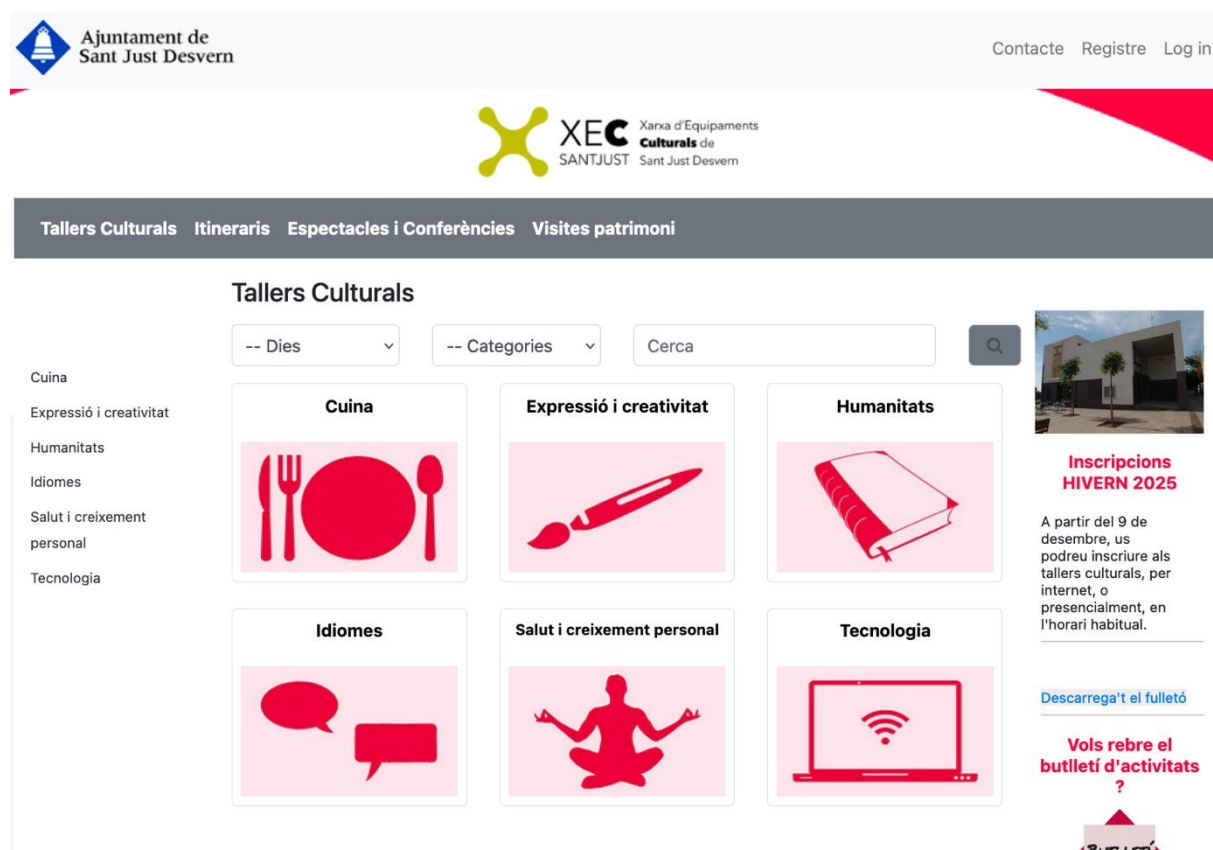
Canals i suports de comunicació municipal que l'Ajuntament posa a disposició de les entitats per difondre activitats

L'Ajuntament disposa de diverses eines de comunicació i difusió de la cultura que posa a disposició de les entitats locals:

En primer lloc, cal destacar que la web de l'Ajuntament disposa d'un apartat de cultura: <https://santjust.net/culturaipatrimoni>, on es recull la informació principal sobre la cultura al municipi.

Per altre part, la **pàgina web xecsantjust.cat** proporciona informació sobre les diferents activitats que es porten a terme a la xarxa d'equipaments culturals del municipi, per exemple, l'oferta de cursos.

Gràfic 21. Pàgina web xecsantjust.cat

Es detecten oportunitats de millora d'aquesta web ja que, en general, manca informació ordenada dels equipaments i els seus horaris d'obertura i dels serveis i activitats que ofereixen. Cal destacar, a més, que a la web no apareix la Biblioteca Joan Margarit dins la Xarxa d'Equipaments culturals de Sant Just Desvern.

L'Agenda de la web de l'Ajuntament de Sant Just Desvern també és una font rellevant de difusió de l'activitat cultural del municipi. Es publiquen, de forma cronològica, les activitats d'agenda que les entitats han comunicat a l'Ajuntament. Les entitats hauran d'introduir les seves activitats mitjançant l'aplicatiu que es troba a www.santjust.org

<https://santjust.cat/agenda/>

Les **xarxes socials** de l'Ajuntament de Sant Just Desvern. Destaca el canal de Telegram "Activitats de Sant Just", per informar sobre les activitats que tenen lloc a Sant Just Desvern, amb tramesa de missatges sobre les properes activitats a les persones subscrites al canal. Cal destacar que alguns dels equipaments culturals també tenen les seves pròpies xarxes socials, per exemple, la Biblioteca Joan Margarit compta amb:

- Pàgina web: biblioteca.santjust.cat
- Facebook
- Instagram (@bibjoanmargarit, 1546 seguidors)
- YouTube (162 seguidors)

També existeix un blog de l'Arxiu Municipal, així com la web del Refugi antiaeri i del Casal de Joves. Per altre part, el **Butlletí municipal** s'envia mensualment a totes les llars i comerços del municipi, amb una tirada de 8.500 exemplars. El Butlletí, que s'imprimeix amb paper 100% reciclat, està format per 24 pàgines amb informació d'actualitat municipal, difusió dels serveis públics a l'abast de la ciutadania i un apartat d'agenda amb les principals activitats del mes. A l'Agenda del Butlletí es publiquen les activitats més destacades que les entitats han comunicat a la persona tècnica referent de l'Ajuntament abans del dia 10 del mes anterior. L'Ajuntament també produeix altres materials impresos, com poden ser programes de mà d'activitats puntuals, l'Agenda Jove i l'Agenda de la Xarxa d'Equipaments Municipals.

Gràfic 22. Mostra del Butlletí municipal de Sant Just Desvern

Cal destacar que, darrerament, l'Ajuntament ha fet un esforç per aprofundir la difusió del seu patrimoni mitjançant les noves tecnologies, a través del projecte **Patrimoni 2.0**. Aquest projecte ha consistit en:

- Posada en marxa del blog **desverncultura.wordpress.com**. Aquest bloc, com a espai de comunicació i participació, està obert a la col·laboració de totes les entitats i col·lectius de Sant Just Desvern que treballen en l'àmbit cultural. Malgrat això, el cert és que els criteris per incloure publicacions al bloc no està clar, ja que per alguns temes no hi ha entrades noves des de fa molts anys, per la qual cosa la seva capacitat informativa sobre la realitat cultural del patrimoni és qüestionable.
- **Els codis QR i la senyalització dels espais d'interès patrimonial** que formen part del catàleg local de monuments. Poc a poc els ciutadans i ciutadanes de Sant Just aniran trobant diferents punts del poble senyalats amb una placa que conté un codi QR. Aquest codi, llegit amb el programa necessari instal·lat en un telèfon mòbil o una tablet, redirigirà a una pàgina web que contindrà la informació necessària sobre l'element consultat, a més d'incloure locucions d'àudio, imatges, vídeos, un plànol de situació geogràfica i un petit itinerari per arribar a altres punts propers.

L'emissora municipal **Radio Desvern** es fa ressò de totes les activitats publicades a l'agenda web. També se'n cobreixen algunes amb entrevista i es difonen a través del seu lloc web i dels seus perfils a les xarxes socials.

També es compta amb diversos suports físics on es poden difondre les activitats culturals del municipi:

- **Teleagendes**, pantalles instal·lades en edificis i equipaments públics (actualment a l'Ajuntament i al Complex Esportiu Mpal. La Bonaigua) on es difonen totes les activitats de l'agenda web.
- **Mupi lluminós**, instal·lat a la Pl. del Parador per difondre cartells amb activitats genèriques.
- **Espais oberts de comunicació**. Espais oberts on s'hi poden enganxar cartells d'entitats, particulars i empreses. Es netegen el primer dia laborable de cada mes. Ubicacions: Pl. Campreciós, Institut de Sant Just, Rotonda 11 de setembre, Quiosc de S. Espriu, Parc del Canigó (rotonda), Barri Nord (c. Lourdes – c. Sant Ferran – c. Nord) / Camp de Futbol / Mercat – Mil·lenari (c. Mercat) / Mas Lluí (Parc de Iulia Quieta) / Basses de Sant Pere (cilindre).
- **Espais destinats exclusivament a entitats**. Es netegen a principi i a mitjans de cada mes. Ubicacions: Parc Basses de Sant Pere, Salvador Espriu (c. Tudona), Parador (c. Anselm Clavé), Placeta del Walden (ctra. Reial), pl. de la Mediterrània, Barri Nord (Major/Maragall), Mas Lluí (Parc de Iulia Quieta).
- **Espais per a pancartes a la via pública (exposició màxima 21 dies)**. Les entitats disposen de 5 punts habilitats per penjar-hi pancartes horitzontals (1x5 metres). Cal sol·licitar autorització prèvia a l'Ajuntament, mitjançant instància. A la sol·licitud cal indicar: l'activitat a difondre, les dates i la ubicació o ubicacions escollides. Ubicacions: Bonavista (Bonavista - Major) / Parador (Creu - Rambla) / Jocs Jovenívols (M. Reverter) / Av. Indústria (Indústria - Salvador Espriu) / Canigó (Canigó - Creu del Padró), Mas Lluí (Rotonda Ponce León amb Pg. Mas Lluí).

Comunicació pròpia de les entitats i associacions culturals

Les entitats culturals de Sant Just Desvern utilitzen diversos canals de comunicació per difondre les seves activitats i esdeveniments, fonamentalment una pàgina web pròpia i xarxes socials. Malgrat l'existència d'aquests canals, en les reunions i dinàmiques grupals portades a terme per a l'elaboració del PAC, s'han pogut detectar **diversos reptes i oportunitats en relació a la comunicació**.

COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ CULTURAL

Fets principals i implicació per a la política cultural

S'han fet avenços considerables en l'àmbit de la comunicació

- Es disposa d'una bona varietat d'eines i canals, que es poden adaptar a diferents tipus de públic.

Manca d'estratègia en la comunicació cultural

- La informació sobre les activitats culturals no arriba de manera efectiva a tota la ciutadania.
- Manca una estratègia de comunicació digital adaptada als diferents perfils de públic.
- Hi ha una percepció de fragmentació en la informació, fet que dificulta la participació.
- La gent gran encara depèn molt de canals físics i tradicionals, fet que pot limitar la seva informació si es prioritza la comunicació digital.

Manca d'un espai de referència unificat

- Actualment, la informació cultural està dispersa en diferents plataformes i no hi ha un **únic canal de referència** que concentri tota l'oferta cultural del municipi.
- La web de l'Ajuntament té informació cultural, però no està adaptada a una navegació intuïtiva per trobar activitats concretes.

Difusió insuficient de les activitats culturals juvenils

- Malgrat tenir oferta cultural dirigida als joves, molts d'ells no n'estan assabentats.
- Es requereix una comunicació més dinàmica i adaptada als seus hàbits de consum digital, amb més presència en xarxes com TikTok o Instagram Reels.
- Falta de continguts audiovisuals atractius que promoguin els esdeveniments culturals. Es podria potenciar la creació de vídeos curts promocionals per a xarxes socials i retransmissions en directe de certs actes culturals.

Millora de la coordinació en la difusió entre entitats i Ajuntament

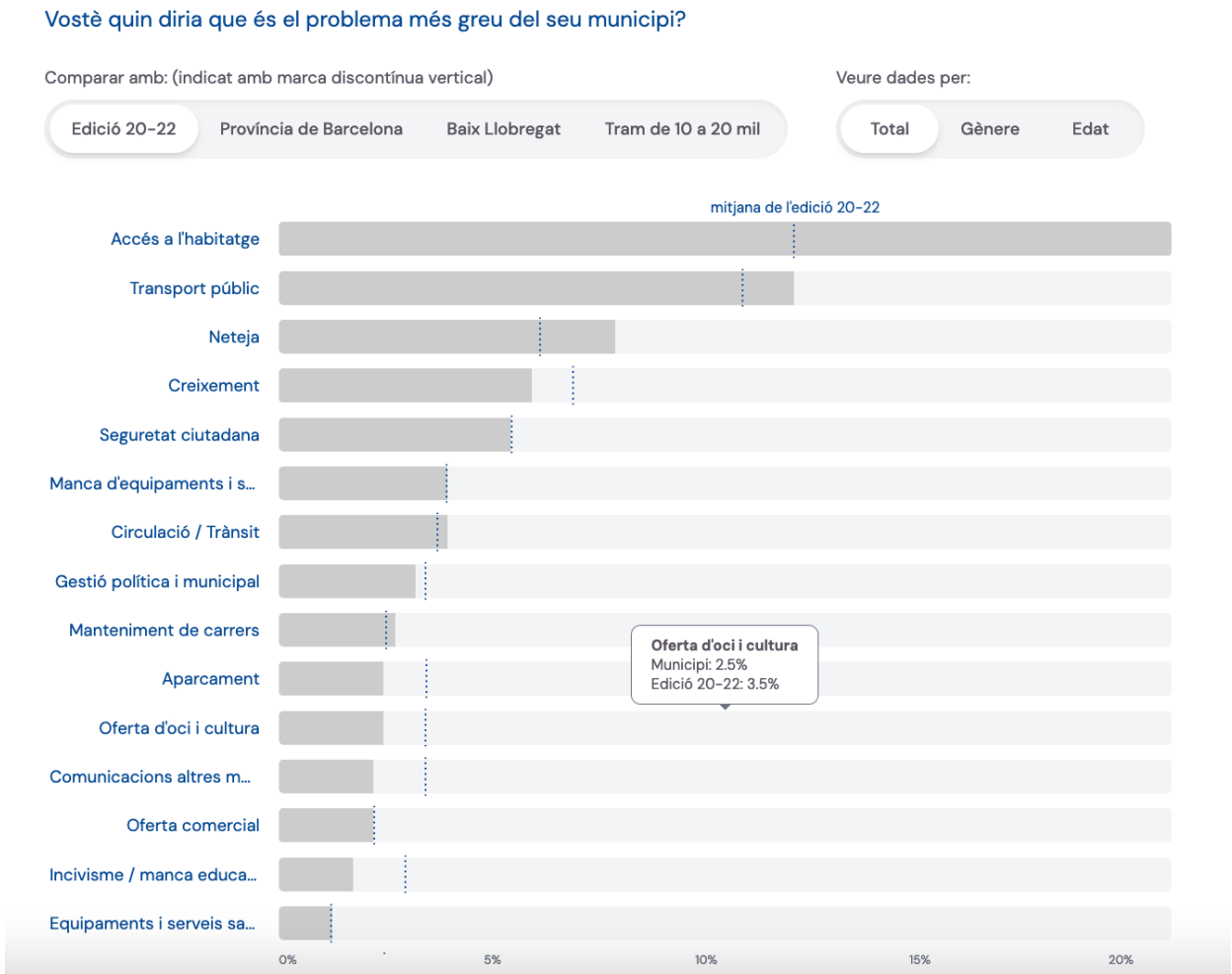
- La informació sobre les activitats de les entitats culturals locals sovint queda aïllada o poc difosa.
- Cal una millor coordinació per donar visibilitat a la programació cultural de les entitats.
- Hi ha oportunitats de col·laboració entre les entitats per millorar i ampliar la difusió de les seves activitats. El Consell de Cultura hauria de jugar un paper impulsor d'aquesta col·laboració.

3.6 Aproximació als públics de la cultura

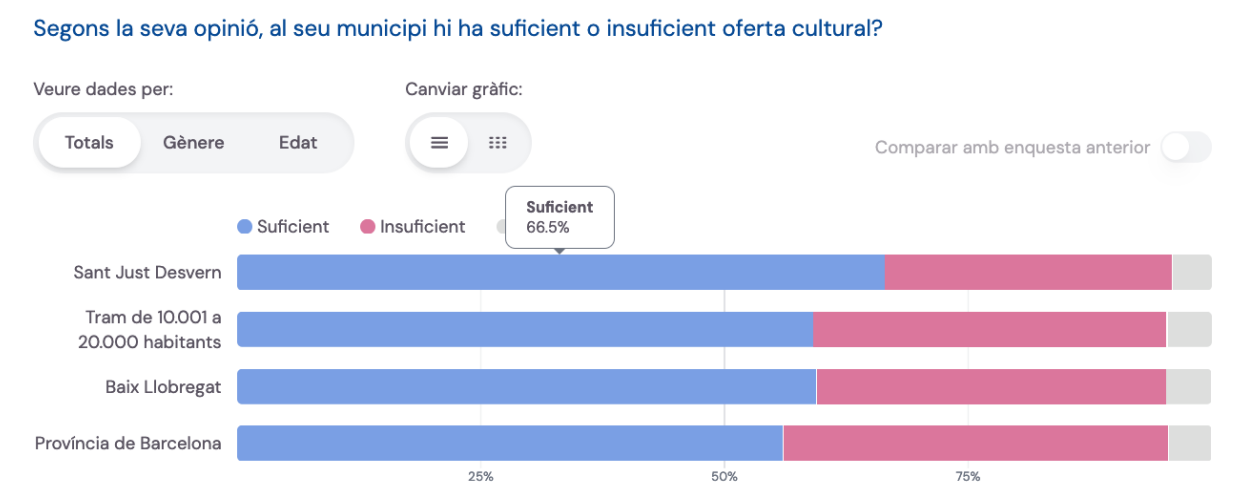
El PAC 2015 ressaltava la necessitat de dur a terme accions per conèixer les necessitats dels públics (i no públics) a Sant Just Desvern. El cert és que en els darrers anys no s'han portat a terme aquests estudis i es disposa de poques dades en aquest sentit. Disposem, però, dels resultats del **Dibaròmetre** que porta a terme la Diputació de Barcelona anualment¹³. Es tracta d'una enquesta sobre la percepció ciutadana del municipi, els serveis i l'administració dels ajuntaments de la província de Barcelona. Per als municipis menors de 10.000 habitants es fa una enquesta representativa per tram de població, mentre que pels majors de 10.000 habitants, es fa una enquesta pròpia. Entre 2023 i 2024 s'ha treballat la 2a edició. Entre les preguntes que s'han formulat a la població de Sant Just Desvern, hi ha algunes que tenen rellevància per al PAC. Un resultat interessant és el relatiu a la oferta cultural del municipi. Per una banda, només hi ha un 2,5% de la població que considera que el problema més greu del municipi està relacionat amb l'oferta d'oci i cultura. Per altre part, **la majoria de la població enquestada pensa que hi ha suficient oferta cultural (un 66,5%)**. Aquest percentatge és superior tant a la mitjana dels altres municipis en el tram de 10.001 a 20.000 habitants, així com la mitjana del Baix Llobregat o de la Província de Barcelona.

¹³ Diputació de Barcelona (2024). Disponible a: <https://dibarometre.diba.cat/#/>

Gràfic 23. Dibaròmetre 2024: Vostè quin diria que és el problema més greu del seu municipi?

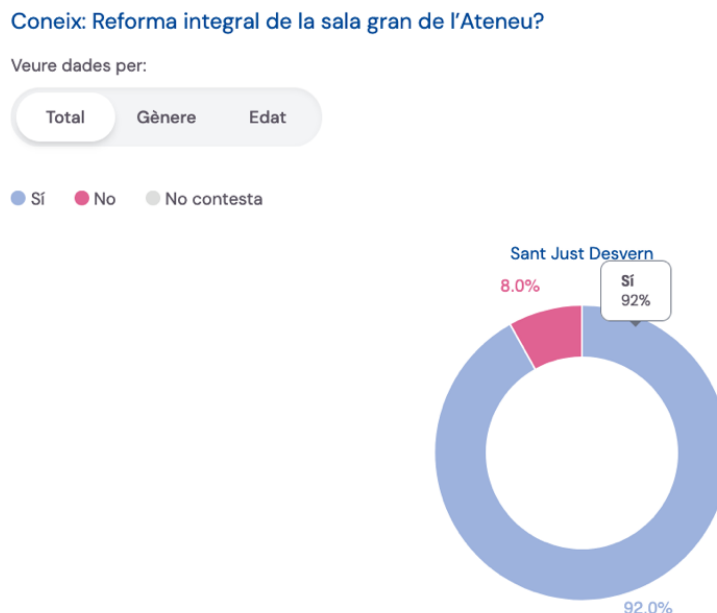

Gràfic 24. Dibaròmetre 2024: Segons la seva opinió, al seu municipi hi ha suficient o insuficient oferta cultural?

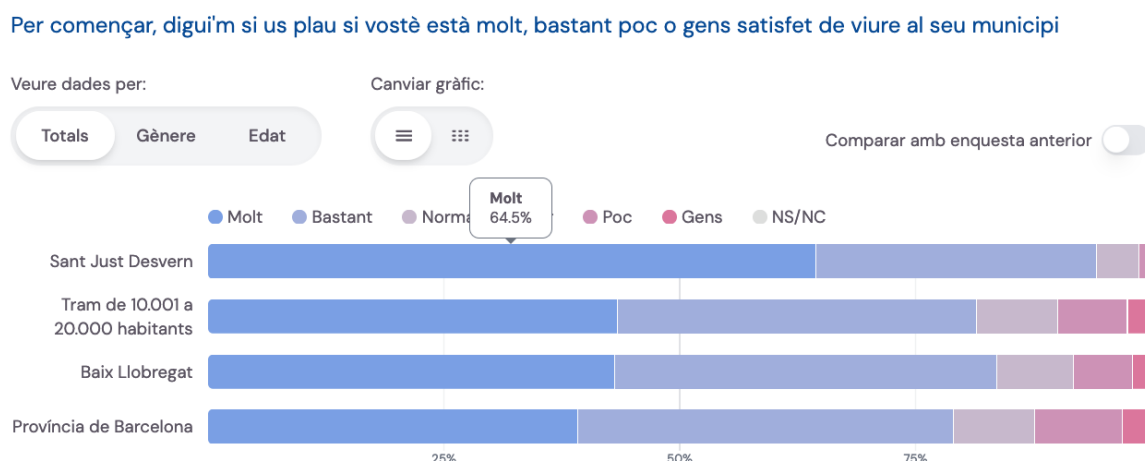
Per altre part, **el 92% de la població coneix la reforma que s'ha de portar a terme a la sala gran de l'Ateneu** i la consideren molt o bastant important (un 75%).

Gràfic 25. Dibaròmetre 2024: Coneix la reforma integral de la sala gran de l'Ateneu?

Aquesta enquesta també mostra la satisfacció majoritària de les persones residents de Sant Just Desvern amb el seu municipi, amb **un 64,5% que afirma està molt satisfet de viure-hi**.

Gràfic 26. Dibaròmetre 2024: Digui'm si vostè està molt, bastant, poc o gens satisfet de viure al seu municipi.

Per altra banda, les consultes realitzades en el marc del desenvolupament del present PAC també ens ofereixen dades que cal tenir en compte. En primer lloc cal destacar que les persones consultades valoren com a **principal fortalesa de l'oferta cultural de Sant Just Desvern la proximitat i el caràcter local de les**

activitats. Pel que fa als **reptes**, la **millora de la difusió** i la comunicació de les activitats, així com la **millora de la qualitat i l'adaptació** de l'oferta a públics més diversos, són els més esmentats.

Per una banda, la major part de les persones que han participat en aquestes consultes, **participa sobre tot en les activitats de la festa major o del calendari festiu**, malgrat que els concerts i les exposicions també són activitats valorades. La freqüència de participació en activitats culturals varia i, mentre que hi ha persones que participen sovint, d'altres només ho fa de tant en tant (cada 2 o 3 mesos) o, fins i tot, poques vegades. A més, la majoria de persones consultades gaudeix sovint d'esdeveniments culturals, generalment a Barcelona. Els principals obstacles que troben per participar en activitats culturals del municipi és l'oferta poc atractiva, així com horaris incompatibles i la manca d'informació sobre les activitats. El Butlletí és una eina freqüent per informar-se de les activitats culturals que hi tenen lloc, però la segona font més esmentada és a través d'amics o familiars. Les xarxes socials de l'Ajuntament o de les entitats locals no apareix com una font d'informació rellevant.

Per altre part, al ser preguntats sobre què millorarien de l'oferta cultural del municipi, **la major part de les persones consultades opta per una major diversitat i renovació**, tant de les activitats com de l'oferta de tallers i cursos, i més activitats per públic jove i familiar. La proposta de noves activitats es centra en festivals de música; cine i activitats audiovisuals, així com més tallers creatius, espectacles de petit format i visites de descoberta del patrimoni.

Si atenem al públic més jove (entre 16 i 34 anys), cal destacar en primer lloc que la major part dels consultats pensa que **l'oferta cultural del municipi no està suficientment adaptada per la gent jove**. El cert és que cal atendre a aquesta percepció, que no s'acaba de correspondre amb la realitat del municipi donada la rellevància d'algunes de les activitats que es porten a terme dirigides fonamentalment al públic jove: les principals activitats de Festa Major (com ara les Barraques), la Vall Festival, el concert de Festes de Tardor, la Festa de Cap d'Any... a més, el Casal de Joves té una programació estable, setmanal, d'activitats per a joves, a les quals cal afegir totes les activitats que impulsen entitats com La Sala, el Cub, Cau i Esplai.

Per altre part, veiem que l'activitat on més participen són els tallers o cursos. Els principals obstacles per participar en activitats culturals són la manca d'informació, el fet que les activitats són poc interessants per als joves, així com els horaris poc adaptats.

Al ser preguntats sobre el tipus d'activitat que els agradaria veure més al municipi, la major part de les persones joves destaquen els festivals de música, tallers creatius (graffiti, música, cuina...), cinema a la fresca i espais per fer activitats amb amics i amigues. Es valoraria positivament el disposar d'estudis de música o gravació, així com una major diversitat de tallers creatius. En el cas del jovent, el canal prioritari d'informació sí són les **xarxes socials**, especialment del Casal de Joves o altres equipaments, o bé les de l'Ajuntament o les entitats culturals.

4. Conclusions del diagnòstic

Factors Externs	
Amenaces	Oportunitats
Competència de l'oferta cultural de Barcelona i altres municipis propers - La proximitat a Barcelona fa que molts habitants optin per consumir cultura a la capital, on hi ha una programació més diversa i d'alt nivell. - Altres municipis de l'Àrea Metropolitana, com Esplugues, Sant Feliu de Llobregat o Cornellà, tenen una oferta cultural consolidada que també pot atraure públic de Sant Just. - Això dificulta la fidelització del públic local i la consolidació d'una programació estable amb impacte propi.	Nous públics i tendències culturals - Possibilitat de captar nous públics mitjançant estratègies digitals i activitats més innovadores. - Creixent interès en el consum cultural en espais oberts i a l'aire lliure, fet que pot afavorir la descentralització de l'oferta. - Increment de la demanda d'activitats culturals relacionades amb el benestar i la salut mental.
Context socioeconòmic i finançament - Dependència de les subvencions públiques per part de moltes entitats culturals, fet que en dificulta la sostenibilitat a llarg termini. - Inestabilitat econòmica que pot afectar la capacitat de la població per destinar recursos al consum cultural. - Riscos associats a la reducció del finançament públic per a la cultura en cas de crisis econòmiques.	Suport institucional i aliances - Possibilitat d'optimitzar els recursos mitjançant la cooperació amb altres municipis i xarxes culturals supramunicipals. - Accés a finançament a través de fons europeus i programes de suport a la cultura i la innovació. - Integració de la cultura en estratègies de desenvolupament local, turisme i sostenibilitat.
Canvis en els hàbits de consum cultural - Disminució de la participació en activitats culturals tradicionals, especialment entre els segments més joves. - Dependència creixent de les xarxes socials per a la difusió cultural, amb el risc de no arribar a tots els segments de la població.	Transformació digital i innovació - Potencial de les tecnologies digitals per millorar la difusió i participació en activitats culturals. - Possibilitat de crear espais de creació artística digital i projectes culturals basats en realitat augmentada, mapping i experiències immersives. - Increment de les plataformes de finançament col·laboratiu i mecenatge per donar suport a la creació artística local.

	Inclusió i cohesió social • Oportunitat de reforçar la cultura com a eina d'inclusió social, mitjançant activitats dirigides a persones nouvingudes i diversificació de la programació. • Creació d'espais de trobada interculturals i intergeneracionals per fomentar el diàleg i la convivència. • Possibilitat d'ampliar el suport a la formació i creació artística entre joves per garantir el relleu generacional en el teixit cultural.

Factors Interns	
Reptes i Punts Febles	Oportunitats i Punts Forts
En relació al context i al perfil poblacional	
Sant Just Desvern ha experimentat un fort creixement demogràfic, amb l'arribada de nous residents, principalment de Barcelona→ Baixa implicació dels nous habitants en la vida cultural: molts no se senten part de la comunitat i consumeixen cultura a Barcelona o altres municipis.	Alt nivell socioeconòmic i educatiu de la població → Sant Just Desvern compta amb una població amb un alt nivell formatiu i de renda, fet que afavoreix l'interès per la cultura i la capacitat de participar en activitats culturals. Hi ha una major predisposició al consum cultural i a la participació en iniciatives d'art, música, teatre i activitats de caràcter educatiu o patrimonial.

Pressió urbanística i transformació del municipi → L'expansió urbanística i l'increment de la població, especialment a barris com Mas Lluí, fan que molts nous residents percebin Sant Just com una "ciutat dormitori". Aquest fenomen pot reduir la implicació en la vida cultural local i dificultar la creació d'un sentiment de pertinença. La falta de nous espais culturals adaptats a aquest creixement pot generar una major pressió sobre els equipaments existents.	Presència d'un teixit associatiu actiu i participatiu → La població de Sant Just té una llarga tradició de participació en entitats culturals i socials, cosa que reforça l'arrelament de la vida cultural al municipi. La implicació ciutadana facilita l'organització d'esdeveniments i el manteniment d'activitats de cultura popular com gegants, corals o diables.
Desaparició del relleu generacional → els fills de santjustencs no poden accedir a l'habitatge local i marxen, provocant una pèrdua de lideratge associatiu.	Creixement poblacional i arribada de nous residents → L'augment de la població en barris com Mas Lluí representa una oportunitat per ampliar els públics de la cultura i adaptar l'oferta a nous perfils de residents. La diversificació de la població pot fomentar una oferta cultural més rica i oberta a diferents sensibilitats i expressions culturals.
En relació a la política cultural	
Dependència del finançament municipal → No hi ha una estratègia consolidada per accedir a fons externs (europeus, mecenatge, patrocini privats).	Existència d'una política cultural consolidada → L'Ajuntament ha mantingut una aposta sostinguda per la cultura, amb una inversió per sobre de la mitjana d'altres municipis similars.
Limitació en l'adaptació a noves tendències culturals → La política cultural actual no sempre integra tendències emergents com la digitalització, nous formats culturals i la creació transdisciplinària.	Posicionament de Sant Just com a ciutat creativa → Presència de creadors/es locals reconeguts i patrimoni arquitectònic singular (Walden 7, Bofill).
Manca d'un projecte cultural de ciutat clarament definit i dificultat per consolidar una identitat cultural diferenciada → Tot i la inversió en cultura, falta un relat i una visió estratègica que diferenciï Sant Just en l'àmbit metropolità. → Sant Just no té un esdeveniment cultural de referència que el distingeixi en l'àmbit metropolità.	Sinergies amb altres municipis → Possibilitat de col·laboració amb altres ajuntaments metropolitans per compartir programació i infraestructures.

Dificultat per adaptar la política cultural a nous públics → Manca d'estratègies específiques per atraure joves i nous residents. → Falta una estratègia específica per incorporar nous formats culturals, especialment en l'àmbit digital i de la creació contemporània.	Impuls de la cultura sostenible i a l'aire lliure → Creixent interès per activitats culturals en espais naturals (Collserola, parcs urbans) i espai urbà obert, amb una forta presència d'art a l'aire lliure.
Absència de mecanismes d'avaluació → No hi ha sistemes consolidats per mesurar l'impacte de les polítiques culturals ni per fer seguiment dels objectius marcats.	Existeixen oportunitats per cercar nou finançament, com cercar aliances amb sectors emergents → Connexió amb empreses creatives, centres d'innovació i universitats per fomentar projectes culturals innovadors. Captació de finançament extern → Possibilitat d'accedir a programes europeus i ajuts per a la innovació i la inclusió cultural.
	Voluntat de transversalitat → La política cultural busca connexions amb altres àmbits com educació, cohesió social, economia, activitat física, igualtat i medi ambient.
En relació als actors de la cultura	
Limitada capacitat de gestió directa de l'Ajuntament de Sant Just Desvern → Externalització de serveis culturals que redueix el control municipal sobre la programació i planificació estratègica.	Compromís ferm amb la cultura → L'Ajuntament ha mantingut un pressupost estable per a la cultura i gestiona directament diversos equipaments i serveis.
Manca de transversalitat efectiva → Tot i la voluntat d'integrar la cultura en altres àrees municipals, no sempre hi ha una coordinació fluida amb altres departaments.	Voluntat de diàleg i participació → Existeixen espais de trobada amb entitats i professionals culturals, tot i que existeixen importants reptes en el seu funcionament.
Manca de relleu generacional a les entitats culturals → Algunes entitats tenen dificultats per captar nous membres i renovar les seves estructures directives.	Teixit associatiu ric i consolidat → Sant Just compta amb entitats històriques que mantenen una activitat cultural estable i de qualitat. A més, es constata un relleu generacional, amb un nombre important d'entitats creades per joves i/o amb membres joves.
Dependència del finançament municipal → La major part de les entitats culturals depenen de subvencions locals, fet que pot comprometre la seva sostenibilitat a llarg termini.	Dinamització constant de la vida cultural → Les entitats organitzen nombroses activitats que complementen la programació institucional.

Poca coordinació entre entitats → No sempre hi ha una planificació conjunta que eviti solapaments d'activitats o optimitzi els recursos disponibles.	Arrelament a la comunitat → Moltes associacions tenen una forta vinculació amb la ciutadania i fomenten la participació activa.
Manca d'un ecosistema consolidat de suport als creadors/es → No hi ha espais estables per a la creació i l'exhibició artística de professionals locals.	Presència d'artistes i creadors/es locals amb projecció → Sant Just compta amb talent artístic que podria tenir un paper més actiu en la dinamització cultural.
Baixa implicació en la programació municipal → Els artistes i empreses culturals locals no sempre estan integrats en les dinàmiques de programació cultural pública.	Existència d'empreses creatives → Sectors com el disseny, l'audiovisual i l'arquitectura tenen una implantació destacada al municipi.
Falta d'un model clar de col·laboració públic-privada → No hi ha una estratègia definida per fomentar el patrocini o les col·laboracions amb el sector privat.	Possibilitat d'impulsar col·laboracions amb el sector públic → Hi ha interès per part d'alguns professionals per participar en projectes culturals municipals.
En relació a la Xarxa d'equipaments	
Ús limitat i poc flexible d'alguns equipaments → Molts espais estan "hipotecats" per a usos concrets, dificultant l'accés a nous projectes.	Diversitat d'equipaments municipals → El municipi disposa de biblioteques, teatres, centres cívics i altres espais amb programació cultural.
Manca d'un espai referent per a la creació artística → No hi ha un centre dedicat a la producció cultural i artística de manera estable.	Espais històrics amb potencial cultural → Alguns espais tenen un gran valor patrimonial i podrien acollir més activitats culturals.
Infraestructures obsoletes en alguns casos → Alguns equipaments necessiten millores en accessibilitat i condicions tècniques.	Presència d'espais a l'aire lliure per activitats culturals → Parcs i espais naturals poden acollir programacions a l'exterior.
En relació a l'oferta cultural	
Falta d'una línia estratègica clara en la programació → L'oferta és molt extensa, però no sempre hi ha una visió estructurada que defineixi prioritats i diferencii Sant Just d'altres municipis.	Diversitat de l'oferta cultural → La programació inclou una àmplia varietat d'activitats: arts escèniques, música, arts visuals, literatura, festes tradicionals, activitats familiars i esdeveniments a l'espai públic.

No s'ha consolidat un relat cultural propi que doni coherència i singularitat a la programació.	La combinació d'oferta institucional i activitats organitzades per entitats permet una proposta cultural rica i variada.
Dificultat per captar públics nous i diversificar audiències → La major part del públic que assisteix a les activitats culturals és recurrent i pertany a col·lectius habituals del municipi. Falta una programació específica per atraure nous residents, joves i col·lectius que tradicionalment no participen en la vida cultural local.	Presència d'esdeveniments culturals consolidats → Festivals i cicles com <i>La Vall Festival</i> o les activitats culturals de Festa Major han aconseguit consolidar-se i atreure públic. La cultura popular té un paper destacat amb colles geganteres, diables i corals que mantenen una programació estable.
Manca d'una programació estable d'arts escèniques i música en viu → Tot i tenir una oferta variada, no hi ha una cartellera regular de teatre, concerts i espectacles de gran format. La manca d'un espai escènic equipat adequadament limita la capacitat per acollir actuacions de qualitat.	Integració d'activitats en l'espai públic → L'ús de carrers, places i espais naturals per a activitats culturals fomenta la participació i la proximitat amb la ciutadania. Esdeveniments com concerts a l'aire lliure o fires culturals han tingut una bona acceptació.
Solapament d'activitats i falta de coordinació en la programació → En alguns moments, es programen activitats sense una planificació global, fet que genera conflictes d'agenda i dispersió del públic. Cal treballar per a millorar l'usabilitat de l'agenda centralitzada d'activitats, que permeti una millor organització de la programació entre l'Ajuntament, entitats i agents culturals i eviti solapaments.	
En relació a la comunicació de la cultura	
Manca d'una estratègia de comunicació integrada → No hi ha una planificació clara per segmentar públics i adaptar els missatges.	Existència d'eines de difusió municipals → Hi ha canals oficials (web, butlletí, xarxes socials) per comunicar l'oferta cultural.
Difusió insuficient de l'oferta cultural → Molts ciutadans/es desconeixen l'activitat cultural del municipi.	Voluntat d'ampliar la difusió digital → Es reconeix la importància de potenciar la presència de la cultura a les xarxes.

Baixa presència en mitjans externs → La cultura de Sant Just té poca visibilitat fora del municipi.	Coordinació amb algunes entitats per la promoció d'activitats → Algunes entitats tenen estratègies pròpies de comunicació que reforcen la difusió de les seves activitats.
En relació als públics de la cultura	
Dificultat per captar públic jove → Manca una oferta adaptada als seus interessos.	Alta participació en activitats tradicionals i festives → Els esdeveniments populars tenen un gran seguiment.
Baixa participació de nous residents → No es vinculen fàcilment amb la vida cultural del municipi.	Comunitat implicada en la vida cultural → Hi ha públic fidel a determinades activitats i hi ha una valoració general positiva pel que fa a l'oferta cultural al municipi.
Falta d'estratègies d'ampliació de públics → No hi ha accions concretes per diversificar audiències.	

5. Estratègia

L'anàlisi del context del municipi i el seu ecosistema cultural constitueix la base sobre la qual, en la segona part d'aquest document, s'estructuraran els objectius, els eixos i les mesures per al desplegament del PAC en els propers anys.

El Pla d'Acció Cultural de Sant Just Desvern s'articula així com una oportunitat per repensar el model cultural del municipi, transcendint la resposta immediata a les necessitats detectades en la diagnosi per **traçar una visió estratègica que projecti la cultura com a motor de cohesió social, identitat col·lectiva i desenvolupament local.**

Aquest procés suposa no només l'ordenació i la priorització de les accions culturals, sinó també la creació d'un horitzó comú, capaç de generar complicitats i compromisos entre els diversos agents del territori: administració, entitats, artistes, creador/es i la ciutadania en el seu conjunt. Es tracta, per tant, d'un full de ruta que vol construir una narrativa cultural compartida, capaç d'interpel·lar tant als públics habituals com als que, fins ara, han quedat més allunyats de la vida cultural del municipi.

Aquest pla també posa èmfasi en la necessitat d'actualitzar i reforçar els mecanismes de governança cultural, fomentant la participació activa de la ciutadania, la creació d'espais de treball conjunt amb les entitats i el desplegament d'estratègies que facilitin la interconnexió amb altres municipis, contribuint així a crear sinergies culturals territorials.

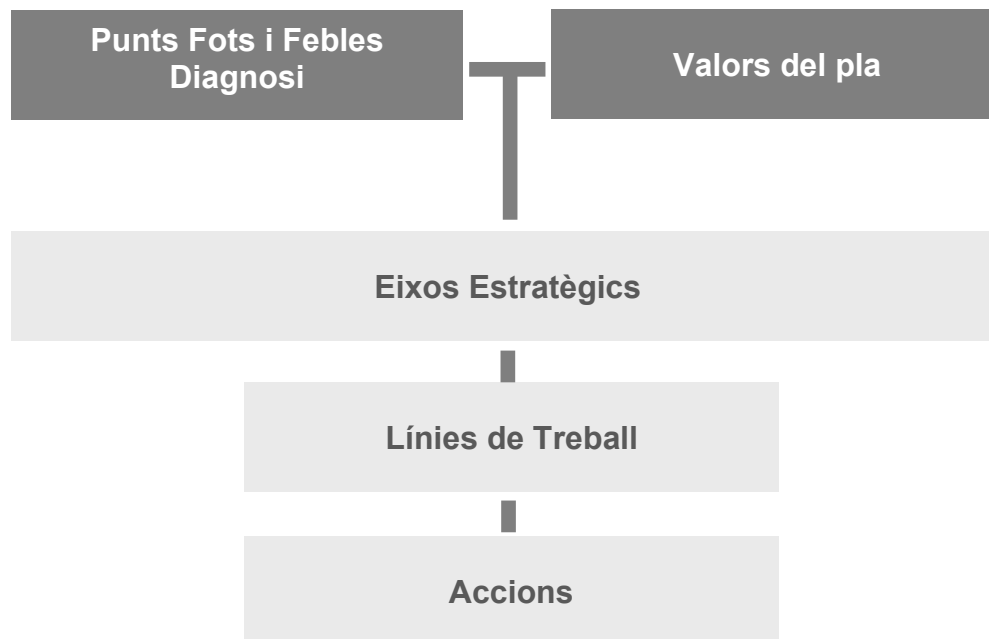
A més, el Pla no només vol consolidar la xarxa d'equipaments culturals de Sant Just Desvern, sinó també repensar-ne els usos per tal d'optimitzar els espais existents i integrar-los en la vida quotidiana dels barris. En aquest sentit, el patrimoni cultural, la creació contemporània i l'accés a la cultura s'entenen com a vectors essencials per articular un model cultural inclusiu, divers i adaptat a les necessitats i expectatives d'una població en transformació.

Aquest document no és un final, sinó un **punt de partida per a un procés obert, flexible i en constant evolució**, en què la cultura esdevingui un eix vertebrador i un espai de trobada on la identitat local es construeixi, es qüestioni i es projecti cap al futur.

Visió estratègica

Consolidar Sant Just Desvern com una ciutat culturalment viva, inclusiva i innovadora, on la cultura sigui un factor clau de cohesió social, sostenibilitat, identitat local i desenvolupament comunitari, connectada amb el territori i preparada per a les transformacions socials i digitals del futur.

L'estructura de la part estratègica s'articula de la següent manera:

5.1 Valors rectors del pla

Abans d'endinsar-nos en el desenvolupament estratègic del Pla d'Acció Cultural, cal posar èmfasi en un altre element fonamental que aporta coherència i significat al conjunt del Pla: els valors que l'inspiren i que esdevenen el fil conductor de totes les propostes i accions.

CULTURA COM A DRET I VEU COL·LECTIVA. *Per una ciutadania activa i amb veu en les polítiques culturals.*

A Sant Just Desvern, la cultura ha de ser reconeguda com un dret fonamental que garanteixi l'accés equitatiu a l'expressió i la creació cultural. La participació ciutadana és clau per fomentar una cultura inclusiva i democràtica, on la ciutadania esdevingui part activa en la definició i implementació de les polítiques culturals. En aquest sentit, cal consolidar espais de trobada que afavoreixin el diàleg i la corresponsabilitat entre administració, entitats i creador/es, especialment en un municipi amb un teixit associatiu consolidat però amb desafiaments pel que fa al relleu generacional i la incorporació de nous perfils.

ARRELAMENT I CONNEXIÓ AMB EL TERRITORI. *La proximitat com a motor de vincles i identitat local.*

En un context on la proximitat és un dels elements definidors de la identitat de Sant Just, la cultura ha de servir com a motor per enfortir els vincles amb el territori i promoure l'arrelament de la població

als barris. La presència d'un teixit associatiu actiu i divers ofereix una oportunitat única per promoure iniciatives culturals de proximitat que potenciïn la identitat local, facilitin l'accés a la cultura des de tots els punts del municipi i generin espais de trobada intergeneracionals.

ECOSISTEMA CREATIU I INNOVADOR. *Impulsar la creativitat com a força transformadora i oberta al món.*

Sant Just compta amb un teixit de creador/es i professionals de la cultura que sovint no troben espais adequats per desenvolupar el seu potencial. El foment de la creativitat ha d'incloure el suport a les noves formes d'expressió, les pràctiques híbrides i la innovació cultural com a estratègia per dinamitzar el municipi i convertir-lo en un pol creatiu metropolità. Apostar per la creació contemporània, els nous llenguatges artístics i la interdisciplinarietat és fonamental per captar nous públics i consolidar la identitat cultural del municipi.

EDUCACIÓ CULTURAL PER A LA VIDA. *Fer de la cultura una eina d'aprenentatge i compromís social.*

L'educació cultural és un pilar fonamental per construir una ciutadania activa i compromesa amb la cultura. Impulsar la formació artística i cultural al llarg de la vida contribueix a desenvolupar capacitats creatives, estimular el pensament crític i fomentar l'empatia. Integrar l'educació cultural com un eix transversal permet no només generar nous públics, sinó també enfortir els vincles entre el sistema educatiu, els equipaments culturals i el teixit associatiu, afavorint així una cultura més accessible i inclusiva

CULTURA QUE CUIDA. *Benestar emocional i cohesió social a través de l'expressió i la convivència.*

La cultura exerceix un paper clau en la millora del benestar individual i col·lectiu, oferint espais de trobada, expressió i reflexió que contribueixen a la cohesió social. Els projectes culturals poden actuar com a motor de cura i suport emocional, especialment per a col·lectius vulnerables o amb menys accés a activitats culturals. A més, la vinculació entre cultura i salut mental obre un camp d'oportunitats per promoure iniciatives que reforcin la qualitat de vida i el benestar general de la població, creant espais que fomentin el diàleg i la connexió comunitària.

5.2 Eixos estratègics

A partir de les conclusions del diagnòstic, aquesta segona part del PAC defineix els seus objectius generals i específics i estructura les accions en cinc eixos estratègics que han de guiar l'acció cultural del municipi en els propers anys. Cada eix recull un conjunt de línies de treball que responen als reptes identificats, detallant-ne els elements principals, els agents implicats, i els indicadors per al seguiment i avaluació.

El marc temporal del PAC abasta el període 2025-2030, amb l'objectiu de generar un horitzó prou ampli per introduir canvis rellevants en les polítiques culturals del municipi. Al mateix temps, es reconeix que

durant aquest període poden sorgir noves necessitats, demandes o oportunitats que caldrà abordar amb flexibilitat i capacitat d'adaptació. És per això que el PAC planteja orientacions estratègiques amb una vocació evolutiva, que seran objecte de revisió periòdica per tal de garantir-ne la pertinència i efectivitat, aprofitant els espais de participació existents i els mecanismes d'avaluació previstos. En aquest sentit, el Pla estableix les bases per a una governança cultural més inclusiva i corresponsable, alineada amb els objectius de sostenibilitat, equitat i desenvolupament cultural del municipi.

A continuació, es presenten els eixos estratègics que han de definir el full de ruta cultural de Sant Just Desvern en el període 2025-2030:

Taula 35. Taula resum d'Eixos estratègics PAC 2025-2030

Proposta d'eixos estratègics	Justificació	Objectius estratègics
Eixos Transversals		
<i>Impulsar un model de governança col·laborativa i eficaç</i>	- No existeix una governança compartida o sistema de corresponsabilitat sòlid entre administració, entitats i ciutadania. - Necessitat de revisar i actualitzar els mecanismes de participació com el Consell Municipal de Cultura. - El sector cultural professional no sempre se sent inclòs en les estructures de participació existents.	- Desenvolupar mecanismes de participació estables amb entitats i ciutadania. - Millorar la coordinació i la planificació compartida entre agents culturals. - Fomentar la resiliència dels actors culturals del territori
<i>Fomentar la transversalitat de la cultura en les polítiques municipals</i>	- Es constata la necessitat d'una mirada més ecosistèmica i integrada per tal que la cultura esdevingui un vector actiu en el desenvolupament territorial, social i ambiental. - Sant Just disposa d'un nivell educatiu molt alt i d'un entorn natural privilegiat (Collserola), fet que ofereix oportunitats per vincular cultura amb educació, natura, esport i salut. - Hi ha pràctiques aïllades de col·laboració interdepartamental, però falta una estratègia transversal consolidada.	- Promoure la cultura com a eix estratègic municipal - Millorar la coordinació interdepartamental - Desenvolupar projectes culturals amb perspectiva transversal

Eixos Programàtics

<i>Eix 1.</i> <i>Sant Just, ciutat creativa. Reforçar el suport a la creació i al teixit cultural professional i emergent.</i>	• El diagnòstic posa en relleu l'elevada presència de creador/es i professionals de la cultura residents al municipi, però també la manca de recursos i espais específics per a la creació. • Projectes com la Fàbrica d'Artistes o el programa MONS s'han vist interromputs per manca de finançament, malgrat el seu potencial.	• Crear espais estables de creació i residència artística. • Impulsar un ecosistema cultural sostenible (formació, producció, exhibició). • Potenciar el rol dels artistes i creador/es locals en la vida cultural pública
<i>Eix 2.</i> <i>Proximitat i participació. Garantir l'accés universal i equitatiu a la cultura</i>	• El diagnòstic proposa una revisió dels usos i funcions dels equipaments culturals per assegurar que responen als reptes de ciutat, afavorint usos compartits i comunitaris. • Es demana un model d'oferta descentralitzada i orientada a garantir la participació activa de col·lectius tradicionalment menys presents. • Els nous barris acullen població nouvinguda que sovint no s'incorpora al teixit cultural del municipi.	• Enfortir la cultura com a eina d'inclusió i cohesió social. • Reconvertir equipaments per fer-los més flexibles i oberts a nous usos. • Garantir la cobertura territorial i la inclusivitat.
<i>Eix 3.</i> <i>Impulsar una programació cultural diversa, de qualitat i arrelada al territori</i>	• Hi ha una oferta cultural estable, però poc renovada i amb escassa professionalització en alguns àmbits. • Els canals de comunicació no estan funcionant òptimament. Molta gent no s'assabenta de les activitats que es fan. • Falta un calendari coordinat i una estratègia clara de programació per evitar duplicitats, millorar la qualitat i arribar a més públics.	• Generar una programació inclusiva i segmentada segons perfils d'interès i edats. • Millorar la comunicació i difusió cultural

5.3 Detall de les línies de treball i accions proposades

El Pla d'Acció Cultural consta de 31 accions prioritàries (A) i 9 accions secundàries (B), distribuïdes en cinc eixos, tal com mostra aquest quadre:

Taula 36. Taula resum d'Accions del PAC 2025-2030

Eix Transversal 1. Impulsar un model de governança cultural col·laborativa i eficaç
A1. Impulsar les comissions existents, en el marc del Consell Municipal de Cultura A2. Crear una comissió o grup motor mixt per fer seguiment del PAC 2025-2030. A3. Revisió del sistema de subvencions. A4. Establiment de mecanismes d'escolta ciutadana. A5. Incorporació als Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Culturals de la Diputació de Barcelona. A6. Impuls d'una formació anual per a entitats culturals, artistes i professionals del sector cultural.
Eix Transversal 2. Fomentar la transversalitat de la cultura en les polítiques municipals
A7. Crear una taula de treball estable entre la Regidoria de Cultura i altres regidories. A8. Dissenyar projectes conjunts amb escoles i instituts i per fomentar la creativitat, la memòria històrica i el patrimoni local. A9. Revisar i promocionar les activitats culturals incloses a la Guia d'Activitats Educatives. A10. Introduir criteris de sostenibilitat a la programació cultural. A11. Seguir avançant en la incorporació d'un enfocament d'igualtat de gènere en les polítiques culturals. A12. Incloure la perspectiva d'accessibilitat i inclusió en les activitats culturals. A13. Creació d'un espai de recursos per a les Indústries Culturals i Creatives. A14. Promoció del mecenatge i col·laboració amb empreses locals per diversificar fonts de finançament. B1. Impulsar projectes transversals en l'àmbit de la salut, l'esport i la sostenibilitat. B2. Foment del projecte Repte de Futur. Impuls a l'Economia Creativa. B3. Enfortir els lligams entre Cultura i Turisme.
Eix Programàtic 1. Sant Just, ciutat creativa. Reforçar el suport a la creació i al teixit cultural professional i emergent
A15. Reformular el projecte Fàbrica d'Artistes i centrar-lo en l'aprofitament i rehabilitació progressiva de Can Freixes i/o altres equipaments municipals. A16. Seguir impulsant el projecte del MercArt com a espai d'exhibició d'arts visuals. A17. Reforçar el programa d'ajuts a la creació local. A18. Formació i assessorament dirigit a artistes i professionals de la cultura. A19. Creació d'una plataforma de connexió i visibilització del talent local. A20. Organització de sessions de <i>networking</i> per a creador/es i professionals de la cultura. A21. Revisar anualment la oferta de cursos a la Xarxa d'Equipaments. A22. Reforçar l'oferta formativa a existent en l'àmbit de la música i les arts visuals. B4. Projecte Creactiva't: espais autogestionats per a la creació jove. B5. Circuit d'exhibició artística en espais no convencionals (Exposa'T). B6. Programa de suport a la creació audiovisual (Càpsules Culturals).

Eix Programàtic 2. Proximitat i participació. Garantir l'accés universal i equitatiu a la cultura

- A23. Posar en marxa del nou Teatre Ateneu, seguint les orientacions del Pla d'usos (2022), com a infraestructura de referència per a la programació d'arts escèniques i musicals a la ciutat
- A24. Desenvolupar el projecte d'ampliació de la Biblioteca Joan Margarit
- A25. Optimitzar, reordenar i definir amb claredat els usos dels espais i equipaments existents
- A26. Foment de la memòria històrica i cultural, amb iniciatives per reforçar la identitat local.
- B7. Desenvolupament de projectes comunitaris en barris perifèrics.

Eix Programàtic 3. Impulsar una programació cultural diversa, de qualitat i arrelada al territori

- A27. Desenvolupament d'una estratègia de comunicació pròpia centrada en la creació d'un portal digital unificat "Sant Just Ciutat Creativa"
- A28. Potenciació de la comunicació en xarxes socials
- A29. Accions específiques per augmentar el públic jove en línia amb el Pla Local de Joventut
- A30. Reconvertir la idea d'un museu a Sant Just per la d'un museu a l'aire lliure, que reculli i fomenti l'art en espais públics
- A31. Portar a terme accions de coneixement dels públics
- B8. Programa de benvinguda per a nous residents
- B9. Fomentar un circuit d'exhibició i difusió artística local, vinculant equipaments municipals, comerços i espais alternatius.

Eix Transversal 1. Impulsar un model de governança cultural col·laborativa i eficaç

Objectiu: Impulsar una governança cultural participativa, representativa i corresponsable, que articuli el conjunt d'actors culturals del municipi (administració, entitats, professionals, ciutadania).

Línies de Treball i Accions

Agents

Indicadors

Línia de treball: Revisar el Consell de Cultura per garantir una participació real, representativa i intergeneracional.

Accions prioritàries

A1. Impulsar les comissions existents, en el marc del Consell Municipal de Cultura, i crear de noves, si escau.

- Definir clarament les funcions i competències d'aquestes comissions, assegurant la seva capacitat propositiva.
- Vincular les propostes sorgides de les taules amb mecanismes de finançament.
- Fomentar la participació diversa i inclusiva, assegurant la representació de diferents col·lectius i sensibilitats culturals.

Regidoria de Cultura, Consell Municipal de Cultura

- Nombre de propostes sorgides de les comissions i presentades al Consell Municipal de Cultura
- % de propostes aprovades que accedeixen a mecanismes de finançament municipal o extern
- Diversitat i representativitat en la composició de les comissions
- Nivell de satisfacció dels membres de les comissions respecte a la seva capacitat

		d'incidència i participació efectiva
Línia de treball: Desenvolupar mecanismes de corresponsabilitat i coordinació entre els actors culturals		
Accions prioritàries		
A2. Crear una comissió o grup motor mixt (ajuntament + agents culturals) per fer seguiment del PAC 2025-2030. Funcions de la comissió mixta: • Realitzar el seguiment de les accions implementades segons el calendari del PAC. • Avaluar l'impacte de les accions mitjançant indicadors establerts i recollir retorn dels agents implicats. • Detectar necessitats emergents o accions no previstes i proposar ajustos o noves accions. • Redactar informes semestrals de seguiment amb recomanacions per a l'equip tècnic de cultura. • Coordinar una sessió anual oberta per presentar els resultats a la ciutadania.	Regidoria de Cultura, Consell Municipal de Cultura, Agents culturals, ciutadania a títol individual	• Nombre de membres actius a la comissió mixta per sector • Nombre de propostes de millora formulades per la comissió i incorporades al PAC. • Nivell de satisfacció dels membres de la comissió respecte a la seva capacitat d'incidència (enquestes post-reunió).
A3. Revisar el sistema de subvencions per alinear-lo amb el PAC 2025-2030. Proposta orientativa de valoració de projectes: Impacte cultural i territorial (20 punts): • Projectes que promoguin el vincle entre la cultura i el territori, especialment aquells que incorporin accions en barris perifèrics o infrarepresentats culturalment. • Accions culturals que fomentin la memòria històrica, el patrimoni local i la identitat col·lectiva. Innovació i creativitat (20 punts): • Iniciatives que exploren nous llenguatges artístics, formats híbrids o propostes interdisciplinàries. • Projectes que introdueixin noves narratives, tecnologies o metodologies participatives. Col·laboració i treball en xarxa (15 punts): • Accions impulsades conjuntament per dues o més entitats culturals del municipi. • Projectes que impliquin la col·laboració entre diferents sectors culturals (arts visuals, música, escèniques) o amb altres àrees municipals (educació, joventut, medi ambient). Inclusió i participació ciutadana (15 punts): • Iniciatives que fomentin la participació activa de nous públics (joves, persones grans, col·lectius vulnerables). • Projectes que incorporin processos de cocreació amb la comunitat. Sostenibilitat i responsabilitat social (10 punts):	Regidoria de Cultura	• Percentatge de projectes subvencionats que promouen la descentralització cultural • Percentatge de projectes amb criteris d'innovació, sostenibilitat i cocreació • Distribució pressupostària per tipologia d'entitats • Valoració mitjana de les entitats sobre la claredat i coherència del nou sistema de valoració

• Projectes que implementin criteris de sostenibilitat ambiental (ús de materials reciclats, reducció de residus, etc.). • Activitats culturals amb un component de sensibilització sobre qüestions socials (igualtat de gènere, inclusió, diversitat). Viabilitat econòmica i sostenibilitat (10 punts): • Claredat i coherència del pressupost presentat, incloent-hi altres fonts de finançament (crowdfunding, patrocinis, etc.). • Projectes que plantegin mecanismes per garantir la continuïtat de les activitats més enllà del període subvencionat. Difusió i comunicació (10 punts): • Existència d'un pla de comunicació estructurat que garanteixi l'abast i la visibilitat del projecte. • Incorporació d'estratègies digitals i formats accessibles per arribar a nous públics. • Capacitat de difusió de la llengua catalana		
A4. Establiment de mecanismes d'escolta ciutadana • Realització d'una consulta ciutadana anual o biennal sobre prioritats culturals. • A desenvolupar en el marc d'algun esdeveniment cultural -com la Festa Major- i incentivar la participació amb entrades, descomptes, etc. • Inclusió d'un apartat a la plataforma "Sant Just, ciutat creativa", proposada a l'Acció 31, dedicat a recollir propostes culturals, suggeriments i queixes sobre l'oferta cultural municipal. ○ Formularis senzills per captar necessitats específiques (nous equipaments, activitats culturals, espais per a joves creador/es). ○ Secció de votacions i enquestes per prioritzar accions o projectes proposats per la ciutadania.	Regidoria de Cultura	• Nombre de participacions a la consulta ciutadana anual o biennal sobre prioritats culturals • % de propostes ciutadanes rebudes a través de la plataforma "Sant Just, ciutat creativa" • % de propostes ciutadanes que s'incorporen a la planificació anual d'activitats o serveis culturals • Diversitat sociodemogràfica dels participants a les consultes (edat, gènere, barri, etc.) • Nivell de satisfacció dels participants respecte a l'accessibilitat i impacte dels mecanismes de participació
Línia de treball: Donar suport i enfortir els actors culturals del territori		
Accions prioritàries		
A5. Incorporació als Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Culturals de la Diputació de Barcelona. • La participació contribueix a l'anàlisi i millora dels serveis culturals de cadascun dels municipis, eixampla les oportunitats de teixir contactes professionals, de conèixer i visitar projectes, de compartir recursos i de fomentar altres noves iniciatives de cooperació entre municipis.	Regidoria de Cultura	• Nombre de serveis culturals municipals inclosos als Cercles de Comparació Intermunicipal • Nombre de propostes de millora identificades i implementades a partir dels indicadors comparatius. • Nombre de participacions del personal tècnic en trobades, visites o jornades del CERC

		• Nombre de col·laboracions iniciades amb altres municipis a partir del contacte en el marc dels Cercles
A6. Impuls d'una formació anual per a entitats culturals, artistes i professionals del sector cultural per augmentar la sostenibilitat i l'impacte del sector cultural al municipi i, al mateix temps, reconèixer la tasca i contribució de les entitats culturals. Proposta de continguts del programa: Mòdul 1: Governança i estructures organitzatives (2 sessions) ○ Models de governança per a entitats culturals: associacions, cooperatives i xarxes. ○ Estratègies per a la gestió democràtica i participativa. ○ Rol del Consell de Cultura i altres espais de governança local. Mòdul 2: Planificació estratègica i gestió de projectes (2 sessions) ○ Disseny i execució de projectes culturals amb impacte comunitari. ○ Elaboració de plans d'acció amb objectius, cronogrames i indicadors de seguiment. ○ Metodologies de treball col·laboratiu entre entitats i artistes. Mòdul 3: Finançament i sostenibilitat (2 sessions) ○ Identificació de fonts alternatives de finançament (subvencions, <i>crowdfunding</i>, patrocinis). ○ Com presentar projectes a convocatòries públiques i privades. ○ Estratègies per a la captació de socis, mecenes i col·laboradors.	Regidoria de Cultura, Entitats culturals	• Nombre d'entitats, artistes i professionals participants. • Nombre de projectes culturals presentats a convocatòries de finançament després de la formació. • % d'entitats que implementen nous models de governança o planificació estratègica. • Satisfacció dels participants (enquestes post-formació). • Nombre de col·laboracions generades entre entitats i artistes participants.

Eix Transversal 2. Fomentar la transversalitat de la cultura en les polítiques municipals

Objectiu: Integrar la cultura com un element estratègic i transversal en totes les polítiques municipals de Sant Just Desvern, potenciant la seva contribució a la cohesió social, l'educació, el benestar, la sostenibilitat i el desenvolupament econòmic, garantint una planificació coherent i coordinada amb els altres àmbits d'actuació municipal.

Línies de Treball i Accions

Agents

Indicadors

Línia de treball: Afavorir metodologies de treball interdepartamental estables.

Accions prioritàries

A7. Tenir un espai de treball tècnic estable entre la Regidoria de Cultura i altres regidories (educació, joventut, benestar social, urbanisme, etc.) per al disseny i seguiment d'accions culturals transversals.

- Trobades amb periodicitat trimestral.
- Desenvolupament d'eines de treball que afavoreixin la col·laboració (Teams, Google Workspace o similar)
- Focus en el treball conjunt entre Cultura-Educació per al disseny de projectes conjunts

Regidoria de Cultura,
Regidoria d'Infància i Joventut,
Regidoria d'Educació,
altres regidories

- Nombre de trobades mensuals realitzades
- % d'assistència dels representants de cada àrea
- Nombre d'accions culturals transversals dissenyades i implementades
- Grau de satisfacció dels membres de la taula respecte a la coordinació i comunicació interdepartamental

Línia de treball: Enfortir els vincles entre Cultura i Educació

Accions prioritàries

A8. Dissenyar projectes conjunts amb escoles i instituts i per fomentar la creativitat, la memòria històrica i el patrimoni local:

Algunes idees:

- Elaboració d'un itinerari educatiu per a donar a conèixer l'escultura a l'espai urbà del municipi, vinculant els continguts de difusió artística amb els de divulgació històrica, per tal de conèixer millor el municipi i reforçar el sentiment de pertinença. En aquest sentit, el Refugi Antiaeri, on hi ha també una intervenció artística, és un bon referent.
- **Concurs d'Art Urbà:** Desenvolupar un concurs anual d'art urbà per a joves de secundària i batxillerat, vinculat a centres educatius del municipi. Les millors obres es traslladen a espais públics, creant un circuit d'art urbà educatiu.
- Projecte 'Artistes a l'Aula': Residències artístiques a escoles i instituts
 - Seleccionar artistes locals per realitzar residències temporals en centres educatius.

Regidoria de Cultura,
Regidoria d'Educació,
Escoles i centres educatius de Sant Just Desvern,
Artistes locals

- Nombre de centres educatius implicats en projectes culturals anualment
- Nombre de projectes desenvolupats conjuntament amb escoles i instituts
- % d'alumnat participant en relació al total d'alumnes del municipi per franja educativa
- Nivell de satisfacció de docents, alumnat i artistes participants

○ Desenvolupar projectes artístics amb alumnat que culminin amb una presentació pública. ○ Facilitar trobades entre els artistes i professorat per adaptar els projectes als continguts curriculars.		
A9. Revisar i promocionar les activitats culturals incloses a la Guia d'Activitats Educatives: • Incloure tallers d'arts visuals, arts escèniques i audiovisuals dirigits per creador/es locals. • Desenvolupar mecanismes d'escolta del professorat per tal de recollir peticions específiques d'activitats de divulgació artística per incloure a la guia. • Organitzar una sessió anual de presentació de la guia adreçada a directors, coordinadors pedagògics i professorat de tots els centres. ○ Realitzar presentacions dinàmiques amb activitats demostratives (tallers curts, microactuacions). ○ Facilitar un espai per a resoldre dubtes sobre la sol·licitud de les activitats i adaptar-les a les necessitats del centre.	Regidoria de Cultura, Escoles i centres educatius de Sant Just Desvern, Artistes locals	• % de centres educatius que fan ús d'activitats culturals de la guia. • Nombre de propostes rebudes a través de mecanismes d'escolta al professorat • Nombre de participants a la sessió anual de presentació de la guia. • Nivell de satisfacció del professorat respecte a l'oferta i aplicabilitat de la guia

Línia de treball: Promoure projectes culturals que fomentin la sostenibilitat i el benestar (espais naturals, cultura i salut, cultura i esports...).

Accions prioritàries

A10. Introduir criteris de sostenibilitat a la programació cultural: • Redactar un document marc amb directrius clares sobre pràctiques sostenibles per a la producció d'esdeveniments culturals (recomanem en aquest sentit la lectura de l'estudi <i>Cultura, medi ambient i emergència climàtica. Com actuar en l'àmbit de la gestió i les polítiques culturals locals</i>, del CERC: https://llibreria.diba.cat/cat/llibre/cultura-medi-ambient-i-emergencia-climatica_66310, així com les recomanacions del Pla Clima de l'ICEC) ○ Reducció de residus (materials reciclables, eliminació d'un sol ús). ○ Eficiència energètica (il·luminació LED, ús de fonts d'energia renovable). ○ Gestió de residus (punts de reciclatge, compostatge). ○ Transport sostenible (fomentar l'ús del transport públic i bicicletes).	Regidoria de Cultura, Regidoria de Sostenibilitat i Medi Ambient	• Nombre d'esdeveniments culturals que incorporen pràctiques sostenibles definides al document marc • Nombre de professionals formats en sostenibilitat aplicada a la cultura • Nombre d'exemplars de la guia distribuïts entre agents culturals del municipi • % d'esdeveniments amb sistemes de recollida selectiva, punts de reciclatge o altres mesures ambientals visibles • Nivell de satisfacció del personal tècnic respecte a la formació rebuda en sostenibilitat cultural
--	--	--

• Aprofitar aquest coneixement per fer accions de formació i sensibilització per al personal tècnic. • Distribuir la guia a artistes, tècnics, entitats culturals i organitzadors d'esdeveniments. • Desenvolupar accions de formació i sensibilització al personal tècnic (buscant formacions en aquesta línia ofertes per administracions supramunicipals)		
--	--	--

Accions secundàries

B1. Impulsar projectes transversals en l'àmbit de la salut, l'esport i la sostenibilitat. Algunes propostes: • Circuit de cultura a l'aire lliure: Dissenyar un circuit d'activitats culturals en espais naturals del municipi (Collserola, Penya del Moro), incloent-hi rutes guiades per artistes locals, concerts acústics i activitats literàries en espais verds. • Cultura i Esport. Caminades culturals a Collserola: Partint de les rutes de senderisme organitzades per entitats locals, crear un programa que inclogui caminades culturals amb intervencions artístiques en punts estratègics del recorregut (lectura de textos literaris, microteatre ambiental, música acústica). En col·laboració amb artistes locals. • Setmana de la Salut: Integrar activitats culturals dins la Setmana de la Salut, aprofitant espais com el Parc de Torreblanca per realitzar sessions de ioga amb música en directe, tallers de dansa-teràpia i exposicions d'art terapèutic.	Regidoria de Cultura, Àrea Activitats Esportives, Salut, Regidoria de Sostenibilitat i Medi Ambient	• Nombre d'activitats culturals realitzades en espais naturals del municipi • Nombre de col·laboracions entre àrees municipals (cultura, salut, esport, sostenibilitat) • % de projectes transversals que involucren artistes o entitats culturals locals • Nombre de participants en activitats de cultura i salut o cultura i esport • Nivell de satisfacció del públic assistent respecte a les activitats culturals en entorns naturals o saludables
--	--	--

Línia de treball: Incorporar perspectives d'inclusió, gènere i accessibilitat a l'acció cultural.

Accions prioritàries

A11. Seguir avançant en incorporar un enfocament d'igualtat de gènere en les polítiques culturals, promovent la participació equitativa de col·lectius menys representats en la producció i accés a la cultura. • Assegurar una representació equilibrada en la programació cultural, tant pel que fa als artistes com als públics. • Promoure espais culturals segurs i lliures de violència o discriminació. • Promoure campanyes culturals que visibilitzin el paper de les dones i col·lectius infrarepresentats en la història i producció cultural local.	Regidoria de Cultura, Regidoria de Diversitat Sexual i Gènere	• % de dones i persones de gèneres diversos en la programació cultural municipal • % d'activitats que inclouen continguts o narratives que visibilitzen col·lectius infrarepresentats • Nombre d'accions realitzades per garantir espais culturals segurs i lliures de violència o discriminació • Nombre de campanyes culturals impulsades amb enfocament de gènere o inclusiu •
---	--	---

A12. Incloure la perspectiva d'accessibilitat i inclusió en les activitats culturals: • Treballar per al compliment la Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat (https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=673958) • Dissenyar activitats culturals accessibles per a persones amb diversitat funcional, incloent-hi mesures d'accessibilitat física, cognitiva i sensorial. • Oferir continguts culturals en formats adaptats (llengua de signes, audiodescripció, lectura fàcil, etc.).	Regidoria de Cultura, Regidoria de Diversitat Sexual i Gènere	• % d'activitats culturals que incorporen mesures d'accessibilitat (física, sensorial o cognitiva) • Nombre de continguts culturals adaptats oferts anualment • Nombre d'accions per adaptar espais i activitats culturals al compliment de la Llei 13/2014 • Nivell de satisfacció de les persones amb capacitats diverses respecte a l'accessibilitat de l'oferta cultural
--	--	---

Línia de treball: Cultura i Desenvolupament econòmic

Accions prioritàries

A13. Creació d'un punt de trobada per a les indústries culturals i creatives (en el marc del projecte de suport a la creació): establir un punt de trobada i suport per a creador/es i empreses culturals del municipi, integrant: • Sales de treball compartit (<i>coworking</i> cultural). • Espais per a presentacions i exposicions de projectes culturals. • Sessions de formació i mentories en col·laboració amb l'àrea de Promoció Econòmica.	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Empresa i Ocupació	• Nombre d'usuaris/es regulars de l'espai de <i>coworking</i> cultural • Nombre d'activitats de presentació o exposició de projectes culturals realitzades • Nombre de sessions de formació o mentories organitzades anualment • Nivell de satisfacció dels usuaris/es respecte als serveis i recursos disponibles
A14. Promoció del mecenatge i col·laboració amb empreses locals per diversificar fonts de finançament. • Realitzar un mapeig del teixit empresarial local per detectar empreses amb sensibilitat cultural, responsabilitat social corporativa (RSC) o interessos estratègics alineats amb projectes culturals (ex. sectors com restauració, hostaleria, serveis creatius, tecnologies digitals). • Crear una base de dades d'empreses i comerços susceptibles d'esdevenir mecenes o patrocinadors. • Desenvolupar una plataforma digital on les entitats culturals puguin presentar els seus projectes (format, objectius, pressupost, impacte social) per captar patrocinis o col·laboracions. • Organitzar tallers per a entitats culturals sobre com presentar projectes culturals a empreses, elaboració de dossiers de patrocinis i estratègies de captació de fons. • Sessions formatives per a empreses sobre els beneficis fiscals i d'imatge del mecenatge cultural.	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Empresa i Ocupació, Sector empresarial, Entitats culturals	• Nombre d'empreses identificades amb interès o potencial en mecenatge cultural • Nombre de projectes culturals presentats a través de la plataforma digital de captació de patrocinis • Nombre de col·laboracions o acords establerts entre entitats culturals i empreses locals • Nivell de satisfacció de les entitats culturals respecte al suport rebut per captar finançament privat

Accions secundàries

B2. Reforçar el projecte Repte de Futur. Impuls a l'Economia Creativa

- Organitzar jornades de treball en xarxa entre creador/es locals i empreses del municipi per fomentar projectes culturals col·laboratius (per exemple, creació d'elements visuals per a esdeveniments comercials, decoració d'espais amb obres d'artistes locals).
- Impulsar projectes creatius que reutilitzin materials procedents d'empreses locals (residus industrials, mobiliari obsolet, embalatge).

Regidoria de Cultura,
Regidoria d'Empresa i Ocupació

- Nombre de jornades de trobada entre creador/es i empreses locals realitzades anualment
- Nombre de projectes culturals col·laboratius impulsats entre creador/es i empreses
- Nombre de projectes creatius basats en la reutilització de materials empresarials locals
- % d'empreses participants que repeteixen col·laboració o s'impliquen en nous projectes
- Nivell de satisfacció dels participants (creadors/es i empreses) respecte a les jornades i col·laboracions

B3. Enfortir els lligams entre Cultura i Turisme

Valorar la recuperació d'algunes de les propostes de la Diagnosi dels Recursos turístics de Sant Just Desvern del 2023, centrades en la creació de nous productes turístics basats en actius culturals, com:

- *Ruta Sant Just Creatiu*: Integrant part de la Ruta d'Art Singular, però incloent altres aspectes com la música, el vídeo-art i la creació en directe.
- *Ruta Joan Margarit*: Creació d'un itinerari literari al voltant de l'obra del poeta.
- *Disseny i conceptualització d'una gimcana turística digital*: amb l'ús del mòbil permet desplaçar-se pels punts icònics de Sant Just, de manera independent però amb la motivació d'un incentiu com la resolució d'un misteri, fer un aprenentatge, competir "saludablement" amb la resta del grup o família, etc.

Regidoria de Cultura,
Regidoria de Comerç i Turisme,
Regidoria de Patrimoni Arquitectònic

- Nombre de productes turístics actius vinculats a actius culturals del municipi
- Nombre de visites o participants a les rutes culturals (Sant Just Creatiu, Ruta Joan Margarit, etc.)
- Nombre de descàrregues o usos de la gimcana turística digital
- Nivell de satisfacció del públic usuari respecte a l'oferta cultural amb valor turístic

Eix Programàtic 1. Sant Just, ciutat creativa. Reforçar el suport a la creació i al teixit cultural professional i emergent.

Objectiu: Reforçar el suport a la creació i al teixit cultural professional i emergent, consolidant un ecosistema cultural sostenible i innovador.

Accions	Agents	Indicadors
---------	--------	------------

Línia de treball: Crear espais de suport a la creació artística i cultural (tallers , residències, laboratoris...).

Accions prioritàries

A15. Reformular el projecte Fàbrica d'Artistes i centrar-lo en l'aprofitament i rehabilitació progressiva de Can Freixes i/o altres equipaments municipals.

- Aprofitar els espais de Can Freixes i/o altres equipaments municipals (en convivència amb el projecte de la Casa de la Dona) per utilitzar-los com a tallers d'artistes, espais per a residències, etc. Caldria optar per un model fonamentalment d'auto-gestió, on l'Ajuntament caldria assegurar un ús equitatiu i responsable dels espais.
- També és possible identificar altres espais municipals infrautilitzats i destinar-los a la creació d'estudis i tallers per a artistes locals. Un exemple poden ser algunes sales de la Vagoneta o del Centre Cívic Soledat Sans.
- Una tercera opció és estudiar la viabilitat d'implementar un programa de cessió temporal d'espais buits o temporalment en desús (ex. locals comercials tancats o naus industrials sense ús) i crear acords de col·laboració per utilitzar-los -de forma transitòria- com a tallers o *coworkings* per artistes i professionals de la cultura.

Regidoria de Cultura, empreses i propietaris privats, artistes, professionals i entitats culturals

- Nombre d'espais municipals identificats i habilitats per a la creació artística
- Nombre d'artistes i col·lectius beneficiaris del programa
- Nombre d'acords establerts amb propietaris privats per a la cessió temporal d'espais
- Valoració satisfacció dels usuaris del programa
- Nombre de projectes creatius desenvolupats amb impacte comunitari

A16. Seguir impulsant el projecte MONS i el MercArt com a espai d'exhibició d'arts visuals

- Reforçar la identitat del MercArt com a espai cultural dedicat a les arts visuals contemporànies.
- Continuar impulsant i garantint la viabilitat del projecte MONS, al costat d'altres projectes d'exhibició d'arts visuals impulsats pel Celler, per potenciar la visibilitat dels i les artistes locals.
- Incorporar una voluntat pedagògica, creant activitats educatives per escoles, instituts i públic general

Regidoria de Cultura, artistes, professionals culturals

- Nombre d'exposicions i activitats organitzades anualment al MercArt i en el marc del projecte MONS
- Nombre d'artistes locals participants en les programacions d'arts visuals
- Nombre de centres educatius participants en activitats pedagògiques vinculades a les exposicions
- Nombre de col·laboracions amb xarxes i programes d'arts visuals del territori.

(visites comentades, projectes en xarxa amb la comunitat educativa,...) • Explorar la col·laboració amb xarxes i programes d'arts visuals del territori		• Nivell de satisfacció del públic i dels artistes participants respecte a la visibilitat i qualitat de les propostes
--	--	---

Accions secundàries

B4. Projecte Creactiva't: espais autogestionats per a la creació jove: • Realitzar sessions participatives amb joves creador/es i entitats juvenils per definir necessitats, usos i formats dels espais. • Identificar espais municipals adequats i negociar els termes d'ús temporal o compartit. • Definir els criteris d'autogestió i les responsabilitats dels grups participants. Funcions i activitats dins els espais autogestionats: • Tallers de creació col·lectiva: Espais per treballar conjuntament en projectes interdisciplinaris. • Sala d'exposicions efímera: Un espai expositiu rotatiu on els joves creador/es puguin presentar els seus treballs. • Sessions de co-creació i mentoria: Activitats de mentoria amb artistes consolidats del municipi. • Borsa de recursos i intercanvi: Sistema per compartir materials, eines i equipament entre els usuaris de l'espai.	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Infància i Joventut	• Nombre d'espais habilitats per a la creació jove • Nombre de joves creador/es participants en el programa • Nombre de projectes col·laboratius desenvolupats dins dels espais autogestionats • Nombre d'exposicions realitzades i participants involucrats. • Nivell de satisfacció dels usuaris dels espais autogestionats
---	--	---

Línia de treball: Impulsar programes de suport a creador/es locals (ajuts, circuits d'exhibició, intercanvis...).

Accions prioritàries

A17. Reforçar el programa d'ajuts a la creació local: • Reforçar econòmicament el programa per tal d'augmentar el nombre de creador/es recolzats, així com la quantia dels ajuts. • Establir subvencions anuals per a projectes d'arts visuals, arts escèniques i música amb un enfocament innovador i comunitari. En aquest sentit, és interessant revisar les recomanacions en l'establiment de convocatòries de les associacions professionals com la PAAC (https://www.paac.cat/c/recursos/bones-practiques/) • Establir un programa de mentoria cultural per a joves creador/es: Connectar artistes consolidats amb	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Infància i Joventut	• Nombre de creador/es beneficiaris del programa d'ajuts anualment • % d'ajuts atorgats a projectes amb enfocament innovador i comunitari • Nombre de joves creador/es participants en el programa de mentoria cultural • Nivell de satisfacció dels creador/es respecte al suport rebut (econòmic i formatiu)
---	--	---

creador/es emergents per assessorar-los en el desenvolupament de projectes culturals.		
A18. Formació i assessorament dirigit a artistes i professionals de la cultura (vinculada a la formació proposada a l'Acció A6) Objectiu: Dotar els artistes i professionals de la cultura de Sant Just Desvern d'eines, coneixements i competències per impulsar la seva trajectòria creativa, millorar la seva sostenibilitat econòmica i promoure la professionalització del sector cultural local. Formació especialitzada: • Tallers pràctics sobre gestió cultural, producció artística, captació de finançament i estratègies de comunicació. • Mòduls específics sobre drets d'autor, autoedició, estratègies de màrqueting digital i venda d'obres. • Sessions sobre emprenedoria cultural i desenvolupament de projectes col·laboratius. Recursos i materials: • Guies pràctiques sobre accés a finançament, drets d'autor i gestió de projectes. • Banc de recursos culturals (ex. llistat de convocatòries, eines de gestió, plantilles de contractes).	Regidoria de Cultura	• Nombre de sessions formatives i tallers pràctics organitzats anualment • Nombre de participants a les formacions • % de participants que valoren positivament els continguts i la utilitat pràctica de les formacions • Nombre de recursos i materials disponibles al banc de recursos culturals municipal • Nombre de descàrregues o consultes de les guies i recursos en línia

Accions secundàries

B5. Circuit d'exhibició artística en espais no convencionals. Implementar un circuit d'exhibició rotativa en espais no culturals (p.ex., comerços, cafeteries, oficines municipals) per donar visibilitat a obres d'artistes emergents i apropar la creació local al públic general. • Identificació d'espais i empreses interessades en participar a la iniciativa. • Gestió de demandes per part d'artistes locals	Regidoria de Cultura, empreses locals, artistes i entitats culturals	• Nombre d'espais no convencionals participants en el circuit d'exhibició • Nombre d'artistes locals que hi exposen anualment • Nombre total d'exposicions o mostres realitzades en el marc del circuit • % de comerços i espais col·laboradors que repeteixen participació • Nivell de satisfacció dels artistes i dels espais respecte a l'impacte i visibilitat obtinguts
B6. Programa de suport a la creació audiovisual (Càpsules Culturals): Crear un programa específic per a projectes audiovisuals curts (documentals, videoclips, animació) vinculats a la vida cultural i social de Sant Just. • Objectiu: Donar visibilitat a joves creador/es audiovisuals i generar contingut cultural de qualitat que es pugui difondre a través de les xarxes municipals. • Format: Convocatòria anual amb ajuts a la producció i projecció pública de les càpsules culturals.	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Infància i Joventut	• Nombre de visualitzacions o interaccions a les xarxes municipals de les càpsules publicades • Nombre de projeccions públiques organitzades (en equipaments, festivals, etc.) • Nivell de satisfacció dels participants respecte al procés de producció i difusió

Línia de treball: Fomentar la col·laboració entre els agents culturals del territori

Accions prioritàries

A19. Creació d'espais i eines de connexió i visibilització del talent local (en el marc de la plataforma de difusió cultural Sant Just Ciutat Creativa -veure A27) L'Ajuntament seria l'encarregat de crear les eines i espais de col·laboració i els agents culturals del territori es coresponsabilitzarien en la seva dinamització i manteniment. Directori de creador/es i entitats culturals: • Perfil personalitzat per a artistes, col·lectius, entitats i empreses culturals del municipi. • Fitxa amb informació detallada: disciplines artístiques, experiència, projectes recents, interessos de col·laboració. • Opció de cerca per categories (arts visuals, música, escèniques, audiovisuals, literatura, etc.). Borsa de projectes i oportunitats: • Espai on els creador/es poden publicar propostes de col·laboració o projectes oberts a la participació.	Regidoria de Cultura	• Nombre de creador/es i entitats registrades al directori cultural • Nombre de projectes publicats a la borsa de projectes i oportunitats • Nombre d'interaccions o connexions entre agents culturals a través de la plataforma • % d'usuaris actius que publiquen, col·laboren o consulten recursos regularment • Nombre de recursos disponibles i consultats a la biblioteca de la plataforma • Nombre de projectes col·laboratius generats a través dels espais de
--	-----------------------------	---

• Borsa de projectes municipals amb convocatòries específiques (ex. instal·lacions efímeres, creacions comunitàries, residències artístiques). • Apartat per a intercanvi de serveis o recursos entre creador/es (ex. cessió d'espais, materials, suport tècnic). Espai per a projectes col·laboratius: • Canal de Telegram o Whatsup • Secció específica per fomentar els projectes interdisciplinaris i en xarxa. Recursos i formació: • Biblioteca de recursos per a creador/es: convocatòries, subvencions, beques i ajuts. • Cursos i tallers sobre gestió cultural, producció artística, comunicació i finançament. • Espai per oferir serveis o mentoria (ex. formadors/es de projectes culturals o tècnics en producció escènica).		connexió digital (Telegram, WhatsApp, etc.)
A20. Organització de sessions de treball en xarxa per a creador/es i professionals de la cultura en col·laboració amb la Regidora d'Empresa i Ocupació • En espais culturals municipals i espais no convencionals (ex. locals comercials en desús, terrasses o jardins públics). • Pitch creatiu: Espai on els participants poden presentar breument els seus projectes, idees o necessitats. • Cafè creatiu: Espai informal per continuar converses i explorar possibles col·laboracions de manera més relaxada. Servei de cafè/te, aperitius i un espai obert per projectar vídeos o obres d'art dels participants.	Regidoria d'Empresa i Ocupació, Regidoria de Cultura	• Nombre de sessions de treball en xarxa organitzades anualment • Nombre de participants (creador/es i professionals de la cultura) • % de participants que presenten projectes en l'espai de pitch creatiu • Nombre de col·laboracions o projectes iniciats arran de les sessions • Nivell de satisfacció dels participants respecte al format i utilitat de les trobades
Línia de treball: Seguir consolidant l'oferta formativa artística del municipi		
A21. Revisar anualment l'oferta de cursos a la Xarxa d'Equipaments • Establir mètodes de consulta als usuaris i avaluació sistematitzada per orientar l'oferta. • Garantir una bona representació temàtica al conjunt d'equipaments de la xarxa i analitzar la conveniència de començar a especialitzar els centres en diferents àmbits formatius.	Regidoria de Cultura, Relleu Cultural	• Nombre d'enquestes o consultes realitzades a usuaris/es per orientar l'oferta formativa • % de cursos ajustats a les demandes recollides en els processos de consulta • Nombre total de cursos oferts i distribució per àmbit temàtic (arts visuals, escèniques, música, etc.)

A22. Reforçar l'oferta formativa existent en l'àmbit de la música i les arts visuals • Fomentar la col·laboració entre l'escola de música de l'Ateneu i els Tallers de Música per evitar solapaments i crear sinergies. • Seguir donant visibilitat a l'activitat de Carrau Blau i les col·leccions de Fragments. • Augmentar la participació dels alumnes en esdeveniments i programació municipal • Establir ponts amb els espais de la XEMMA (https://www.diba.cat/ca/web/xarxa-escoles-municipals)	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Educació Tallers de Música, Ateneu, Carrau Blau	• Nombre de projectes en col·laboració entre l'Escola de Música de l'Ateneu i els Tallers de Música • Nombre d'accions de visibilització vinculades a Carrau Blau i les col·leccions de Fragments • Nombre de col·laboracions o intercanvis establerts amb espais de la XEMMA • Nivell de satisfacció d'alumnat respecte a l'oferta formativa.
--	--	---

Eix Programàtic 2. Proximitat i participació

Objectiu: Promoure una cultura accessible, inclusiva i participativa a Sant Just Desvern, garantint que totes les persones i col·lectius del municipi tinguin l'oportunitat de formar part activa de la vida cultural, tant com a creador/es com a públic, i fomentant el sentiment de pertinença i cohesió social a través d'accions culturals de proximitat.

Línies de Treball i Accions	Agents	Indicadors
Línia de treball: Revisar i ordenar els usos dels equipaments culturals per optimitzar el seu ús i fer-los més oberts.		

Accions prioritàries

A23. Preparar la posada en marxa del nou Teatre Ateneu (prevista pel 2027-2028), seguint les orientacions del Pla d'usos (2022), com a infraestructura de referència per a la programació d'arts escèniques i musicals a la ciutat • Preparar la posada en marxa de l'equipament seguint totes les recomanacions del Pla d'usos (2022), dotant-lo d'una direcció estable i amb criteris de programació definits. • Promoure una programació per a tots els públics. Incloure una programació d'espectacles familiars. • Reforçar la programació escolar per reforçar l'educació cultural a les escoles del municipi. • Valorar la proposta de creació d'una Escola de l'Espectador/a i altres iniciatives per fomentar nous públics, especialment joves i nouvinguts al municipi. • Crear programes culturals dirigits a joves, amb horaris i formats adaptats (concerts, cinema alternatiu, espais d'autoexpressió). • Explorar fonts de finançament addicionals com subvencions de la Generalitat i la Diputació, patrocinis i mecenatge empresarial.	Regidoria de Cultura, Ateneu	• Existència d'una direcció artística definida i amb criteris de programació establerts • % de programació adreçada a públic familiar i escolar • Nombre d'espectacles escolars i centres educatius participants anualment • Nombre d'activitats vinculades a l'Escola de l'Espectador/a o a iniciatives per a nous públics • Nombre d'activitats específiques per a joves (concerts, cinema, etc.) programades anualment • Nombre de fonts de finançament
---	---	---

• Definir una política de cessió d'espais amb tarifes adaptades per a entitats i empreses privades. • Desenvolupar una política de preus assequibles amb descomptes per a col·lectius específics.		complementàries identificades i activades
A24. Desenvolupar el projecte d'ampliació de la Biblioteca Joan Margarit i revisar el funcionament i ubicació de l'Arxiu Municipal, seguint la reflexió estratègica que s'està desenvolupant amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona. • Revisió del programa funcional de la Biblioteca per donar solucions a noves necessitats i arribar a tota la població. • Impuls a les activitats de l'Arxiu Municipal, com a impulsor principal de les activitats en relació al patrimoni i la memòria històrica.	Regidoria de Cultura, Biblioteca, Arxiu	• Existència d'un programa funcional actualitzat de la Biblioteca que respongui a les necessitats detectades • % d'activitats de la Biblioteca orientades a nous públics o col·lectius poc habituals • Nombre de visitants, usuaris o participants en activitats de l'Arxiu
A25. Optimitzar, reordenar i definir els usos dels espais i equipaments existents: • Optimitzar l'ús de la sala polivalent MercArt, evitant l'apropiació de l'espai per usos o entitats específiques (veure acció A16). • Impulsar la creació d'una Oficina d'entitats, com a espai compartit, valorant la seva possible ubicació al CC La Vagoneta. S'ha de concebre com un espai polivalent i dinàmic que ofereix espais de treball, sales de reunions i àrees de col·laboració per a entitats culturals, associacions i col·lectius del municipi. A més de proporcionar espais físics, es planteja com un ecosistema de col·laboració on les entitats puguin intercanviar recursos, experiències i projectes. Proposta d'estructura i disseny 1. Distribució dels espais: ○ Recepció i Punt d'Informació: Espai centralitzat on es gestionen les reserves, es difonen activitats i es facilita informació sobre les entitats i els seus serveis. ○ Oficines compartides: Sales de treball per a les entitats, amb taules de treball modulars, taquilles individuals i espais per a treball col·laboratiu. ○ Sales de reunions polivalents: Sales equipades amb projector, pissarra i mobiliari flexible per a reunions internes, formacions o presentacions. ○ Espais d'emmagatzematge: Àrees compartides per a guardar materials, equipaments i documents de les entitats. ○ Zona de coworking cultural: Espai obert per a trobades, reunions informals i sessions de treball compartit, fomentant la interacció entre entitats. ○ Espai de creació i activitats comunitàries: Sala polivalent per a tallers, exposicions, projeccions i activitats culturals obertes al públic.	Regidoria de Cultura, Entitats culturals, Relleu Cultural	• Nombre d'entitats que fan ús de l'Oficina d'entitats.. • % d'ocupació dels espais comuns i sales de treball. • Nombre de projectes col·laboratius creats entre entitats. • Nivell de satisfacció de les entitats respecte a la gestió i ús dels espais (enquestes anuals). • Increment del nombre d'activitats obertes al públic organitzades des de l'Hotel d'Entitats.

- **Zona de descans i cafeteria:** Espai de socialització amb mobiliari còmode, màquines de cafè i petits refrigeris

2. Gestió i ús dels espais:

- **Sistema de cessió d'espais:**
 - Es crearà un reglament per a l'ús de les sales, establint criteris de rotació i ús compartit per evitar l'acaparament per part de poques entitats.
 - Reserva d'espais a través d'una plataforma digital amb calendari compartit.
 - Assignació d'espais de treball per períodes d'un any, renovable en funció del projecte i l'ús efectiu de l'espai.
- **Coordinació i dinamització:**
 - Un dinamitzador cultural s'encarregarà de coordinar les activitats, gestionar les reserves i promoure activitats col·laboratives entre entitats.
 - Creació d'un consell de gestió format per representants de les entitats per supervisar el funcionament de l'espai i proposar millores.
- **Delimitar els usos per cadascun dels centres pertanyents a la Xarxa d'Equipaments,** per tal de cobrir les necessitats actuals en matèria d'espai i optimitzar el funcionament d'alguns centres com el CC Soledat Sans. Valorar la possibilitat d'especialitzar els centres cívics per evitar duplicitats.

Línia de treball: Desenvolupar accions culturals comunitàries que fomentin vincles i sentiment de pertinença.

Accions prioritàries

A26. Foment de la memòria històrica i cultural, amb iniciatives per reforçar la identitat local, en la línia que s'està treballant des de l'Arxiu Municipal.

- Aprofitar els resultats del Mapa de patrimoni local que s'està desenvolupant actualment, juntament amb les recomanacions del *Document de Diagnosi inicial de la destinació i dels recursos locals amb potencial turístic en el municipi de Sant Just Desvern* (2021) per dissenyar rutes i iniciatives que donin a conèixer al patrimoni local (en relació amb l'acció B3)
- Reforçar les visites guiades organitzades per l'Ajuntament i el Centre d'Estudis Santjustencs (Penya del Moro, Refugi antiaeri, Rutes Singulares...)
- Desenvolupar projectes educatius que reforcin el vincle de pertinença al lloc mitjançant el coneixement del patrimoni cultural local. Un exemple a seguir 's el projecte *L'escola*

Regidoria de Cultura, Arxiu Municipal, CESJ

- Nombre de visites guiades organitzades anualment en col·laboració amb el Centre d'Estudis Santjustencs
- Nombre de centres educatius implicats en projectes educatius sobre patrimoni local
- Nombre d'activitats desenvolupades en el marc de col·laboracions amb altres municipis o amb la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat
- Nivell de participació ciutadana en activitats de

<i>adopta un monument</i>, en el qual un centre educatiu estudia a fons un element patrimonial i el difon entre familiars, amics i la resta de centres educatius mitjançant jornades, seminaris, visites comentades, etc. • Reforçar el vincle amb altres territoris i institucions: buscar sinèrgies i impulsar activitats en col·laboració amb altres municipis propers i amb la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat.		memòria i patrimoni cultural
--	--	------------------------------

Accions secundàries

B7. Desenvolupament de projectes comunitaris en barris perifèrics: • Crear un cicle anual d'activitats culturals comunitàries a barris amb menor accés a l'oferta cultural (ex. Mas Lluí). • Implicar col·lectius veïnals, associacions, artistes i escoles en la definició i execució dels projectes. • Prioritzar projectes que promoguin la memòria col·lectiva, la diversitat cultural i la cohesió social. • Facilitar recursos per a la producció de petites accions culturals generades a les sessions.	Regidoria de Cultura, Entitats culturals, AA.VV.	• Nombre d'activitats culturals comunitàries realitzades anualment en barris amb menor accés cultural • Nombre de col·lectius veïnals, entitats i escoles implicats en els projectes • Nombre de projectes culturals de petit format produïts amb recursos municipals • Nivell de participació i satisfacció dels veïns i veïnes implicats en els projectes
---	--	--

Eix Programàtic 3. Impulsar una programació cultural diversa, de qualitat i arrelada al territori

Objectiu: Enfortir les accions per ampliar i diversificar el públic cultural, amb especial atenció a joves i col·lectius poc implicats en la vida cultural del municipi.

Línies de Treball i Accions

Agents

Indicadors

Línia de treball: Millorar la comunicació cultural

Accions prioritàries

A27. Desenvolupament d'una estratègia de comunicació pròpia centrada en la creació d'un portal digital unificat "Sant Just ciutat creativa": web i aplicació mòbil específica per a la cultura amb dos objectius fonamentals:

Agenda cultural unificada:

- Espai centralitzat on s'agruparan totes les activitats culturals municipals: exposicions, concerts, tallers, festivals, projeccions, etc.
- Cercador amb filtres per data, tipus d'activitat, espai o col·lectiu organitzador.
- Possibilitat de subscripció a un butlletí mensual amb la programació cultural destacada.
- Sistema de notificacions per a activitats d'interès segons les preferències de l'usuari (activitats familiars, joves, arts visuals, etc.).

Espai de trobada i col·laboració per a agents culturals:

- Directori d'agents culturals locals: artistes, entitats, col·lectius i equipaments culturals.
- Fòrums de debat per compartir idees, projectes i necessitats.
- Apartat de projectes en curs, on els creador/es poden presentar les seves propostes i buscar col·laboradors.
- Borsa de recursos compartits: espais disponibles, materials, serveis tècnics, etc.
- Sistema de missatgeria interna per facilitar el contacte entre creador/es i entitats.

Funcionalitats addicionals:

- Sistema de registre per a agents culturals que permeti crear un perfil complet amb informació d'interès (contacte, disciplines, projectes en curs).
- Calendari compartit per organitzar activitats col·laboratives i evitar solapaments.
- Sistema de votacions per a propostes culturals obertes a la ciutadania (concursos, projectes comunitaris).
- Apartat de notícies culturals per donar visibilitat a nous projectes, convocatòries o residències artístiques.

Regidoria de Cultura, Empresa externa de producció cultural

- Nombre d'usuaris registrats al portal (professionals de la cultura / ciutadans)
- Nombre d'activitats culturals publicades mensualment
- Nombre d'interaccions entre agents culturals (propostes, projectes, col·laboracions).
- Percentatge de notificacions activades pels usuaris per a rebre informació personalitzada.
- Valoració dels usuaris respecte a la usabilitat i la utilitat del portal (enquestes post-llançament)

• Enllaç directe amb el portal de transparència municipal per consultar convenis, subvencions i col·laboracions culturals.		
A28. Potenciació de la comunicació en xarxes socials: • Vincular la plataforma amb un perfil específic a Instagram i TikTok, amb continguts audiovisuals curts i atractius. • Fomentar la participació juvenil amb reptes, concursos i retransmissions en directe d'activitats culturals. • En col·laboració amb el Casal de Joves i Ràdio Desvern, formar un grup de joves comunicadors culturals que s'encarreguin de la difusió d'activitats en xarxes socials. • Potenciar la col·laboració amb <i>influencers</i> locals perquè ajudin a promocionar la cultura del municipi.	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Infància i Joventut	• Nombre de publicacions mensuals a xarxes • % d'increment de seguidors als perfils específics de cultura a Instagram i TikTok. • Nombre de challenges, concursos o retransmissions en directe realitzades i nivell de participació juvenil en aquestes accions. • Nombre de joves participants en el grup de comunicadors culturals format pel Casal de Joves. • Nombre de col·laboracions establertes amb influencers locals i abast mitjà de les publicacions realitzades per aquests.

Línia de treball: Impulsar accions específiques per afavorir la participació de nous residents i el públic jove.

Accions prioritàries

A29. Accions específiques per augmentar el públic jove Creació d'espais de participació juvenil en cultura • Impulsar la creació d'un consell joves de cultura que permeti als i les adolescents i joves participar en la definició de la programació cultural. • Establir mecanismes de consulta per incorporar les seves necessitats en l'oferta cultural municipal. Adaptació de l'oferta cultural a les necessitats juvenil, seguint les recomanacions del nou Pla Local de Joventut (en desenvolupament) • Dotació al Casal de Joves d'infraestructura tecnològica: estudi de gravació, material per a <i>streamings</i> i espais de creació digital. • Incloure activitats que responguin als interessos de la joventut, com ara dansa i música urbana, cultura digital, arts escèniques contemporànies i esports urbans. • Adaptar els horaris i el preu de les activitats culturals per facilitar-ne l'accés als joves. • Potenciar els espais culturals oberts i autogestionats que permetin un ús flexible per part de la gent jove.	Regidoria de Cultura, Regidoria d'Infància i Joventut	• Nombre de consultes o processos participatius amb joves sobre programació cultural • Nombre d'activitats culturals adaptades als interessos juvenils programades anualment • % d'activitats amb horaris, preus o formats específicament adaptats per a públic jove • Nombre d'espais culturals oberts o autogestionats amb ús per a joves • Nombre d'activitats nocturnes saludables adreçades a joves organitzades anualment • Nombre de joves participants en activitats culturals i d'oci nocturn
---	--	---

• Crear una xarxa d'espais juvenils de creació artística, amb tallers de música, audiovisuals i arts visuals. • Programació d'activitats nocturnes saludables: Organitzar activitats culturals i esportives en horari nocturn per oferir alternatives d'oci saludables a la joventut. ○ Un espai obert els divendres i dissabtes a la nit amb programació cultural específica per a joves. ○ Activitats com música en directe, microteatre, projeccions de cinema, jams musicals, espais de joc o ludificació i arts digitals. ○ Possibilitat d'espais de trobada sense consum d'alcohol, amb oferta de menjars i begudes saludables.		• Nivell de satisfacció dels joves respecte a l'oferta cultural municipal
---	--	---

Accions secundàries

B8. Programa de benvinguda per a nous residents Objectiu: Facilitar la integració dels nous residents a Sant Just Desvern a través d'un programa de benvinguda cultural que connecti les persones recentment arribades amb l'oferta cultural del municipi, fomentant la seva participació en activitats locals i potenciant el sentiment de pertinença. Kit de Benvinguda Cultural: • Creació d'un kit de benvinguda cultural que s'entregarà a tots els nous residents en el moment d'empadronar-se. • Contingut del kit: ○ Guia cultural de Sant Just: informació sobre equipaments culturals, espais creatius, esdeveniments anuals i entitats locals. ○ Invitació a una visita guiada cultural per descobrir els espais culturals del municipi Programa de 'Mentoria Cultural': • Creació d'un programa de mentoria on residents amb més de 5 anys al municipi actuen com a referents culturals per a nous residents. • Els mentors acompanyen els nous residents a activitats culturals, presenten espais clau i els connecten amb creador/es i entitats. • Reconeixement als mentors amb invitacions a activitats culturals o espais culturals municipals.	Regidoria de Cultura	• Nombre de kits de benvinguda distribuïts i taxa de redempció de la targeta cultural. • Nombre de participants en les jornades de benvinguda i les visites guiades. • Nombre de nous residents inscrits al programa de mentoria cultural. • Nivell de satisfacció dels nous residents respecte a l'acollida cultural (enquestes post-activitat). • Nombre de nous residents que es vinculen a projectes culturals o entitats després del programa.
---	----------------------	---

Accions prioritàries

A30. Reconvertir la idea d'un museu a Sant Just per la d'un circuit d'art a l'aire lliure, que reculli i fomenti l'art en espais públics.

Transformar la concepció del museu tradicional a Sant Just Desvern en un espai cultural a l'aire lliure, integrant intervencions artístiques contemporànies en espais públics del municipi, potenciant així la creació local i la identitat cultural del territori.

Ruta Cultural 'Art en el Territori':

- Dissenyar una ruta cultural que connecti les diferents intervencions artístiques, amb punts d'informació sobre els artistes, les obres i la seva significació.
- Creació d'un mapa digital interactiu amb informació sobre cada peça, entrevistes amb els artistes i materials didàctics per a escoles i famílies.
- Instal·lació de plaques informatives a peu d'obra, amb codi QR que dirigeixi a la plataforma digital del projecte.

Activitats Culturals Vinculades al circuit d'art a l'aire lliure:

- Visites guiades temàtiques: Recorreguts culturals amb guies locals que expliquin les obres i la seva connexió amb la història i el context del municipi.
- Tallers de creació artística a l'aire lliure: Sessions de creació d'art urbà, escultura o pintura mural dirigides a joves creador/es i escolars.

Plataforma Digital 'Art en el Territori': Creació d'un espai web i una aplicació mòbil que inclogui:

- Mapa interactiu amb les ubicacions de les obres d'art i la seva història.
- Agenda d'activitats culturals relacionades amb el projecte.
- Espai per a artistes i creador/es locals per presentar propostes d'intervencions futures.

Convocatòria anual d'Art Públic – Intervencions Artístiques (en una fase més avançada del projecte, si es disposa de recursos):

- Llançar una convocatòria anual per a creador/es locals i nacionals per presentar projectes d'art públic (escultura, murals, instal·lacions, art efímer).
- Seleccionar un projecte anual que seran instal·lats en espais estratègics del municipi.
- Prioritzar propostes que treballin temàtiques com la memòria històrica, la identitat local, la natura o la inclusió social.

Regidoria de Cultura

- Nombre de visitants a les rutes culturals i a les activitats vinculades.
- % de noves propostes artístiques presentades a la convocatòria anual.
- Nivell de satisfacció dels artistes participants (enquestes post-projecte).
- Valoració dels residents respecte a la iniciativa i al seu impacte en l'espai públic.
- Nombre d'intervencions artístiques creades i instal·lades.

A31. Portar a terme accions de coneixement dels públics Objectiu: Desenvolupar un sistema estable de recollida i anàlisi de dades sobre els públics culturals de Sant Just Desvern, amb l'objectiu de millorar l'oferta cultural, ampliar la participació i crear estratègies específiques per a col·lectius poc presents en les activitats culturals del municipi. Enquestes Sistemàtiques d'Assistència a Activitats Culturals: • Dissenyar enquestes senzilles per recollir informació sobre els assistents a activitats culturals organitzades pel municipi (concerts, exposicions, tallers, festivals). • Preguntes sobre perfil sociodemogràfic (edat, sexe, residència), motivació d'assistència, hàbits culturals i barreres de participació. • Realització de les enquestes en format digital (codis QR a l'entrada i sortida dels esdeveniments) i en format presencial (entrevistes breus) • Analitzar periòdicament les dades recollides i detectar tendències en l'assistència a activitats culturals. Sistema de Seguiment de Públics: Control d'Entrades i Anàlisi d'Assistència: • Instal·lar un sistema de control d'entrades als equipaments culturals municipals per registrar el nombre d'assistents per activitat. • Analitzar l'evolució de l'assistència i identificar activitats amb més atracció de públic. • Creuar dades amb els resultats de les enquestes per detectar patrons d'assistència per franges d'edat, dies de la setmana, tipus d'activitat, etc.	Regidoria de Cultura, Relleu Cultural	• Nombre d'enquestes realitzades per activitat cultural i per segment de públic. • % de públics potencials identificats que es vinculen a activitats culturals posteriorment. • Nombre de trobades amb públics realitzades i participants assistents. • Nivell de satisfacció dels públics respecte a les accions culturals implementades (enquestes post-activitat). • Increment del nombre de públics assistents a activitats culturals després de la implementació del programa.
Accions secundàries		
B9. Fomentar un circuit d'exhibició i difusió artística local, vinculant equipaments municipals, comerços i espais alternatius. • Programació d'espectacles de petit format com monòlegs teatrals, lectures dramatitzades, espectacles de dansa de petit format, concerts acústics o de baixa intensitat de so, espectacles familiars, etc. • Una programació escènica de proximitat, adreçada als diferents grups d'edat (en col·laboració amb les escoles artístiques i el directori de creador/es locals, etc).	Regidoria de Cultura,	• Nombre d'espectacles de petit format programats anualment • Nombre i diversitat d'espais participants (equipaments municipals, comerços, espais alternatius) • % d'espectacles creats o interpretats per artistes o escoles artístiques locals • Nombre de públic assistent, desglossat per

franges d'edat (infantil, jove, adult, gent gran)

- Nivell de satisfacció del públic i dels artistes respecte a la programació i als espais

5.4 Recomanacions per a la implementació i avaluació

La posada en marxa de les accions i iniciatives previstes en cada àmbit d'actuació del Pla representa l'última etapa del seu recorregut, però alhora la més decisiva. És en aquest moment quan les propostes recollides passen del paper a l'acció, iniciant la fase executiva del Pla. Cal, per tant, assegurar una aplicació rigorosa i coherent de tot allò previst.

Per tal de garantir una implementació eficaç i consensuada, es proposa adoptar les següents línies d'actuació:

- Impulsar l'aprovació formal del Pla d'Acció Cultural (PAC) per part del Ple municipal, com a mostra de compromís institucional amb la planificació cultural i el seu desplegament.
- Difondre i comunicar el contingut del Pla a la ciutadania de Sant Just Desvern, al personal tècnic de l'Ajuntament i als agents culturals, utilitzant canals i formats adaptats a les particularitats locals.
- Establir prioritats clares i un calendari de treball per a les accions proposades.
- Redactar anualment un Pla d'Acció específic que concreti les actuacions a desenvolupar.
- Assignar responsabilitats a cada actor implicat, garantint la participació dels diferents agents culturals i institucionals.
- Definir un sistema bàsic d'indicadors per fer el seguiment i l'avaluació de les actuacions.
- Revisar i actualitzar periòdicament les propostes, incorporant nous reptes o ajustos necessaris.

La Regidoria de Cultura i la comissió mixta definida a l'acció A2 han d'exercir el lideratge d'aquesta etapa, pilotant el desplegament del Pla i vetllant pel seu correcte seguiment i valoració. Aquest lideratge ha de comptar amb la col·laboració activa del Consell Municipal de Cultura, el conjunt del teixit associatiu, les diferents regidories i serveis municipals, així com dels agents culturals de Sant Just Desvern. Seran les encarregades d'identificar les accions prioritàries i calendaritzar-les, tot elaborant el Pla d'Acció Anual, que serà compartit, debatut i validat pel Consell Municipal de Cultura. Aquest òrgan també tindrà un paper rellevant en l'assignació de responsabilitats i en l'impuls de grups de treball específics, en coherència amb el model de governança proposat.

Els plans anuals hauran d'incorporar:

- **Priorització d'accions**, tenint en compte la seva rellevància, urgència o oportunitat;
- **Objectius operatius**, alineats amb les línies estratègiques del Pla;
- **Accions i programes concrets**, ajustats als recursos disponibles;
- **Calendari de desplegament**, que permeti fer-ne un seguiment ordenat;
- **Indicadors de seguiment i avaluació**, útils per mesurar l'impacte i l'eficiència de les accions desenvolupades.

Fer el seguiment i l'avaluació del Pla és fonamental per conèixer el grau d'execució, identificar possibles millores i adaptar les accions al context canviant. Disposar d'un sistema d'indicadors senzill però eficaç (relatius a públics, costos, retorn social, impacte comunicatiu, etc.) serà clau per valorar els resultats i reforçar la capacitat d'aprenentatge i ajust del Pla.

En definitiva, caldrà afrontar la implementació del Pla amb flexibilitat i capacitat d'adaptació, tant per respondre a noves necessitats com per ajustar les accions a partir dels resultats obtinguts.

Per tal de recopilar les dades necessàries pel seguiment i l'avaluació, es disposa **d'una Fitxa de seguiment i avaluació**, que incorpora els elements bàsics per a fer-ne el seguiment durant el desplegament del Pla i oferirà el feedback necessari per poder incorporar millores.

Fitxa de Seguiment		Període:			
Nom de l'acció Eix Estratègic					
Nivell d'implementació	0-20% implementat	20 – 50% implementat	50-75% implementat	75-100% implementat	
	Comentaris	Comentaris	Comentaris	Comentaris	
Indicadors de seguiment i assoliment	• Indicador 1 • Indicador 2 • Indicador 3 • Indicador 4 • ...				
Resultats aconseguits i impacte					
Dificultats en l'execució					
Valoració a futur	Cal reforçar l'acció	Cal reorientar l'acció		Continuïtat sense canvis	

Recomanacions a futur	Accions prioritàries per al proper període
	Recomanacions per al proper cicle d'implementació

6. Annexes

Annex 1. Subvencions atorgades a entitats culturals. 2024

Entitat	Activitats per les que es concedeix la subvenció	Import concedit 2024
CAL (Coordinadora d'Associats per la Llengua Catalana)	• Correllengua 2024 • Cantada de Nadales 2024	420€
Agrupació fotogràfica Sant Just	• Accions organitzades conjuntament entre entitats culturals • Accions pedagògiques • Difusió de la cultura catalana • Activitat ordinària • TIC	1.700€
Aula d'Extensió Universitària per Gent Gran	• Cicle de conferències dijous d'octubre a juny	1.250€
Casa de Extremadura a Sant Just Desvern	• "Cocido" extremeño • "Migas" extremeñas • Cap de setmana cultural • Sant Jordi • "Cruz de Mayo"	1.060€
Associació Grup Percussió Cultural Bandandarà	• Funcionament ordinari de l'entitat • Col·laboració amb altres entitats • Seguiment xarxes socials • Activitats pròpies de l'entitat	1.140€
Associació Debat 2 Vint	• Debats divulgacions matèries diverses en l'entorn cultural • Fira Sant Just al carrer	250€
Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat	• Materials del Baix Llobregat num 27	660€
El Drac de Sant Just	• Funcionament ordinari	10.190€
Associació La Vall Festival	• La Vall Festival • El Perdalet	4.830€
Associació Dimonis de Sant Just	• Activitats del Dimoni de Sant Just	5.620€
Associació veïnal Mas Lluï	• Cinema a la fresca • Diada de Sant Jordi • Activitats de Nadal	220€
Associació Musical SantJustenca El Cub	• Vermuts electrònics al poble • Tardes musicals al poble • Activitat per la Festa Major • Aniversari del Cub	1.340€
Aránzazu Noemí Idígoras Chaumel	• Tallers oberts • Dia dels artesans i artistes de Sant Just	230€
Parròquia Sant Just i Pastor en Sant Just Desvern	• Arxiu parroquial i activitats socioculturals • Restauració pintures capella del Santíssim • Concert solidari a favor Càritas	3.120€
International Gospel Singers	• Activitat ordinària	730€
Imports de subvenció concedits		32.760€

Annex 2. Llistat d'equipaments culturals municipals amb serveis externalitzats.

Equipament	Empresa que ho gestiona	Tipus d'activitat que s'hi fa
CC Joan Maragall	Relleu Cultural	Cursos, tallers, exposicions
CC Salvador Espriu	Relleu Cultural	Cursos, tallers, exposicions
CC Soledat Sans Serafini	Relleu Cultural	Cursos, tallers, exposicions
Espai MercArt	Relleu cultural	Gestiona la consergeria. Les exposicions no han estat licitades, sinó que es fan col.laboracions amb comissariat local.
Casa de Cultura Can Ginestar	Relleu cultural	Cursos, tallers, exposicions
La Vagoneta	Relleu Cultural	Cursos, tallers, exposicions
Les Escoles	Relleu Cultural	Cursos, tallers, exposicions

Font: elaboració pròpia en base a les dades de l'Ajuntament

Annex 3. Llistat de recursos patrimonials de Sant Just Desvern i el seu potencial turístic

Recursos	Potencial turístic
Can Ginestar Espectacular masia reformada el 1904 adoptant molts dels trets característics del Modernisme. Disposa d'unes instal·lacions ben preparades per a tot tipus de pràctiques culturals i educatives, servei de consergeria i servei de restauració (amb terrassa exterior). S'hi afegeix un jardí de notables dimensions i atractiu, amb bones vistes sobre la població i la vall santjustenca.	Potencial: Molt Alt Possibles productes: Ruta Modernista de Sant Just / PIT / Rutes de natura
Jaciment Arqueològic de la Penya del Moro Restes arqueològiques de diferents cronologies ubicades a 276 metres d'alçada. Es tracta d'una propietat municipal dins del Parc de Collserola i amb vistes privilegiades sobre la plana del Delta del Llobregat. S'hi localitzen restes ibèriques d'un poblat (cronologia més antiga: s. VI aC) i restes d'una torre medieval, amb origen en el s.X-XI. Es tracta d'un jaciment excavat, estudiat i consolidat. Té com a particularitat la de ser una de les excavacions pioneres de l'arqueologia catalana. Molt transitat per esportistes - corredors i en bici- i practicants d'un senderisme suau o de cap de setmana.	Potencial: Alt Possibles productes: Visites guiades i teatralitzades per a públic familiar / Visites tècniques de caire històric i arqueològic / Visites nocturnes que combinin patrimoni i astronomia / Visites de pràctica fotogràfica / Ruta senderista / Consolidació punt d'Informació (vehicula també l'interès naturalista) / Recreació amb Realitat Augmentada (mòbil o tauletes)
Refugi de Les Escoles Espai de Memòria de la Guerra Civil Espanyola. 166 metres de galeries preservades i no totalment visitables. Té una instal·lació artística en el exterior que es centra en els efectes de la guerra, l'exili i els moviments de refugiats. Parcialment accessible. La visita al recinte sempre és guiada. Compta amb materials de suport gràfic, cartelleria, codis QR i senyalització. Es complementa amb espai web propi, documentació original i testimonis directes i dramatitzats en video 360o (ulleres 3D). Compta amb la xarxa de difusió i formació del Memorial Democràtic.	Potencial: Molt Alt Possibles productes: Visites educatives i de foment de la pau per a escolars, grups i visitants individuals / Visites tècniques / Espectacles de petit format a l'aire lliure / Sinèrgies amb Escola de Música i altres entitats presents a l'Edifici de Les Escoles / Treball en xarxa amb altres Espais de Memòria propers, com les Bateries de Sant Pere Màrtir / Ruta local de la Guerra i el Bombardeig (realitzada per Arxiu Municipal i Centre d'Estudis Santjustencs)
Lacus romà (s.I d.C.)	Potencial: Baix, per la manca de contextualització i de materials de mediació.

Restes d'una instal·lació de premsat i conservació de vi, habitual en les vil·les romanes del pla de Barcelona i de la resta de l'Imperi. Es troben parcialment accessibles en el Parc de Camp Roig, en la vessant sud de la ciutat, prop de la parada del Tram-Walden.

Possibles productes: Malgrat tot, pot servir per a complementar una possible ruta cronològica o de caire arqueològic dins del municipi

Molí fariner (s.XIV)

Restes d'un molí bastit el 1306 i restaurat el 2001. S'hi poden observar l'edificació gòtica, s'intueix la bassa i, quan està obert, el cup que duia a terme la seva funció soterrat i aprofitant la força de l'aigua de la riera.

Accessibilitat baixa, per la manca d'un horari establert d'obertura i l'absència de personal adscrit. Aquesta es realitza només en moments puntuals o durant les Rutes Singulares. Amb tot, el públic s'hi pot atansar a peu, bici o vehicle propi. Es disposa de plafons informatius ben representatius del funcionament del Molí.

Potencial: Mitjà

Productes possibles: Mantenir-hi les Rutes Singulares (Natura Singular) / Visita guiada específica dins de la programació estable de l'Ajuntament / Visita teatralitzada / Visita amb tast, de posada en valor d'aliments de proximitat / Implementació d'una recreació usant Realitat Augmentada (ulleres/mòbils o tablets) o recreacions 3D (mitjançant visors fixes)

Edifici Walden + Taller d'Arquitectura +Xemeneia de la Sanson

Un conjunt que combina conceptualització arquitectònica, patrimoni industrial i espai de creació. Espectacular mostra que fa de porta d'entrada sud al municipi i que el singularitza a distància i el fa identificable. L'edifici Walden, no absent de polèmica, ha estat el recurs que més impactes obté en l'avaluació de xarxes com Instagram, Tripadvisor o Google ressenyes.

La unicitat de tot el conjunt és un gran valor i difon la idea d'innovació, gosadia, art i creativitat.

Accessible parcialment però ben visible des de l'exterior (Walden i xemeneia). El Taller presenta més dificultats, tot i que ha col·laborat sovint amb iniciatives municipals i, per tant, és un espai que pot arribar a formar part de l'oferta estable de manera puntual. La xemeneia forma part del Mapa de Patrimoni Industrial de

Catalunya, elaborat pel MNATEC, en el què s'inclouen els 150 elements de patrimoni industrial més interessants de Catalunya.

Potencial: Molt Alt

Possibles productes: Mantenir Ruta Singular i readaptar continguts per a una Ruta d'Arts més àmplia / Atracció turística estranger i especialitzat (plantejar un altre sistema de visites o la col·laboració públic-privada per a poder gaudir dels interiors/ Inclusió a XATIC (Xarxa de Turisme Industrial de Catalunya / Millora informació i continguts digitals i d'imatge a webs municipals

Modernisme Sant Just compta amb edificis Modernistes i Noucentistes d'interès, alguns dels quals és ja visitable (Can Ginestar) i d'altres resten per ser posats en valor (Casa Pruna, Cases Bassols, etc). Són el reflex d'una època i ens remetent als fenòmens d'estiueig fora de Barcelona. Un món burgès i adinerat que va ser, al mateix temps, clau en la transformació social de Catalunya.	Potencial: Alt Productes possibles. Ruta Modernista (establint lligams amb altres municipis de l'entorn, com Sant Joan Despí) / Visites guiades teatralitzades (per exemple, visita guiada per actor que representi a Marcel·lí Coquillat, principal artífex de les obres més destacades del tombant de segle) / Itineraris fotogràfics (AF Sant Just) / Visites especials a edificis tancats habitualment, previ conveni amb l'Ajuntament (veure acció "Sant Just Portes Endins")
Masies i cases de pagès L'entorn immediat de la Riera i la Vall de Sant Just proporcionen un paisatge obert, a poca distància de Barcelona i altres nuclis. Dins d'aquest enquadrament, hi destaca encara la pervivència de masies i cases de pagès amb diferents usos i personalitat. Aquest retall dels orígens de Sant Just pot ser utilitzat per a divulgar els valors de sostenibilitat i respecte vers al medi. Part d'aquest patrimoni queda recollit en una de les Rutes Singulares.	Potencial: Mig Possibilitats: Desenvolupament d'activitats d'horticultura i formació agrària / Entrada i divulgació de la col·lecció d'etnològica i d'eines del camp de Can Padrosa / Aprofitar els fluxes d'usuaris de Can Carbonell (restaurant) per a impulsar els productes locals i de proximitat i la difusió dels valors agrícoles / Recollir la proposta del Centre d'Estudis Santjustencs que -des de l'estiu de 2021- proposa un Centre d'Interpretació de la Vall de Sant Just a Can Canderer / Recuperació d'antics camins i creació de nous itineraris / Reforçar la programació de la Ruta Singular corresponent, afegint-hi guiatges d'experts naturalistes.
Església i nucli (Can Campreciós, Can Cardona, Ajuntament) Encara que ja formen part d'una de les Rutes Singulares, s'evidencia que Sant Just compta amb un petit nucli antic interessant, transitable a peu i amb distàncies curtes entre punts d'interès. Als abans esmentats, hi podem afegir Can Ginestar, Les Escoles, l'Ateneu, el mercat, botigues d'alimentació de venda al detall, espais de degustació o comerços amb bagatge cultural com Cal Llibreter.	Potencial: Mig / Baix Possibilitats: Disseny d'itinerari autoguiat (amb suport d'audioguia descarregable, per exemple) pel nucli / Gimcana urbana digital (que combina el passeig amb l'acció), de caire familiar o per a petits grups i amb l'única necessitat d'un mòbil (hi ha diferents empreses que faciliten el software per aquests suports) / Cicle de vermuts al sol, en diferents ubicacions de les anteriorment esmentades. Concentrarien gastronomia i cultura: lectures, presentacions, actuacions de format reduït / Petit festival d'arts de butxaca, ubicant intervencions de tots tipus (fotografia, art, música, escultura, joieria,...) en ubicacions d'interès

Rutes existents (entorn urbà i natural)

Rutes Singulares

Quatre rutes que exploren el municipi, compten amb senyalització i recursos propis (QRs i espai web) i permeten fer un acostament mesurat a diferents realitats i béns culturals i naturals del municipi. No abasten grans distàncies i afavoreixen el coneixement d'àrees diverses de la localitat. Accessibles i possibilitat d'autoguiatge.

Potencial: Molt Alt

Possibilitats: Fer una programació estable de les rutes amb guiatge i agendar-les en webs de ressó com la de Turisme de la Diputació, el Consorci del Baix Llobregat, Parc Collserola o bé webs d'activitats familiars com: Sortir amb nens, Tot nens o Mamaproof / Aprofitar el seu potencial en d'altres idiomes / Fer accions de custòdia o apadrinament d'elements de les rutes amb les escoles i instituts locals

Rutes saludables a peu i en bicicleta: Quatre rutes a peu, de diferent longitud, i 7 rutes ciclables. Ben senyalitzades i amb material en paper i digital. Accessibles.

Potencial: Alt

Possibilitats: Augmentar-ne la visibilitat en mitjans i webs especialitzades / Incentivar l'ús de la bicicleta particular i, al mateix temps, explorar possibilitats d'ús de bici elèctrica i el seu lloguer o promoció / Introduir un passaport (digital o en paper) que certifiqui diferents "graus de coneixement" de Sant Just, en funció de les rutes completades (podrien suposar un petit obsequi o descompte quan se n'acumulessin 4 o més completades)

Rutes Parc de Collserola: Fonts, Turons, Penya del Moro-La Salut i PR 164 (FEEC-SEAS). Ben senyalitzades, recorren l'entorn immediat de Sant Just, ja dins del Parc. Permeten atansar-se a la Penya del Moro. Disposen de molt usuaris "per se", que empen el Parc com espai d'entrenament o senderisme. Accessibles parcialment. Permeten flux de senderistes entre municipis (Barcelona-Sant Just-Sant Feliu-Esplugues-Molins)

Potencial: Molt alt

Possibilitats: Mantenir el Punt d'Informació a la Penya del Moro amb la major freqüència possible. Es tracta d'una oportunitat de difondre l'espai i la resta de l'entorn / Incentivar l'arribada de grups de caminaires d'altres municipis del Baix Llobregat o Barcelona, que hi poden arribar amb transport públic / Potenciar la realització dels itineraris amb guiatge / Crear paquets turístics que incloguin caminada i degustació (esmorzar o bé dinar) / Sessions familiars específiques de pràctica astronòmica, d'observació d'ocells, de catalogació de flora o de seguiment de papallones

Itinerari Botànic Parc Torreblanca i Itinerari Herbes Remeieres Parc Mil·lenari

Potencial: Mig (Encara que interessants per a públic familiar o sènior)

Possibilitats: Fer-ne un ús educatiu amb escoles i centres locals / Difusió de les activitats que hi

Promoguts per l'AMB, dins de Parcs de la seva gestió. Accessibles i amb materials de mediació que permeten l'activitat autoguiada.	programa	AMB
--	----------	-----

Activitats artístiques

Festes locals interessants

Potencial: Mig.

Karts de Coixinets, Sant Just al Carrer, Festes de Tardor, Mercat de Nadal i Festa Major

Possibilitats: A destacar la singularitat de la Baixada de Karts, podria ser un incentiu per a les sortides en família i l'atenció dels mitjans / Activitats en la línia del Mercat de Nadal (un sector en expansió i amb bona acollida) poden servir d'aparador i reclam per a famílies i parelles de l'entorn que tinguin així un primer contacte amb el municipi. / Posar un taulell o punt d'informació turística en aquest tipus d'esdeveniments.

Activitats culturals

Potencial: Baix / Mig

Nombroses entitats locals programen assíduament propostes de diferent caire. Cal tenir presents a la Biblioteca, els centres cívics (amb una extensa programació), Ateneu, Centre d'Estudis, etc.

Possibilitats: Ressor en agendes i calendaris d'altres organismes / Reclam de grups que realitzen activitats culturals assiduament i es desplacen amb aquesta motivació.

Activitats artístiques

Potencial: Mig / Alt

Sant Just destaca per comptar amb nombrosos artesans i artistes, així com espais de formació. Hi ha una activitat intensa, per exemple, en el si de l'Agrupació Fotogràfica Sant Just. Aquesta entitat impulsa algunes accions amb gran projecció (Concurs Internacional de Fotografia o Juny Fotogràfic) i formacions obertes al públic general

Propostes: Consolidar Juny Fotogràfic, en la línia de festivals públics com el Revela't de Vilassar, que ocupen espais diversos i animen a la participació ciutadana. / Rutes d'art urbà / Tallers de creació artística i fotogràfica a l'aire lliure / Shottings oberts a aficionats d'arreu aprofitant espais singulars (Walden, masies, etc)

7. Crèdits

El Pla d'Acció Cultural de Sant Just Desvern 2025-2030 és una iniciativa de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Gerència de Cultura de la Diputació de Barcelona. El seu desenvolupament ha tingut lloc entre el mes de novembre de 2024 i el mes de juliol de 2025. Aquest document va ser aprovat per decret en data 13 de novembre de 2025 per la regidora de cultura i ratificat pel Ple el novembre de 2025. En l'elaboració d'aquest document hi han participat:

Ajuntament de Sant Just Desvern

Coordinació i seguiment:

Joan Basagañas, alcalde de Sant Just Desvern

Berta Martí, Cap de l'Àrea de Serveis a les Persones de Sant Just Desvern

Regidors/es consultats per l'elaboració del document:

Eva Miñarro, Regidora de Presidència, Comunicació i Participació. Regidora de Cultura. 1a Tinenta d'Alcaldia. Presidenta de l'àrea d'Alcaldia i Serveis Generals.

Just Fosalva, Regidor de Sostenibilitat i Medi Ambient; Infància i Joventut; Educació i Ciutat Educadora. Segon Tinent d'Alcaldia.

Joaquima Giménez, Regidora de Diversitat Sexual i Gènere; Hisenda; Gent Gran, Solidaritat i Cooperació i Benestar Animal. Tercera Tinenta d'Alcaldia. Presidenta de l'àrea d'Economia.

Francisco Vizcaino, Regidor de Recursos Humans; Urbanisme. Regidor de Projectes i Obres. Quart Tinent d'Alcaldia. President de l'àrea de Territori

Isabel Darder, Regidora d'Empresa i Ocupació; Acció Social. Regidora de Polítiques de Gènere i Igualtat. Cinquena Tinenta d'Alcaldia, portaveu. Presidenta de l'àrea de Serveis a la Persona.

Antoni Collantes, Regidor de Via Pública. Regidor de Comerç i Turisme. Regidor de Mobilitat

Florencio Valle, Regidor de Salut i Consum. Regidor d'Habitatge. Regidor de Patrimoni Arquitectònic

Ricard Anguera, cap d'alcaldia

Tècnics/ques consultats per l'elaboració del document:

Pau Janer, tècnic de Cultura

Mònica Alonso, tècnica de Cultura

Jordi Amigó, tècnic d'Arxiu i Patrimoni

Eva Fernández, tècnica d'Igualtat i Comunicació

Clara Granados, tècnica d'Educació

Enric Martínez, tècnic d'Esports

Anna Orta, tècnica de Salut pública

Mònica Parra, tècnica de Solidaritat i Cooperació

Marta Falcón, tècnica d'Urbanisme

Laia Coma, tècnica de Consum i Turisme

Hèctor Suriol, tècnic de Comunicació

Aixa Rodríguez, tècnica de Medi Ambient

Rosa Maria Vallès, tècnica de la Biblioteca Joan Margarit

Persones participants en representació d'entitats i empreses culturals consultades per l'elaboració del document:

Laia Amargós, en nom de Carrau Blau

Joaquim Deu, en nom de Mons- Art Contemporani

Modest Jaume, en nom de Cor Lo Pom de Flors

Antoni Gasull, en nom d'Ateneu de Sant Just

Cristina Rubio, en nom de Mare meva Cia. i Pastorets de Sant Just

Ramon López, en nom de Debat 2 vint

Jaume Cabrera, en nom d'Agrupació Fotogràfica Sant Just

Montserrat Bel, en nom de Colla Gegantera i Coordinadora d'associacions per la llengua Catalana - CAL

Enric Pomar i Marc Villén, en nom d'El Cub

Pol Lebrón, en nom de Dimonis Apagallums de Camablanca

Roger Cunties, en nom del Centre d'Estudis Santjustencs

Malena Pérez i Jana Palau, Agrupament Escolta Martin Luther King

Conxita Cañas, Just Gospel Cor

Dina López i Alba Arveras, en nom d'Esplai Ara Mateix

Montse Martín, en nom de Casal de Joves Sant Just

Manuel Zapata, en nom de Casa d'Extremadura

Arnau Cònsul, Cal Llibreter

Miquel Ardèvol, KrikKrak productora

Joana Ribas, Escola de dansa Tutuguri

Alícia Fames, Acadèmia d'idiomes Bristol

Frederic Giraudeau, Col·lector de somnis

Carla Mendoza i Almudena Jiménez, en nom de Relleu Cultural

Artistes a títol individual:

Dolors Puidemont

Oxana Akosta

Ernest Giralt

Joaquim Deu

Laura Baringo

Obdulia Gallego

Miquel Planas

Imma Alonso

Belén Asensio

Txell Mateu

Gal·la Peire

Sara Jacas

Daniel Martínez

Víctor Murillo

Albert Grau

Clara Vidal

Diputació de Barcelona (Àrea de Cultura)

Coordinació metodològica, suport tècnic i de contingut:

Laia Gargallo, cap de l'Oficina (CERC)

Aina Roig, cap de la Secció Tècnica (CERC)

Helena Minuesa, tècnica de cultura (CERC)

Amb la col·laboració dels serveis tècnics de l'Oficina de Difusió Artística (ODA), de l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC) i de la Gerència de Serveis de Biblioteques (GSB).

Coordinació i redacció:

Mar Cordobés, consultora en planificació estratègica en l'àmbit de la cultura i la innovació social

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

**Gerència de Serveis de Cultura
Oficina d'Estudis i Recursos Culturals**

Montalegre, 7. 08001 Barcelona

Tel. 934 022 565

o.estudisrc@diba.cat

www.diba.cat